



Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium
Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias
Vincentii Caraffa, Societatis Iesu Praepositi Generali,
Tomvs ...**

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partitum Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

Iter Coeli, Siuè Exercitia Spiritualia, Quibus Itur ad Cœlum. Pars Secunda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

rrificatio
nn
pore.
nsuum.
fionum.
emoria.
ne intelida
ne obliu
de morte
em.

ITER COELI.

Siuè

Exercitia Spiritualia,

Quibus

Itur ad Cœlum.

Pars Secunda.

GYSEI
PATERI
MUSI
OV



EXERCITIV PRIMVM

*De Deuotione erga sanctissimam
Dei Matrem.*

De Necessitate.



Upliei ex capite pullulat[er] hefatur
tionis huius obligatio: ex dignitatem
sanctitate Virginis in scipli, rem sanc-
tiscentia & misericordia, quam emulie-
causa salutis nostre, nobis exhibet[ur]
de vita que differetur:

CAPUT I.

Maria Virgo in se sanctissima.

Certissimum est, & extra omne dubium, iur-
tum ac deuotionem: ordo enim Charitatis isch-
maior collocetur amor & reverentia, ybi maius
scitur obiectum bonitatis & perfectionis: ergo
gnitas ac sanctitas Virginis (ut fidei docet veritas)
comparatione superat exceditque reliquorum omni-
rum dignitatem ac sanctitatem, acuotio que
qua debetur B. Virginai, infinito quasi excessu erit.

Exercit. Devotionis.

3

gerate debet devotionem, & si Virgini sanctitas pri-
or et post sanctitatem Christi, deuotio & cultus, quem
admirissima Deipara debemus, primus quoque est post
debitum Christo debitum. Hanc sanctitatem cum ex-
admirationis contemplantes sancti Patres, quo
tagis oculum intellectus ad illius attollebant cognitio-
em, conmori voluntatis affectu & deuotione eandem
uerebantur & amabant. Vnde cum admiratione ex-
lamabant: O sanctissima puritas, & puritas sanctissima! S. Ansel.
Iusta & sancta sanctior, & omnis sanctitatis sanctissi. S. Pet. Dam.
nubisfatuus! O celeste prodigium! Omne gratiarum! S. Ignat.
mare spirituale habens gemmam electam Christum! O S. Bonavent.
rasanissimum universorum terrae miraculum! O San. S. Ephrem.
ta, O Santa Maria Dei genitrix, Mater & Vir. Idem S. Bo-
o! O matrem & amiam nostram. Tales erant na.
S. Patrum affectus erga Dei Matrem, & correspon- Gerson. 2.
ente deuotionis actu eam adorabant, amabant, reue- serm. de-
ebantur, tanquam inestimabilem omnium virtutum S. Bern.
hesorum, immensem perfectionis totius pelagus,
ex dignitatem gratiarum abyssum profundissimam, Ma.
ipsa, & eam sancti Sanctorum, speculum sine macula, & cando lib. 1. ut
ia, quia emuluis eterna, quia ipsam sanctitatem per essentiam sup.
bis exhibet Dominum concipit, peperit, educavit. Et hæc
ut pñmcausa, O Virgo immaculata, ob quam iedignif-
imus ergo ante tuum tribunal genibus prouolutus offero,
edico, vñfero me tocum, corpus, animam, sensus, po-
tentias, vitam ac mortem tuo seruitio & obsequio, tuo
onor & gloria, ae propono tibi seruire; teque
onorare & reuereri, tanquam dignissimam Dei Ma-
rem, tanquam sanctissimam omnis perfectionis idæ-
una, ium veluti venerandum Sacramentum Spiritus Sancti. Tua
ndum eñ mibi concedatur deuotio, tua mihi communicetur imi-
tatio, amor tuus mibi donetur, & diues sumatis, nec
bi maiusq[ue] quidquam posco in cœlo, & in terra, in tempore &
is: ergo
et veritas
orum o
autioque
elucouere
annata. Et hæc de primâ huius deuotionis
causa, ad secundam nuno
progrediamur,

a 2

CA-

CAPUT II.

Maria Virgo causa nostra salutis summa

SAntissima Mater vna cum Christo con*clu*
opus redēptionis & salutis noſtre; Ch*alcatia*
quām cauſa priuaria, B. Virgo veluti cauſa
Christus ut Pater futuri ſeculi, Virgo ut Ma*re*
um; Christus mediante ſuā paſſione, Virgo
ſuā compaſſione; Christus nobis promeui*ta*
merita de condigno, Virgo per meritū de cingulo
loquitur S. Bonauentura, de digno; Ch*ristus*
voluntatis, quo acceptauit mortem, oſtraciz*atio*
nis ergo, nos generauit ad vitam gratia, &
illo perfectissimā Charitatis, quo mortem pro*pa*
eterno obtulit Patri, noſtræ ſalutis grā*ta*,
in ſpiritu vita. Denique ſi Christus in Cuc*ore*
& consummauit opus noſtre ſalutis, Virgo Ca*ro*
in ſummiſ doloribus; nos, tanquam filios ſu*s*
Deo. Vnde Albertus de Virgine intelleg*it*
lum: parturiuit Sion (id est ſpeculari*z*) filiu*m*
rum B. Virgo tr. ſpeculatione & conſideratione
ſiſtimae paſſionis & mortis Filii partuilenos
filios ſuos, ad gratiam. Et ha*c* ordinatio
Divinæ Prudentiæ con*n*scientiſtima exi*ta*
Protoparentes noſtri Adam & Eva voluntate
cordi, uanamque cordis conſenſu concurren*ti*
diſtione & ruinam Mundi; Christus pater
eius ſiſtu*m* vni*t*, eodem conſenſu, operauit
noſtrā ſalutem. Sicut Adam, ait S. Bernadus
fui ſolus in noſtrā dama*na*tione; ita nec Christus
ſtrā ſaluatione; ſed Christus principaliter, Ma*re*
principaliter. Eripſam ei B. Virgo reuelauit
S. Brig. Sicut Adam & Eva uno pamo ſimil i*vendit*
S. Bona i*u* dum; ita Filius meus & ego quāſi uno cide*p*
ſbet. B. V. mimus Mundum. Vnde infeſt S. Bonauentura
ut dicitur de Deo: Sic Deus dilexit Mundum, et
ſuum unigenitum daret; ita dici posſi de B. Vi*rg*
go: Sic Beata Virgo dilexit Mundum, ut Filium suum daret.

erga Beatiss. Virginem.

5

mdaret. Et si Apostolus dicebat de Christo, qui dile-
t me, tradidit semetipsum pro me, & de Virgine dicere *Ad Gal. c. 2*
Item: que dilixit me, & tradidit, non semetipsum, sed
e salutem suum, quem supra se diligebat, pro me, vel seipsum
in se, sed in Filio. Ex quo opimum: S. Chrysostomus
ad ducit documentum: Duo construes altaria in mon-
asterio; et una Calvaria, vaum Christo, alterum Virginis consecratum;
caula leonino Christum corpore et crucifixum; in altero B. Virgi-
nem animam crucifixam contemplaberis, & utrumque
sacrificium ad tuam salutem ordinaram est; deinde co-
neuenientem hunc prostratus Altaribus habitationem tuam ibi-
de angustia in istros, te offerendo in hostiam, in sacrificium, &
Christus a perpetuum holocaustum Christo crucifixo & Mariae
sacrifice, Christo propter martyrium corporis, Mariae
& propter martyrium cordis. Præterea, quemadmodum
Christus est causa salutis nostræ non vniuersalis dum
partem particularis, ita quoque sanctissima Vir-
gen, sed etiam particularis, ita quoque sanctissima Vir-
gen. Volut ergo Deus, quod, sicut haec duæ causæ, una
principis, altera minus principalis in nostram utilita-
tem & beneficium semper fidei & unitæ & coniunctæ in
prædestinatione, in consensu, in merito, in exemplo, in
Pallione, ita etiam simul concurrant in executione, ef-
ficacia, & applicatione gratiæ. Quapropter si Sancti
Christo attribuant nomen Saluatoris, B. Virginem Me-
diatrix condecorant titulo; si Christum appellent ca-
pum, Mariam collum esse assertuat; & si Christo dent
nomen fontis, Mariam vocant aquædæcum. Unde si
Christo reconciliare exoptes, ad Mariam, quæ est
mediatrix, ibi recurrentum est. Si desideres à capite
quo, Christo, infusus recessere, per collum, quod est Ma-
ria, eodem spes, necesse est. Si aquam è primo fonte
volumere percupias, per aqueductum, qui eët Maria,
cum derivabis & obtinebis.

Quod si igitur Maria Virgo est causa salutis tuæ, se-
cundario quodam modo, & mediari de condigno, quia
concepit & parerit Christum. & immediati de congruo,
quia charitate sua concurredit acceptando mortem Filii, &
dando consensum, non per aliam viam, quam per B. Vir-
ginem salutem spectare poteris: per ipsam, per meritâ ipsi-
us, cum ipsa, cum eius gratia, in ipsa, deuotio erga
ipsam exercenda.

a. 3

Et

OVSU
DIRET
TRIUS
ON

Exercit. Deuotionis

S

Et si Christus decrevit nulli conferre gratiam à pi-
simul eandem impetraverit sanctissima Virgo gratiarum
participabis influxus ex capite illo, nisi per illam ex Diuino illo fonte aquas haud obrinobis, non
aqueeductum, Deum minime habebis pro quod
Mediatricis huius interuentu. Et si Christus, de quoque
D. Bernardus, collocauit in Mariâ sui Sanguinis
Serm. de quaduct. ficationem, redempturus humanum genus, Domum
um uniuersum contulit in Mariam, q. ià sic
Matrem honorari, quâ ratione sanguinis bonus
esse poteris, nisi recurras ad hujus thesan ope-
cem? Inestimabiles gratiarum thesaui sunt
sacratissima Christi vulnera, quorum clavis
rit Virgo Maria, quæ eisdem aperte deuotis famulis.
Hæc est dignitas, quam super omnes
sceptra ambire, desiderare ac procurare vole-
mus, ut, nimirum, huic Reginæ deuote seruamus
uotorum famulorum eius numero ascribamur
uiri huic Regine, ait D. Anselmus, regnare est
mancipia numerari plusquam regium. Huic
via, deuotio erga sanctissimam Virginem, annuntiatur
ea; qui eam inuenierit, inueniet viam, q. hanc
tem à Domino. Et hæc de secunda causa de
huius sufficiant. De modo eandem exercit
differamus.

Caput III.

De modo exercendi deuotionem erga sanam Dei Matrem.

Exercetur hæc denorio tenendo & conservando, ac
sempre viuam in corde, verbo, & opere. & oratio
corde, censendo Virginem sanctissimam tamquam
ram Dei Matrem, sperando mediante eius suffragei, suu-
lante, amando eam post Deum supra omnes, ferrivis
congratulando ei veluti Filii Matri, Patris Filii, & dicit
sancti Spouse, ac totius Uniuersi Imperatut, & chrys-

sam à pientissimo eius Filio recepisti. Loco omni-
gratiarum solam petendo ab ea deuotionis gratiam,
venient omnia bona pariter cum illa, offerendo tē tam
accele Reginæ in seruum, & mancipium perpetuum,
deoque, paucis ut plura complectar, constituendo
tū tuum in viuum templum dedicatum & consecra-
tā veneratione ac cultu excellentissimæ Dei Matris. Ibi
uzentim memoria, ipsius recordando beneficia; tuus in-
tellexus, illius meditando prærogatiua & priuilegia,
sollicitas, amando & amplectendo imitationem he-
sitationum eius virtutum. Hæc deuotio in corde tuo
conferuabit cæteras deuotionis functiones ad salutem
necessarias, obedientem te efficiet sanctissi-
ma Tuitati, patientem in tribulationibus cum Chri-
sto crucifixo, audum panis Angelorum in sanctissimo
Sacramento, & ad ostium cordis tui destinabit Ange-
lum custodem tuum, defensoremque ab hostiis insidi-
is reprotectorem. Ote fœlicem, Anima mea, si tan-
tago facta fueris gratiâ, cor tuum non iam paradisus
Huc terrena, sed cœlestis erit habitatio Dei, Templum
em, anim Spiritus sancti, regia Christi aula, Thronus Imperatricis
& hanc Anglorum, idque totum, precibus meritis, & gratiâ
a ufa de exerce Marie benedicta in secula. Secundò, hanc ostendes de-
votionem in verbis, sanctissimam inuocando Matrem
in cunctis necessitatibus tuis, apud alios mentionem
faciendo & discurrendo de eius prærogatiis, virtuti-
bus & priuilegiis, benedicendo & laudando eam, of-
ferendo ei per diem varias orationes vocales, puta, reci-
tanem officii, Rosarii &c. Tertiò, in opere, omnia,
quæcumque perfeceris, dirigendo opera ad maiorem
eius, sanctissimique Filii sui gloriam, in super & festa e-
ius singulari cum deuotione ac præparatione celebra-
bis, ac quocidie infra scriptam resistabis protestationem
pere. Per & orationem, in qua septem actum supra memorato-
rum tractam, quibus deuotio erga B. Virginem conprehenditur,
eius suffit, si meato, ac de die in corde eam adorabis actibus præ-
mones atque sermonibus Theologicarum, fidei, spei & charita-
tis Filii, ut dicas postulando virtutes ab ea, quæ est Mater pul-
raturi, & ab ipsa dilectionis & sanctæ spei.

OVSU
DIRET
TRIUS
OV

Oratio ad B. Virginem.

Protestor, sanctissima Virgo MARIA. Mater mea.
Primum sanctissima Trinitate, totaque coeli,
quod te solam post Christum, ut singularem tu
gnoscam, ac venerem Patronam, Dominam, Adiu
& Matrem.

1. Me offero Maiestati tuae in seruum tuum, mi
cipium perpetuum in tempore, & per eternam aet
erum.

2. Te æltimo, prouuncio ac proclamo ut vita
trem Dei.

3. Spero, tuo interueniente suffragio, glori
stem & vitam æternam.

4. Te amo & diligo post Filium tuum super omnes.

5. Totus exulto gaudio. summaque pretiositate
tua infinita quasi dignitatis ergo, quod sis Matri
carnati verbi, Filia Patris æterni, Sponsa Spiritus.

Regina Angelorum, ac totius Universi Imperii.

6. Immensas tibi refero gratias pro omniibus
eis, quæ te mediante à Divina recepi Maiestas.

7. Rogo te propter pretiosissimum Sanguinem
Christi pro me peccatore effusum, ut plenaria ac dige
torum meorum remissionem, nec non veram de
rum tuarum virtutum, Humilitatis, Obedientie,
Patientie, & ad mortem vsque Perseverantie
imitationem mihi imperare digneris. Amen.

Caput IV.

De Medis pro acquirenda ha
deuotione.

Opusc. de dilect. c. 10. **Q**uartuor sunt, & simul coniuncta, iuxta do
ctriina Thomæ (quæ ad quamcunq; aliam virtutem
tendat pariter inserviunt) & sunt Lectio, meditatio,
ratio & exercitium: ut igitur eò magis accende
deuotionem præcelsæ huius Reginæ, neccesse erit
nos meditemurq; virtutes & gratias Dei Matricis.

erga Beatiss. Virginem.

3

s. & duodecim illis priuilegiis, quæ modò recensibus-
it, comprehensas, postulemusque ab ipsa deuotionis
uoxem, & cunctem modo suprà exposito exercea-

Duodecim Sanctissimæ Virgi- nis Priuilegia.

Primum Priuilegium.

PRÆDESTINATIO.

Prædestinata fuit ut Mater Dei, ut causa no-
stra prædestinationis, & ut finis
Universi.

Primum prædestinata fuit Mater Dei Dominus possedit Propt. 3.
minimis viarum suarum, (de sc ipsa loquitur B.
Vugo) ab eterno me possedit, eligit ac prædestinavit
Deus ad maximam, post Deitatem celitudinem
ac dignitatem, qualis est Maternitas Dei. Vn-
de Berardus: In mente Dei prædestinata fuit, ut Deum S. Bern.
ipsum hominem procrearet. Et sicut ex prædestinatione serm. de B.
Christi, qua prædestinatus fuit Filius naturalis Dei, V.c. 4.
colligat Thomas, quod Deus plus amaret solam Chri- I.p.q. 20.4
stum Humanitatē, quam reliquias omnes creaturas simul,
ita ex prædestinatione B. Virginis, qua electa fuit in na- 15. & q. 25.
turalen Matrem Dei, sequitur, Virginem sanctissimam
plus a Deo dilectam fuisse, quam reliquos omnes San-
ctos simul cum tota Angelorum catetua.

Secondū, prædestinata quoq; fuit, ut nostræ prædesti-
tutionis causa. Unde ab Ecclesia appellatur: Mater vi-
tæ, Mater electorū, quia mediante sua intercessione
bonorum nos generauit ad vitam gratiæ & gloriæ.
verum etiam iam dudum antè nos produxit ad vitam e-
cclesiæ & prædestinationis. Quamobrem sicut
dicitur de Christo: Prædestinavit nos in adoptionem Ephes. 1.
a.s filio.

OVSU
DERET
TIPSIT
ON

fliorum per Iesum Christum in ipsum, nimip
rita, & ad imitationem Christi; pari quoque
B. Virginie dici potest: Predestinavit nos Deu
nem filiorum per Mariam in ipsam, per mentem
Mariæ, & ad imitationem Virginis Mariæ: per
Christi de condigno, per merita Mariæ Virginis
grau.

Tertio, sicut etiam predestinata tanquam

vnive: si eunctarumque creaturarum his pre
subordinatus: etenim dignitas Matri post illam
dignitatem summè bona est in seipsa, & per se
mē appetibilis, ergo amanda & appetenda est in
ipsam, & alia propter ipsam. Ex quo inferat
omnes creature fuisse productas propter finem
dinatur tamen alteri fini) nimirum, propter
bonorem & gloriam sanctissimæ Virginis.

Christo affirmat Apostolus: per ipsum, & in ip
sunt omnia, quia ipse est primogenitus ante omnes
turam, idē pariter duci potest de Virgine, quod hec

& in ipsa creata sunt omnia, de ipsa namque ea
clesia: ipsa est primogenita ante omnes crea
turas modum sacra Scriptura, ita produc
tus est S. Bernardus, tanquam suam respi
ctuam factam est, & totus Mundus est. Ex his que

primo priuilegio dicta sunt, considera, quanta di
stinctio illa, quam debemus sanctissimæ Virginis, su
a omnia, ut ait S. Bernardus, omnes gratias, ab
predestinationis nostre incipiendo, Deus habet

luit per Mariam: Quia propter magno cum funda
Andreas Hierosolymitanus vocat Virginem De
prospectuam Dei, quia oculo Divine mileritudo
nullo alio modo, quam Virginem mediante re
soluteat nostras miseras: Deus nos predestinat
mo respicit predestinationem Virginis; conve
turnus nobis gratias & virtutes, easdem communica
propter virtutes & gratias Virginis. Ideo conclu
bemus, quod post Deum per Mariam, & in Mar
iam, mouemur & sumus. Ergo omnia per Mariam,

ad Mariam offeramus laudem & gloriam.

Colos. I.

Eccles. 14.

*Serm. 2.
Penthe:*

*Serm. de
Assumpt:*

Secundum Priuilegium.

MATERNITAS DEI.

Maria Deipara, & Deifica in
Christo.

Primo, non tantum Maria Christifera, sed etiam Deifica
parvuit: quia vere ac propriece concepit ac peperit
hominem Christum, qui est verus Deus. Et hæc ex-
cellenta Maternitas Dei, veluti docet Angelicus, ha- S. Tho. I. p.
bet dignitatem quandam infinitam ex bono infinito, quod q 25. art. 6.
est Deus. Vnde sanctissima Virgo propter singularem
suam dignitatem, aut etiam propter dignitatem Matris
naturalis Dei, meretur adorationem Hyperduliae, &
sicut ratio personalis in Christo nil aliud formaliter est,
quam sustentatio; sed radicaliter & exiguum, ut lo-
quatur Theologi, est omnis perfectio, & omne do-
num gratia & gloria; ita dignitas Matris Dei essentia-
liter aliud non est, quam ordo quidam & relatio ad
Christum tanquam ad Filium; at radicaliter & exiguum
est coadunatio & vincio onanum gratiarum, & propter
hanc dignitatem Virgo cunctis est praedita gratiis &
perfectiobus, nec est donum Dei ita perfectum, pura
creatoe communicatum, quod ipsa non sit associata in
gradu semper maiori & excellentiori.

Secondo, est etiam Deifica, non tantum in se, sed in
Christo, vt vult Augustinus, quia caro Christi caro est
Matri, & quamvis caro Christi gloria resurrectionis fue-
re gloriata, eadem tamen manst, qua sumpta est de Ma-
ria; & forte hoc pie creditur particulare suisse priuile-
gium in Beatissima Virgine, quod illa sanguinis portio,
quam subministravit formationi Corporis Christi, sem-
per perseverarite ad eam, & unquam virtute caloris na-
turalis in Christo assumpta fuerit. Et hæc gratia Petrus
Damiano fundamenteum dedit asserendi, quod Deus in
Virgine est quarto speciali modo, scilicet, per identitatem, De Nativi-
quia B. Virg.

De Af-
sumpt. B. V.
c. 5.

qua idem est, quod ipsa in Christo, modo exponit.

Tertio, fuit insuper honorata à Filio suo triplex Mater, cum, nimirum, Christus quodammodo seruit erga eam veluti subditus, conformiter loquitur Evangelista: erat subditus illis. Et sicut dominus non sustulit à Christo, ut esset Verus Filius Regis, ita nec ipse se eximere voluit ab actibus reverentie, & subdito competentibus; licet in Christo triplex queat vera & necessaria subiecto in ordine ad Misericordiam.

Vnde exclamat Petrus Damiani: Hinc ita tremiscat omnis creatura, & tantam dignitatem sitatem vix audent appicare, id est non regat nisi De laudib. Ancilla, sed imperat ut Domina. Quibus libet Richardus de Victore: Orat Patrem, sed tamen ut sibi & Patri aeterno communem. Ex quo dicitur dicitur inter orationem Matris & aliorum S. Anton. de B. V. 4. p. tit. 15. c. 17.

rum, & docet S. Antoninus: Oratione Sandorum tantum gratia. Oratione autem Virginis immunita Dei iure naturali & iustitia & praecerea, datur & perirent, etiam per Mariam impetrant. Ex hoc secundo priuilegio Virginis sequitur mentum omnis nostrae letitiae; quia eadem illa est Mater Dei, simul est Mater nostra, & Virgo dum est Mater Christi tanquam persona parvula verum etiam uniuersaliter Capitis Ecclesie, cuius omnis membra: ergo illa eadem, quae est Mater tanquam Capitis erit quoque Mater nostrae & membrorum.

Hugo. E si Maria est Mater sumit Hugo, & Christus erit frater tuus. & tu Pater tuus, & Regnum celorum hereditas tuus omnia bona erunt tibi cum illa, ergo profundissima humilitate ac reverentia praecellam adeo ut acceptemus in Matrem, confitentes quod de

Eccles. 24.

in ipsa & per ipsam est omnis fortuna & virtus.

Tertium Priuilegium.

SANCTITAS.

Sanctissima fuit Virgo Maria propter aliquam immensitatem gratiae, propter eminentiam virtutum, propter Diuinorum influxum abundantiam.

Primum immensa fuit gratia Mariæ, quia, ut docet An- S. Th. 3. p. glieus habuit gratiam sufficientem ad statum, propor- q. 7. a. 10. tionatum statui Matris Dei, qui est status excellentiae & dignitatis infinitæ; quod S. Bernardinus hoc declarat ex S. Bern. emplo: ut ignis generet ignem nulla requiritur dispositio, tom. 5. quia habet ex natura sua, sed ut ferrum generet ignem, con. 61. a. 1. opere, ut fiat ignitum; sic ut Deus generet Deum, nulla c. 12, requiritur dispositio; sed ut mulier generet Deum, ne- sequitur, clementer ad quamcumque qualitatem cum Deo per quandam quasi infinitatem gratiarum & donorum, & sa- ncte Divina.

Hoc idem alio quodam exemplo, nempe, Intellectu Banti illustrati potest; iste enim non concurredit tranquam purum instrumentum ad visionem Dei, sed per modum natu- rae & connaturalem debet eleuari & fieri quasi Diuni- nus mediante Lumine gloriosum: ita sanctissimam Virginem quia non fuit solum instrumentum, sed vera causa & instrumentum generationis Christi, necessarium fuit, medi- ante gratia eleuatur (si ita diceres fas est) ad quandam qualitatem cum Deo, ut digna Mater Dei esset; quare si possibilis esset gratia quædam infinita, hæc competenter Virginis, ut proportionaretur dignitati insuffi- niente Maternitatis Dei. Et haec duas dignitates, inter se proportionatae, formæ, nempe & dispositionis Mater- nitatis & gratiae, ab Angelo expositor ac declarator fu- recipi Virginis, ut aduertit Sanct. Thomas, in saluta- S. Th. opus 8. tione Angelica, quia dicendo: gratia plena, expres- bi dignitatem gratiae, & subiungendo: Domini-

mme

OSVILL
DI REST
PATER
OV

nus tecum, id est, ex utero concipendum, declaratatem Matris. Et hic stupor & admiratio ostendit intellectum, quod creatura eō usque posse sit facta digna Mater Dei: vnde iure memori Orig. tom. 3. hom. I. & 10.

Origines: O digna digni, immaculata sancta, unita unica, & hoc titulo, digna, exquisitam Amorem compendio restringere omnes gratias Virginis. Quid in singulis moror? digna fuit, ex qualibet seceretur.

Secundò, iuxta excellentiam gratiae habet eminentissimo ea, quae proveniunt à tali gratia. Omnes oecumènò Sanctorum omnium virtutes in ipsis. Secundò in multitudine. Tertio, quia eas accipit per infusionem. Quartò immensitate instanti enim conceptionis suæ eas obtinuit. In puritate, purissimæ namque fuere absque contumeliam habitus, aut passionis contraria. Deinde exemplo, enimvero Beata Virgo sola in Ecclesiastice constituta est ut uniuersale exemplum omnium imitandum post Christum, in cuius virtutem in speculo resulget omni forma virtutum, quidam effugere, quid timere debeamus. Cedunt ab aliis virtutibus Virginis Virtutes Sanctorum Compositum, & Angelorum cœlestium, quia habuit ratione modum viae, simul per modum patriæ inaccessibiliter, modum viae meritorias. Tertiò, ultra dignitatem & virtutum habuit sanctissima Virgo communias, communicationem cœlestium influxuum, Divinitatis inspectionum, & auxiliorum efficacissimorum. Hoc splendoribus animam eius Dominus, & vt alii dixerunt, splendore splendorum, & ardore ardorem, id est, Divinitatis & summo ardore, cum plenitudine Divinitatis in intellectu, cœlestis flaminæ Charis, & lunate, cum perpetuo quodam gaudio in lumine suo, cum perpetuo beneplacito Divinitatis voluntatis, sius quotidiè cremabatur ardoribus. & ad Filii suorum in desiderantem intuitum affectissimum, & signebat. Hoc est priuilegium gratiae, prærogativa regni, proprie Matris Dei: cique data fuit non profecta, sed ut nos omnes eiusdem reddeat participem.

S. Ambros.
lib. 2. de
virtut.

S. Anton.
4. p. 8. 15.

Isa. 58.

uit gratiam, docet Sanct. Thomas, non solum per S. Tho. o-
fusione in se, sed etiam per refusione in pusc. 8.
ur: idque in obitum titulus, quem ei attribuit Ecclesia
tendo: Mater gratiarum; quia est Mater gratiae increatae,
et Christus, & per consequens Mater gratiarum
creataum, disponens de illis, eas que media suâ inter
estio postulans pro iis, pro quibus ipsa vult: vnde de Ecol. c. 24.

Quartum Privilegium

PURITAS.

Liber fuit sacraissima Virgo ab omni peccato
inclinacione & tentatione peccati.

Primo fuit sine peccato, actuali & originali: quia S. Th. in 4.
missione doctrinam S. Thomae puritas intenditur per dist. 44. q.
digonam secundum duplex: ergo ubi summa extitit puritas & san-
ctio coeptas, qualis fuit in B. Virginie, ibi nullum potuit esse
norum: Hoc enim confirmat S. Anselmus: Decens erat, in Concept. B.
& ut alii duc, ut Beata Virgo ea puritate nitereat, quam maior sub V. cap. 18.
m. id est. Dicunt intelligi. Idque fuit conueniens: primo ra-
dine Dicitur, ut Beata Virgo ea puritate eternari; ex quo enim ordinabatur, quod Vir-
charians: omni Mater sui Filii, generatio humana Verbi, qua est
in lumine lucis Matris, quoad fieri poterat, assimilanda erat
oluntur: huius generationis diuinæ, qua est ex corde Patris.
Filiis suis secundum tatione Spiritus sancti; cum enim disponeretur
offissimam virginem, ut esset digna Mater Dei, rationi conforme
ogativa: rursum, vnde ipsiusmet Dei puritatem, quantum puræ cre-
n' profecta: pateretur capacitas, proximus accederet. Ter-
tius

Aug. lib. 1. tio propter honorem Filii, & propter Christi, ut loquitur Sanct. Augustinus, quod me conueniens fuisset, ut Divina eius Personam aliquanto temporis spatio peccato inficiantur. *Eccles. 3.* sumpsiisset: Gloriam filiorum Patrum eorum, et eram Pater sine honore. Et quamvis Virgo sancte annunciate Conceptione sua non esset actualis Mater Christi, nonem S. Th. 3. p. men, quia ordinabatur ac disponebatur ad dignitatem suam, quod illam, debebat esse lux purissima absque omni vestigia peccati.

Secundò, Virgo non sine peccato duntar fabius, sed etiam sine propensione & inclinatione ad peccatum. *Vd. deo* que probatur ex eodem principio summe pars *Prof.* sanctitatis Virginis debitæ summæ uirginis, quam Opus *Opus* Virgo cum Deo ratione Maternitatis, & hinc sterium puritati, qua maior sub Deo reperiiri non potest. *F. uirg.* *S. Anselmus*, certo quadam modo repugnat animatus peccati, qui est moralis quadam necessitate. *animatus* *spontaneus* *naturam* *lascivum*, *in* *lascivum*, *ad* *lascivum*, *hunc in* *lascivum*, *ad* *lascivum*.

Tertid, libera quoque extitit B. Virgo ab omnibus *tatione* iatrinseca causata à Dæmons: etenim per animæ sanctissimæ Virginis tal modo regulata firmataæ erant in bono, ut nulla virtute Dæmons possint fieri inordinataæ, imò nec disponi ad excessum indifferentem & indeliberatum. *S. Bernardus* *summum* Virginis puritati adiungitur, tanquam ultima summata perfectio eius, Visio clara & intuitiva beatitudinis. *Puritatis Divinae Essentiae*, ad quam, ut multe scilicet Doctribus, eleuata fuit in instanti emanationis suæ, ita ut non solum conceperet, fuentem ne peccato originali, sed etiam in gloria sancte Virginis claræ Dei. In Conceptione ipsius, affirmatus Damianus, in candorem lucis aeterna regis conuersus est. Quod idem confirmat S. Bernardus: *In prima sua sanctificatione in Luminis* experiri, & quod tantum Patri est notum, si Cœlestia, potuit dare fruitionem Patri & in instanti emanationis decussus.

Pet. Dam. *serm. de Assumpt.* *z. 2.* *S. Anton.* *8. p. 11. 15.* *6. 17. §. 1.* *Sup. Magist.* *Pr. co. inq. gen. sonae*

Etsi de S. Paulo affirmat S. Thomas in conuersione
quod viderit Diuīnam Essentiam, quanto id ē quio-
2. Cor. 12;
tum, auctoritate affirmari potest de sanctissima Virgine, quando in
Conceptionis suæ non tantum sanctificata fuit;
et etiam cum immensa gratiarum plenitudine in omni
o sancte & perfectione confirmata, in qua tamen ad
ter Christi bonum & que proficit, Forè hoc ipsum innuere vo-
luit lacratisima Virgo, quando loquens S. Brigittæ, di-
xit, quod in instanti Conceptionis suæ tanta dulcedine
repitæ fuit, ut impossibile sit effatu; & hæc dulcedo inef-
fabilis, secundum Apostolum, nil aliud est, quam Beatæ
ad peccatum Visionis gaudium.

Profundissima ergo ac humillima reverentia odoro,
O purissima Virgo, Sacrosanctum Conceptionis lux my-
sterium, benedicendo diem, horam & momentum quo
fuerata illa anima, infusus iste spiritus, vivificatum &
animatum corpus illud, quod debebat esse templum vi-
tuum spiritus sancti, & thalamus nuptialis magni illius
sponsitii celebrandi inter naturam humanam & Diui-
nam. Adoro, Virgo sanctissima, purissimam Concep-
tionem tuam, & per eam, te precor, fiat cor meum immacu-
latum, et non confundar, & cordi iam purificato semper
ac indelebili charæctere imprimatur nomen tuum
Dæmoni ad eum, amen.

Quintum Priuilegium.

VIRGINITAS.

Virginitas Mariae Virginis fuit Fæcundissi-
ma, Humillima, Efficacissima.

Primum fæcundissima, qua coniuncta Maternitati, &c
coniuncta Maternitati Dei miraculum super omnia, S. Bern.

inquit. Bernardus, quæ generat Mater est & Virgo, qui serm. de
gennatur Deus est & homo, & quemadmodum Deo non
conveniebat nasci nisi de Virgine; ita Virgini non con-
veniebat secunda,

b

grubbas

gruebat generare nisi Deum: vnde infect id
S. Bern. in Sign. Ma gnum. Doctor, Virginitas & foecunditas Matris eum
 mutuæ, quia una nascetur ex altera, Virginitas &
 cunditate, & foecunditas ex Virginitate, & in animo, &
 eius anima, tanquam in cœlo animato musu / ecum
 hac duo sedes illustrabant. Hæc fuit causa, / Virginitas
 meritis et tempore nullum exuterit præceptum / potuit
 solum, neque exemplum huius virtutis, tam / cunctate
 nus B. Virgo elegerit, & à principio. Contempsit
 Voto contumaciter: quia Deus, qui ex Virginitate / periret
 volebat, inspiravit ei huius virtutis desiderium / memor
 quoniamque, quo votum illud obseruare debet, & præce-
S. Bonav. de Vita Christi. c. 3. uit. Neque quidquam voto contrarium est, / cautos p
 endo in matrimonium: siq; idem per suos / factus
S. Th. q. 28. art. 4. quoq; accepit, quod S. Ioseph voluntati sua accipit / amorem
 futurus esset contrarius, immo quod idem compre-
Exod. 13. S. Tho. in 4. dist. 33. art. 2. art. 4. set virginitatis votum. Neque Virginis votum / tra legem, assertentem: Non erit in te infœcunda, ne
 Hæc enim verba non continent præceptum, / millionem; vnde Virgo non fecit contra, sed / ceptum.
S. Bern. in Homel. 2. ser. 51. art. 1. c. 3. & art. 3. cap. 2. Secundò, non fuit duntaxat foecundissima / Meritis
 tamen ex humilitate concépit, & si virginitas / 51. art. 1. ma. purissima quoque fuit humiliata proprie-
 tatem sua nihilicaris superenique esse Dei contem- / art. 3. cap. 2 nem: Totaliter se annihilabat sub volto Domini.
S. Ambros. 2. de B. V. c. 2. lib. institut. nihileitatem.
Virg. c. 7. Tertiò, fuit etiam efficacissima: etenim nec solum / Aliens q. 9. in se custodiebat puritatem; sed in aliis etiam vita con-
 membr. 7. suam causabat: Solo aspectu concupiscentiam Elba
Henrit. lib. 2. de B. V. c. 2. tinguebat. & mundanorum hominum corda ad dexteram / 2. S. Thomam, non erat causa; sed vigor gratiae, / S. Tho. in 3. Nō sola naturalis forma, aut modestia, sed etiam efficiens / dist. 3. q. 1. gularis gratia. Meritò igitur dicitur Virgo Virginitas / n. 4. quæst. micaria Virginitatis, quia omnes superauit non humanos / S. Antonia p. 4. tit. 15. suis multiplicior, usilio & gloriose: In beatâ Virginis / 6. 17. q. 4. duntaxat, sed etiam Angelos: In beatâ Virginis /

est id est & in corpore, & in anima, pariter cum merito & S.Th.in 4.
 Lariz em. Ictio non per tentationem carnis, sed per tentationem dist.
 , Virginis offi, quomodo caritas fuit in Christo Domino no-
 s, & in Angelis existit solum in spiritu sine merito,
 manus / secum necessitate. Ex iis, quæ hucusque diximus de
 cula. Virginitate Mariæ Virginis, efficacissimum tibi pro-
 ceptum paret medium, quo perserues, teque conserues in
 cris, eam e caritate & puritate. Eudem illum effectum, quem
 Concedit lo rem hic existens Virgo suâ causabat presentia, o-
 nii ex Virg. perseruus modo per memoriam; conserua in corde tuo
 siderium memoriam sanctissime Virginis, memor temper illius,
 e debet & pietatim tuarum ac privilegiorum eius, & in teipso
 um egi. scilicet puroisque experieris cogitatus, sanctosque ef-
 per recte fectus: Virgo singularis, oremus cum Ecclesia, inter
 alii sua acta novemmis, nos culpis solutos, mires fac. & cascos.

Sextum Priuilegium.

MERITUM.

Meritum sanctissima Virginis fuit eminentia
 singulariter summa in termino, in intentione, in continuacione,
 proprietas propria, in omnium Sanctorum
 merita.

Primo merita B. Virginis fuere eminensissima ra-
 gione termini, quia meritorum verticem usque ad
 secundum assulsum Divinitatis erexit, neque dunctaxat habuit me-
 talis enim una congruitas ad gratiam & gloriam, veluti alii San-
 plementa ei habuerent, verum etiam merita congruitatis ad
 in corda ad beatitudinem Dei, id est talis eligitur Virgo, quatenus
 tanta extensio haberet meriti, ut Dei Filium in se suscep-
 tor gratus esset. Idque Divinitas Sapientiae proprium est, non
 sed era offici communicet dona absque prævia dispositione, vel de
 Virgo Virginibus, vel de congerso, ab auxilio suo Divino proma-
 travit non nescio. Pius quam igitur communicaret infinitum do-
 num Virginem ad dignitas infinita Maternitatis Dei, conueniens fuit,

S. Greg.

Reg. 1.

S. Aug. ser.

10. de Nat.

b 2

608-

congrua præcederet dispositio & meritum, quod ab instanti Conceptionis Virginis, & instanti salutationis Angelicæ, ac toto hoc tempore cursu magnus Magister cœlestis Spiritus Sacerdotis perfecit sanctissimam illam Animam, Dei habitaculum effici metteretur.

In Orat.
Ecclesia.

Secundò, meritum B. Virginis nimironum magnoque excessu superauit merita omnium, qui amorem meritum & præmium inter se habent, ergo si præmium & dignitas superauerit omne cunctatum dignitatum Sanctorum, riter superabit collectionem omnia mentione runderem Sanctorum. Imò addit. S. Bernhardus sanctissima Virgo solo illo actu, quo præbuitur Angelo (quia eo promeruit infinitam dignitatem Dei) aliquid longè maius promeruit reliqui omnes Sancti simul & votum sumptus excessus meriti ex quatuorpli capite debetur. Imò, propter excessum excellentiae Maternitatis dictum est. Secundò, propter excessum amoris fuit à Deo dilecta, cum plus, quam reliquæ omni collectim sumpti, à Deo dilecta & adamata donum infinitum Maternitatis Dei, quo tamen Spec. B. V. c. Ecquid mirum, asserit S. Bonaventura, si prædictum 6. Tom. 2. ligat, quia pra omnibus est dilecta? & potius, inquit serm. 51. c. nardius, præ sola Virgine redimenda incarnatione. 3. de festi- stus, quam pro cæteris cunctis hominibus ce- uit. B. V. ceptis, & nobilissimo quodam redemptus. S. Fulgens, quomodo redempti fuere Angeli, non sanctorum, sed B. V. seruando; non vi surgerent, sed ne caderent. Tamen propter excessum gratiarum, & quia est causa omnis gratiarum, conruuo, cunctas, necesse est, contineat gratias que omnem gratiam, & si perfectio effectu præcedere & præsupponi in sua causa: omnipotens Mariam confuxit, quia per Marianum omnium gratiarum refluxit. Ex qua ratione magno cum fundo Intellexit S. Bernardus, cunctarum creaturarum fixos intentosque esse in B. Virginem, quia ipsam præstolantur gratiam: Meritò in eam oculi omnium creaturarum, quia in illa, & per illam.

S. Bonau.
in spec. de
B. V. c. 6.
S. Bernard.
serm. 2. de
Assumpt.

item, quæ
& in vni-
nac temp-
us Sandu-
mam, vi-
tu amoris Dei, quem B. Virg. ante mortem suam im-
mendat, elicit, tantum promeruit, quantum o-
mnibus totius peractæ vita actibus simul virnis. Et hic
omnium
habebat efficacissimus operandi modus ex quatuor causis pro-
cedebat: primò ex immensa copia primæ gratiæ: se-
perat quod, ex insulorum supernaturalium habituum excel-
lentia: tertio, ex Divinis auxiliis abundansimis & ef-
ficacissimis: quartò, ex remotione omnis passionis
concupiscentiarum, gratiæ retardantis. Hæ sunt diuitiæ ac
thesauri meritorum Matri Dei, in his sec nobis speran-
dum est, hocè offerre debemus Christo in defectu no-
strorum meritorum, hiscè ditanda est operum nostro-
rum exegitas & inopia: si speres, exoptesque te vniue-
rbi, tanquam membrum capiti, procura te vniue-
rbi, tanquam collo, quia, ut sacri auctoritutum Doctores,
Totæ pulchritudo gratia, qua est in Christo, ut in capite S. Epiphani;
reliquorum inveniente, est in Maria, ut in collo transfundente. Coa S. Bernard
ad amatum fiducie, & speratio meritis Christi, sed per mediata Mariæ S. Ephren.
quo erat
a sapientia
tius, iniqui-
carnatus
nibus celo-
demponit
on Janau-
rent. Te
ipsa semina, ipsa vita mea, ipsa gaudium in eternum,
ala omnium
gratias
effectus
sa: omnia
nnis gra-
cum in
creaturum
n, quia ab
de incen-
lla, & per
Intellectus Beatissima Virginis fuit illumina-
ta & illustrata omnisciencia, naturali,
Supernaturali, & beatâ.
Primo, cognitio debet proportionari gratiæ, & dona
Intellectus donis voluntatis: ergo cum B. Virgo sic
b 3 præ-

SCIENTIA
DI REI
MATERIA
OV

Septimum Priuilegium.

SCIENTIA.

Intellectus Beatissima Virginis fuit illumina-
ta & illustrata omnisciencia, naturali,
Supernaturali, & beatâ.
Primo, cognitio debet proportionari gratiæ, & dona
Intellectus donis voluntatis: ergo cum B. Virgo sic
b 3 præ-

praedita gratia perfectissima, dignitati Matris de-
positionata, hoc idem assertendum est de op-
erante. Quam ob causam intellectus Virginis
tatus fuit omnibus scientiis naturalibus & ho-
rum non materialium duxerat; sed ex-
triculum & Angelicarum, quia tanquam
lorum Domini ac Reginæ competebat ei.

Tom. 2.

serm. 51. c. 2

Exercitium Deuotio[n]is
sacredificatione, quæ contigit in eius con-
templatione. Ut perfide intelligeret creaturas, Creatorem, & di-
ius, & omnia bona amplectenda, & omnia
gienda. Secundò, intellectus sanctissimorum
dotus quoque fuit cognitione & scientia
pernaturalium, idque etiam in instanti Con-

S. Antonin

4 p. tit. 15.

c. 19.

iplam de
fides iustitia
Angelico sine conuersione ad phantasma, &
Theologia infusa, tertio, scientia etiam infusa e
bus supernaturalibus representantibus impie-
pernaturalia: Habuit sanctissima Virgo, ait Alb.
de B.V. mul cognitionem vesperinam & matutinam
cap. 71. fidem & scientiam infusam, ratione cuius ha-
num orationis continuae etiam in somno, vnu-
buius scientie non habet à sensibus dependen-

S. Anson.

4. p. tit. 15.

S. Bern.

Hom. in

missus est.

S. Cyprian.

serm. de

Nat. B.V.

Rsp. lib. 3.

in Cant.

S. Hieron.

B. V.

tertiu[m] Beatisima Virgo insuper ditarum
rum plurimi, & reuelationem in Verbo, & e
rum. vel species infusas, ac vndeceim annorum
quo Beata Virgo in templo commorata fuit.
damentum huius priuilegii est excellentia de-
signata, ut docet Ambrosius.

Dicitur re
lato, quod
Regina
monum
littera
domini
concessum
est aliis Sanctis, ut multi referuntur, &
Paulo & Moysè, quanto magis illud concedere
est sanctissimæ Virg. ni. Neque nullus ratione
quod aliqui affiruat, id esse verum in domini

riam perfectionem & sanctificationem spectantibus,
ut videre Deum in via est donum gratiae datum; siquid
enim hoc donum, ut beret notat Suarez, spectat ad
sanctam sanitatem, cum non actualis visio duc-
tum sed em-
poxat, sed etiam illius memoria excitet animam, eam-
que in singulariem eiusdem Dei accendat amorem.
Ae suu eminentissima Virginis scientia, non ab hu-
mo, sed a superhumano Spiritu Sancti magisterio
fusa fuit, solum dependens, & post locutionem pro Magistra
jus contra plam lucinata Verbi Sapientiam adepta fuit. Acce-
torem, & ait ad eum, & illuminamini; deprecemur Sanctissi-
mam Virginem, ut nostre ignorantie dissipet teo-
bitas, illuminet nos in cogitatione veritatis, & iuxta
lumen nostrum accendat in sanctissimum Virginis
tuque filii amorem.

Octauum Priuilegium.

DOMINIUM.

Maria Virgo potentissima in natura, in
ingratia, in gloria.

Primo, in natura, nam, cum sit Mater Creato-
rum, dominum eius se extendit supra omnes crea-
turas: Rerum omnium creatarum Domina effecta ^{S. Dam. lib.}
est, cum Creatoris Mater extitit. Et hoc domi-^{c. 15.}
num vero ac propriè potitur, veluti attestatur Sanct. Athanasius: Quia qui natus est ex Virgine Rex est. ^{S. Athan.}
Mater, que eum gennit, verè & propriè
Regina & Domina est. Ratio est, quia dignitas Fi-
lii, ut habet addundat in Matrem, cum sit eius effigies: ergo idem
dominium Filii Regis ac Domini supra omnes creatu-
ras, Matre quoque commune erit: sed quid mirum, quod
huius referuntur, quod dominium Virginis se extendat ad omnes creature, ^{ad concordem}
cunetiam (sita dicere libeat) ad ipsum Creatorem se-
extendat; Sanctissima & Virginis, ita loquitur Sanct. Ber-
nardus

vardus, omnia famulantur, etiam Deus, qui in Tertio
illis.

*Tom. 3.
Ierm. 3. de
nomine
Mariae.*

S. Bern.

*Damasc.
Orat. 1. de
Nativit.
Andr. Cre-
tens. orat. 2
de Assump.
Damasc.
Ierm. 1. de
Nat.
Prov. 8.*

Aristot.

*S Germa.
de cœna
Domini,*

S. Anselm.

Ex hoc dominio suboritur Potentia tua, & in
rum, non per medium trahuntis, ut fuit in aliis in cœlo &
sed per modum habitus est permanentis; siquidem nec Sancta
veniens erat, ut Mater Dei in eo, quod ab Iohanne signo
semper esset efficax: O felix Maria, exclaims S. Bernardus p-
dus, data est tibi potestas in cœlo, & in terra, atque in aliis, quae
volueris, valeas efficere, & in particulari post Abbatem, &
nem Christi, quâ remanebat in terra tanquam Mirabilis
fidei, congruum erat, ut in illius confirmatione & precon-
rect miracula, & pro declaratione sue Divisa Natura dona, se-
tatis haud solum miraculorum operatrix est, ven-
is ciuiam talem communicat potestatem, omnem
dem Sanctorum miracula virtute & intercessione
Virgois patruntur, vnde à D. Damasco vocata
colorum officina, quia omnia miracula è Virgo
unt manus, & Andreas Cretensis appellat eam
um miraculorum, quæ quomodounque facta in-
sunt effectricem: at miraculorum miraculum
met erat: Tota erat in seipso miraculum, quæ
Mater & Virgo, creatura & Creatoris Mater,
mo descendens, sed absque ullo peccato, etiam op-
Secundò, dominium Virgois extendit se quæ
bona supernaturalia gratiæ, mecum sunt diuina
seipso loquitur) & iustitia, propter eandem causas P
præ allegatum de Maternitate Dei, Domini & beatae
gratiæ: quare omnia bona spiritualia & superna Matri
per eam communicantur. & quemadmodum nomina
Solis voluntur in Luna, & per Lunam communica-
terram; ita gratiæ Christi descendunt immedias, qui in
minibus, hinc sit, quod appelletur Mater salutis, parturit ad salutem, & ad vitam gratiæ: Et nul-
salus fiat nisi per te, O sanctissima, nemo est, qui non
à malis, nisi per te, O purissima, nemo est, cui deum
cedatur, nisi per te, O charissima: Et contra vero, sola Pan
uinostuos, Virgo sanctissima, haud participans, dux
xus: impossibile est, ut habeant spem salutis: Sicut in pane
uersus ad te impossibile est, ut pereat, ita auergetur Panem,
possibile est, ut vivat.

Tertius denique, dominum & potestas Virginis manifestatur quoque in gloria, quia Filius eius est Rex gloriae & in Hierusalem potestas mea. Data est ei potestas Eccles. 24: in aliis in celo & in terra. & in manu eius vita & mors, & ipsi sequitur Sancti gloriam suam a gloriosissima Virgine deris. Soli uero cognoscunt, & cum admiratione, infinitam eius praelatam & sicuties potestatem, dicunt: O Domina benedicta quid Reuelat. 8: reges, quod non poteris? quod enim tu vis, hoc factum est. Brig. lib. 4: post diuinum Lector, & congratulor tibi, o potentissima Virgo, de ad. c. 74. quam mirabiliter tuo domino in omnes creaturas, cape etiam, ratuam te precor, dominium animae meae, tibi eam consecro & Diviz M. dobo, tua sit tua, & nullo modo mea.

Nonum Privilegium.

MEDIATRIX.

Virgo sanctissima Mediatrix est inter naturam humanam & Diuinam, inter Christum & Ecclesiam, inter animam & Deum.

Primo, mediatrix fuit inter duas naturas in purissimo dem ente suo ventre in unitatem personæ Verbi Diuini conformatim & in unitate & unitate. Quot quantasq; tibi, o sanctissima & superna Mater, totum genus humanum referre tenetur gratias? nodum nominis cuius te reverenter adoro, ut primiceriam & communem casum salutis nostræ. Tu fuisti cœlestis ille currus, amediatrice qui incessisti in terram Verbum Diuinum, Angelorum & Angelorum, remto millibus in obsequium tuum occurrentium stittere salutis. Regium vehiculum, quo uelut Verbum in carne Et nullus pater, currus Dei multiplex millium millia letantium. est, qui ibi Soz. fuisti Pons ille immensus, e terra ad cœlum usque pertingens, per quem Deus in terras descendit: Hac Proclus. E- traz vero, Sacerdos est, per quem Deus ad homines descendit, Sacer- pi. de B. V. articulatus: Sacerdos sacerdotia & altare fuisti, quia cœlestem nobis consecra- Epiph. atis: Sacerdos in pacem: Sacerdos & altare detulisti nobis cœlestem serm de B. s auerius Panem.

b 5

Secun-

O V R G I
D I R E C T
O N

Secundò, Virgo beata non tantum nobis delictum vita
stum, verum etiam reconciliavit, & iudicis ac contumaciam Rimi
reconciliat nos Christo, Mediatrixis fungens misericordia misera-

S. Bern. su- ter Ecclesiam & Christum: Quia optime est mutuare, &
per signum mediato rem Christum, qui licet misericors, habet iustitiam
mag.

obtendens latus & vulnera, Mater est ante sicca iudeo du-
peccus & ubera, nulla ergo ibi potest esse repulsa, ut teceat, &

S. Bernay. tot amoris insignia. Et hoc est totius nostrorum spiritus Adam
serm. de a- mentum: Filoli, hac peccatorum scala, hac memoria, vale
quaducti.

fiducia est: Ave igitur Dei & hominum medium quam pa-
Epiph. de ma: Ave totius terrarum orbis conciliatrix, fru- valesca

Laud. B. V. Recurramus ad Virginem, tanquam ad gratiam non nocente-

S. Bern. E. cem, salutis mediatrixem, seculorum restauratorem quadam
pisc. Ni- precessum & rogemus eam tanquam Mundus noster due-
com. orat. tem, seculi reparatricem, & peccati interemptum omnes g-

de Prasent. Tertiò, non sufficit pientissimæ Virginis, ut sua pallio-

dat pro reconciliatione Ecclesiaz in viuensali; venit gaudiu-
jam de salute cuiusvis animæ in particulari sollicitus annis qua-

efficaciter eis applicans merita sui sanctissimi filii concusat

que ordini. Diuinæ Sapientia omnino contenta, ex veteri
ut Diuinæ gratiæ influxus descendat à Deo, velut qui quan-

mo fonte, de Deo ad Christum, de Christo ad Virginem, Pater &
de Virgine & per Virginem ad nos, & hæc celorum Virginie

Isa. c. II. Bonau. in spec. c. 6. nitas, Deus, Christus & Maria significat orabilis pendu-

pheta per virgam, florem & spiritum: per virginem, Secun-

florem, per florim ad spiritum in ipso requiescentem, poten-

nitur; Sic per MARIAM ad Christum ascendimus, do. P. per Christum gratiam Spiritus sancti inuenimus, terga-

quod bene Mariam alloquens D. Bernardus au- p. illig. cessum habemus ad filium; O Benedita inusurata, Virgo ga-

genitrix vita, Mater salutis, ut per te nos suscipias, Virgo ga-

te nos redemit, Beata illa anima, cuius ante mense- iudicium
los præter Christum mediato rem apud Patrem obuersatur sacratissima Virgo Maria mediatrix
Christum; secura erit, reperiens gratiam regni
eterni in hac vita, & eterne benedictionis in aeternum.

Decimum Privilegium.

MATER MISERICORDIÆ

erga Beatiss. Virginem.

27

S. Anton.
de B. V. 218.

15. c. 22.

Psal. 61.

Serto c. 4.

super Mag.

Rimò misericordia ita propria est B. Virgini . ut qui
ens omni misericordiam petat sine ipsa duce , sine pennis tentat
et mutuare ; duabus enim partibus constat Regnum Dei ,
benevolentia & Misericordia : duo haec audiunt . quod potestas
autem tuas est , & tibi Domina misericordia ; & quia placuit
summis tuis dividere Regnum suum , sibi retinuit partem Po-

nitatis , & alteram misericordia dedit Matrem.

Ite lxx. Adamus ad Thronum misericordia , ad Thronum Ma-

re memoriae , obediemusque euncta memorialia gratiae , & nun. S. Bern.

medium quatenus repulsa , quia est Mater misericordia

rix fratrum universali , videlicet , non misericors duntaxat erga in-

gratu non nocentes , verum etiam erga pessimos peccatores : unde

sursum quodam saeclo vidit aliquando B. Virginem , sub pallio

Mundi pro suo diuina cooperatio tem animalia , quae significabant

impium omnes generis peccatores , quos Virgo tota misericors

gibi , non suopallio protegebat , maternâ pietate defendebat . & sin-

tralii ; cum gulari contractando amicabiliter blandiebatur , quemadmo-

lati solleq; dum qui catulo suo blandire solet , donec eos Filio suo re-

disficiat & concidat ; & eadem beatissima Virgo cuidam alteri San-

ctorum ex vitiis reuelauit dicens : Nullus est ad eum maledictus ,

deo , velut qui quendam viuit , careat misericordia mea . Ha propter

ad Virg. Pater zetius loquendo B. Catharina de Beatissima sum.

ec celestis Virgine dixit : Posita est tanquam esca dulcissima ad capti-

urabilem pendere homines , & praecepit animas peccatorum.

per virg. Secundò exhibet viscera misericordia speciatim rem.

descendentem portem nostræ summè necellariò : quamobrè quan-

do Ecclæsia eam cōpellat inuocatq; dicens : Maria Ma-

rienam , pter gratia , Mater misericordia , subiungit : Tu nos ab h. ste-

pus au- proq; & hora mortis suscipe , quasi vellet dicere . Tu , O

inuentus suscipit , & hora mortis suscipe , quasi vellet dicere . Tu , O

virgo sanctissima , quæ es Mater gratiæ , ac proinde glo-

riæ , quæ gratia est s. men gloria , defende , protege nos ab

inimico nostro , & post vitam gratiæ ipsa hora mortis

post nobis etiam impreta vita gloriæ .

Tertio , succurrui quoq; nobis post morte in purgato-

rium diebus præsestit illis , qui alicui memorie Virginis

manz . aut Filii ipsius dedicat sunt , vt i afferuerit sacri

Dostores , ac colligitur ex variis multisque exemplis

Virginem Deiparam innumerabili Angelorum caten-

ua duplam descendisse ad purgatorium , plures ap-

mas ex eodem creptas conduxisse secum ad San-

ctam

OMNIS
DIE RET
IN S. C.
OV

S. Methild.

lib. 4 cap. 3

reuelat.

S. Brig. lib.

reuel c. 7.

S. Cath.

apud Bla.

& am cœlestis paradisi libertatem , imo in die misericordie Assumptionis eius , ut refert Gerson , Purgatorum fuisse euacuatum , & si in coronatione vnius Regis corporis Christi aperientur , quanto magis in coronatione Domi nostri Iesu Christi eo tempore , quo morantur in Purgatorio . Merita & intercessionem Virginis pena Purgatorum missio & leuior , veluti ipsam illa reuelat Brigittæ .

Exoremus igitur B. Virginem , quæ est Mater cordia , illos suos misericordes oculos qd nos cernamus Iesum benedictum fructum ventris sui nobis passum ostendat . siquidem abyssus nostra misericordia habere nequit elapsum , nisi in abyssum misericordia Mariæ quæ est Mater gratia . Mater misericordia .

Undecimum Priuilegium.

CRUX.

Fuit Crux , quam sustinuit B. Virgo summa dolore , summa fortitudine , & cum negotio summo fructu .

Primò fuit summus dolor , nam , vt benedictus Bernardus , in eadem mensura incipit Passio à Passionis : ergo si fructus Passionis , qui effigia & gloria , amplior communicatus fuit B. Virgini , quā reliquis simul creaturis , necesse quoque fuit sentire Passionis dolorem plus , quā reliquaz tamen ergo si Virgo Christum immensum dilexit tanto , quoque in Passione eius compassionē tacta fuit . Plus omnibus doluit , quia plus omnibus dilectus est B. Virgo reuelauit S. Brigittæ , dolor Christi exprimitur Virginis , quia cor Christi per affectum erat contumeliam , Audacter dico , dolor eius dolor meus , quia in meum , & cum flagellabatur & pungebatur , sicut in quasi cor meum , flagellabatur & pungebatur . Venerabilis Laurentius Iustinianus cor Virginis appellavit summum Passione Christi speculum , quia iuxta op-

S. Bern. super signum magnum.

Sophron. serm de Assumpt. S. Brigitt. in reuelat. Laurent. Iust.

in diez charissimo suo Filio crucifixo in scipa representabat
n, Purgatotam ipsius acerbissime Passionis effigie, & plagae Cor- ^{S Bern. de}
ius Regis poros Christi erant plagæ animæ Virginis: *Vulnera Chri:* Lamenta-
ne Dolorum erant vulnera Matris dolentis. ^{tione B. V.}

Ethic Virginis dolor initium sumpsit ab instanti
Conceptionis eius, ut enim affiimat S. Bernardinus, ani- ^{S. Bernar-}
milla sanctissima subiecta obtulit sese morti pro- ^{din.}

Canticum, & cum Christo Patri aeterno ad gloriam Dei;
tonusque Mundi salutem, & quemadmodum vobis
medio amoris & doloris Crucifixa Crucifixum dilexit; ^{S. Bern.}
ita quoque in Incarnatione Filii Crucifixa Crucifixum tom. 3. ser.
concepit; & si amantium proprium est, velle pro se invi- ^{6. a. 2. c. 1.}
summi, haud dubium est, quin Virgo infinites, si fieri ^{S. Augusto}
parvula, se morti pro filio tradidisset.

Cux doloris ab instanti Conceptionis incepit, & per
totam vitam ad mortem usque durauit: *Tu quoque len-*
^{Rup in}
gum, in Ruperti loquendo de B. Virgine, in cogitatio-
nibus tuis proficia futura Passionis filii tui pertulisti mar- ^{Cant. cap.}
thim: contradic namque memorie ipsius obuersa. 4.
banu omnia & singula tormenta Passionis filii sui, vno-
de in corde suo passa fuit martyrium nunquam interru-
ptum, veluti S. Brigitte reuelauit: Sic Passio filii mei in Verba. I. res
cordis fixa erat, quod siue comedebam, siue laborabam, uel c. 77.
quasi nesciens erat in memoria mea, quocunque occupaba-
tu opere aut negotio, nunquam mente in eius effugere
poustat laetissima Passio Christi.

Secundò, si summus fuit dolor Virginis, tanta quo-
que fuu animi fortitudo, quâ ipsum sustinuit: *Stabat S. Anton. 4.*
tuzasrem in fide eleuata propter certitudinem futu- ^{p. tit. 15. c.}
re Resurrectionis filii sui, peccato non inclinata ab omni 41. §. 1.
motu impatientia, & multò magis ab inordinata affli- ^{Albert.}
tione motu libera; etenim tametsi subiecta fuerit do-
loni psalmi, non tamē illis imperfectionibus, que se-
cum similitum dolorum attrahunt acerbitatem, cùm
fuerit Diuina voluntati confirmata, ita, ut ipsa, si Deus ju-
sifa, crucifixisset, propriisque manibus Christum intet-
necionis dedisset, modò Diuina voluntas, cui prossus se-
reformabat, exercitioni mandaretur. Et ad imitatio-
nem filii summum cum summo dolore coniunctum ha-
bitus gaudium; siquidem quantum accrescebat dolor
in morte.

in monte filii, tantum augebatur gaudium in
tione Diuinæ voluntatis voluntatis, & sicut Sem
clarissima

S. Methild. reuelauit S. Methidi : *Sola Virgo cum Diina
lib. 1. reuel. immobilis & gaudens filium suum pro Mundi salu
c. 36.*

Carthus. immolari. Complacebat sibi plenitudine vo
videns filium suum sacrificatum, quia ita role
æternus.

Tertio, salutaris fuit dolor Virginis nobis o
sibus, quia compassione in filii sui Passione men
Gno, qu

S. Bon. in 1. nunt nobis fructum Paßionis, quam ob causam m
d. 49. a. 2. debet laudari & amari, quod placuit, id quod Virgo
q. 2.

fusus pro salute generis humani offerretur. Et fac
solam
Erum admiratione dignum est, videre Marian
nem pro redēptione humāni generis cum ga
ferentem p̄cium inæstimabilem fui Diuinifili.

Ore sanctissimam Virginem, Reginam mar
pter matyrium cordis, quod in hac vita percep
tibi suppeditet fortitudinem, quā ad imitacionem
dolores tuos sufferas immobilis & gaudens in
voluntate.

Duodecimum Priuilegium.

GLORIA.

Exaltata fuit sancta Dei Genitrix super
Sanctos ad dexteram Christi. ad thronum
sanctissime Trinitatis.

S. Bern.
term de'
Assumpt.

Suarez.
diss. 30.
Sed. 3.

Primò, quantum in terris superauit Sancto
triā, tantu dem in cœlis excessit eos in glori
tum gratia in terra adepta est praeterea, tam
nuit in cœlu gloria singularis. Superat omes
hunc, quilibet eam videt in Deo alias etiam
statum luum spectantes; ac B. Virgo, velut om
Mater vniuersalis videt omnia existentia, pru
fentia & futura ad statum suum pertinente
portionatum habuit exccsum in dñib⁹ corpori

claritatis clarissima est in celo, quia dono Sanctitatis S. Boni
clarissima fuit in mundo: dote subtilitatis subtilissima est Specie,
in celo, quia dono humilitatis subtilissima fuit in Mun-
dote: dote velocitatis velocissima est in celo, quia dono pie-
dine velocius fuit in mundo, abiens in montana cum
volentia: & dote impossibilitatis impossibilissima
in celo, quia dono patientiae & aequanimitatis imposs-
ibilissima fuit in mundo. Superauit in Aureolis Virg. S. Bern.
Gnes, quia obtinuit virginitatem non per praeceptionem, Sig. magi-
usam mentis & corporis dominum perfectissimum. Superauit Au-
reola Doctorum, quia ut magistra fidei cunctas heres
abstulerunt in uniuerso mundo. Superauit Aureolam
Mariam, quia pro Christo sustinuit dolores mortis, à S. Anselm.
quos præteruata, & sicut præteruatio non abstulit me-
ritum, ita nec premium. Huic annexenda est quarta vel-
uti Aureola, admirum, Aureola Maternitatis Dei; rela-
cerque in illa sanctissima carne admirabilis splendor
in gloriam maternam & Regiam dignitatem, ut notat Pater
Suarez. dissp. 21.

Secundò, tanquam cœli terræq; Regina collocata fuit ad dexteram Christi: Astigit Regna, id est, Maria à dex-
tens suis, asistente à sinistris eius tota ciuium cœlestium Cuius, uti docet Seraphicus Bonaventura: Posuit Chri- S. Bonav.
sus in capite eius diadema Regni, diadema certè tam im- Specul. exp.
pruibile, diademata delectabile, diadema tam mirabile, quod 6.
omnilingua inenarrabile, omni ingenio inscrutabile est,
quibus preciū & valore exprimere & explanare sufficiat.
Tertio, ad ea fuit ad Thronum sanctissimæ Triadis tanquam Mater Filii, tanquam Filia Patris, & tanquam Spolia Spiritus sancti, ac declarata Regina omnium creatorum, universalis viuentium Mater. Thesau-
rani fecustos cœlestis ærarii & inest mabilis thesauri glorie & gloria, nec non dispensatrix donorū & gratia-
rum Diuinorum: unde Accepit ab aeterno Patre fontalem S. Bern.
facunditatem ad generandos omnes electos in gra- tom. 3.
tias creare, & omnes suos Angelos in aliquo gu- serv. II. ar.
veluti omnia & experientia Diuinorum, & cum hac praesentia 2.6. I.
Sanctissimæ Matris in diuino consistorio Diuina Sapien-
tia valde promovet salutis nostræ negotium, unâ pro nobis intercedentibus Sanguine Filii, Matri preci-
bas infinito prelio Sanguinis, quem Christus pro nobis

nobis sparsit, & stupenda efficacia orationis
Virgo Maria pro nobis fundit ad Deum. Unde
res sancti B. Virginem vocant sua orationes omnes
nempe, admirabili ac extraordinaria virtute per
ad impeirandum id, quod in orationibus suis non
beneficium & favorem ipsa postular. Optime! Quid
Sanguinem! O intercessionem efficacissimam! Reg
speramus salutem; sed precibus Virginis Mariae manu
venientibus, neque a se invicem disiungi potest
guis Christi & gratia Virginis Matri. Dicam hibeam u
corde, ac frequenter recitemus ore orationem suam ob
lib. 6. reve- quam Angelus docuit S. Brigittana: Quis nobis
lat, pretio sui Sanguinis, defendat nos precibus nostris. Virgini
gina. Ad societatem civium supernorum petrae Angeli
gina Angelorum. Amen.

Et haec dicta sufficiant de gloria Virginis cuius feru
privilegiis. Fructus ex iisdem colligendos haec de deu
quod supposita eminentia status Virginis, ut mones
dine beneficiorum, quae continuo nobis exhibet, eam ador
veram quandam ac totalem servitatem profiteremus, que tanquam vera mancipia sancto ejusdem in
obsequio offerre & consecrare debeamus. Non Parentes
tria debet suo Patrono: amore, obedientiam, et latet
catem, quia quidquid est, Domini est, quidquid
Dominus habet, & quidquid acquirit, Domini
renemur eam amare ex toto corde tanquam
Patronam, à qua speramus libertatem gloriam, eidem
eisdem obedire tanquam nostræ Domini ut
etiam voluntatis illius nutum, esseque ei fieri
nostræ Reginæ, quarentes semper ejus gloriam
in praxi, veluti supra dictum est, totum id, quod
cogitabis, loqueris, ipsi consecratum erit,
sit principium, medium & finis tuus, totum id
cum Mariâ, & per Mariam, & hoc idem obser
tinebis in cœlo, cantando & magnificando simili
bomen per omnia sæcula sæculorum.

Verum, ut haec recognitio, qua Matrem Dei
Reginam nostram, profitemur & veneremur, ne
cedat cum fructu, subiiciam modum tandem
& est ille, qui sequitur,

*Obsequium tributi instar Matri Dei
persoluendum.*

Q uia, ut supra diximus, sanctissima Virgo est vera
Regina & Domina nostra, nosque veri eius famuli
in sua & mancipia; de jure & per omnem rationem nobis
angeli potest competere & incumbit, ut ei quotidiè humilis tributi ex-
Dicitur hunc speciem & signum aliquod, quo hanc no-
ratores suam obligationem attestemus & tecognoscamus, imi-
tantes eos SS. Angelos, qui quā primū in Verbo per
visionem beatam cognoverunt, que dicitur Christus est Suarez de
Angelis caput, ita Beata Virgo eorum Reginā, ac pro- Angelis.
Inde agnoscere sidem Angeli, quod in suo gradu erant lib. 6. c. 5.
eius seru & mancipia; hac p̄cepia notiuā subitō sese num. 1.
debet illius cultui, non quotidiè duntāxat; sed omni
momento, & semper, viuis reverentibusque affectibus
eum adorabant, amabant & glorificabant, tanquam ve-
ram suam Reginam, Dominam ac præcelsam Dei Ma-
trem, omni eius nutui & iussu prompte, vt veriseruit,
patentes, rogantes insuper & obsecrantes Divinam Ma-
dieranam, vt quanto cyus in vniuersale totius Mundib[us]
Rebus in hanc mortalem prodieret lucem, ac in terris
compareret auctoræ instar prænunciantis magnum So-
lem nūbitz, quem vt reparatrix & restauratrix danni
perpetuum protoparentum illati conceptura erat ac
glorie; Parvula Nostro igitur affectus Angelorum iungen-
tibus, affectibus, offeramus quotidiè B. Virgini tributum
aliquid, petentes simul aliquam gratiam: quia, vt optis-
tas Bernardinus, ab eo tempore, quo sanctissi- D. Berna-
ma Virgo concepit Filium Dei in vocio suo, aliqua ei din. tom. 1.
quævisdictio & auctoritas in omnes temporales Spi- serm. 52.
nos laetigias communicata fuit, adeo, vt, nulla
creatura ullam à Deo recipiat gratiam, quæ non trans-
ferre manus eius: Verba D. Bernardini sunt ita: Beata
Vixit tempore, quo concepit Deum in utero suo, quan-
dam iurisdictionem, vt ita dicam, seu auctoritatem ha-
buit in omnes temporales gratias spiritus sancti; ita quod
nulla creatura aliquam à Deo recepit gratiam virtutis;
Parte Secunda

nisi secundum dispositionem i^ssus Virginis Men
verò Diuinæ Providentiae ordo hic est, ut que
dū idem sanctus Doctor affirmat, cuncte gen
nos descendentes habeant tres processus & prop̄. Offerā
primus est à Deo ad Christum, secundus enī aperatur
ad B. Virginem, tertius à B. Virgine ad nos vix. In se ipsius
in corpore humano omnes spiritus vitalis datum nullus
motus: primus est à corde ad caput, secundus in Contello
collum, tertius à collo ad membra, & Cunctus cunctem
dūm Diuinitatē est veluti cor in corpore m.
M. Ecclesiæ, Christus in quantum homo Cap.
sanctissima eius Mater collum.

Varia tributa B. Virgini
soluenda singulis diebus p̄t
hebdomadam.

Pro die Dominicā.

Offeram præcelsæ Regiæ cor meum totum
orum, & tot tantisque defectuum peccato
maculis cordidum vñā cum purissimis & intac
Iesu & Mariæ cordibus, exorans sanctissimum
& Reginam Virginum, ut veram milti impetr
ris mentisque puritatem.

Pro die Luna.

Offeram hoc idem cor meum totum immo
tum, tot tantisque passionibus effrenatis, vni
litati profus subiectum, vñā cum cordibus ma
cunctorum sanctissimorum martyrum, & con
corde pariter mortificato, sanctissimam obsec
ginem, Martyrum vspore Reginam, ut michi ven
tificationis & in carne, & in spiritu impetr
sum.

Pro die Martis.

Offeram cor meum totum vanitatis oppletum &
dus et iopebum vna cum cordibus sanctorum Confessorum
nos ror. in eis humiliatorum & annihilatorum in societate
tales humilium Christi, deprecans sanctissimam Matrem, ut
inducat Confessorum Regiam, quatenus veram mihi humili-
& Christi tatem mei ipius annihilationem impetrare dignetur

Pro die Mercurii.

Offeram rursus cor meum obscuratum & tenebratum
vnam cordibus sanctissimorum Patriarcharum viu-
plane fide illuminatis, & cum Christi corde infusa parti-
ter & beatissimientia illuminatissimo, ac precabor san-
ctissimam Virginem, ut impetreret mihi viuam ac perse-
stam fidem.

Pro die Iouis.

Excellensissima pariter Regine offeram cor meum
totum desiderii & speciei rerum mundanarum addictum
& immersum vna cum sanctorum Prophetarum cordi-
bus terapse bonorum celestium eleuatis, & cum cor-
de Christi Domini Nostri electissimo ad gloriam ani-
mae cum secura spe ad gloriam corporis, & precabor
sanctissimam Virginem, ut impetreret mihi veram spem
bonorum celestium & aeternorum.

Pro die Veneris.

Offeram similiter cor meum totum amore & cupidi-
tate terrena repletum vna cum SS. Apostolorum cordi-
bus Divino amore prosus inflammatis, & cum Christi
corde Diuina Charitate in summo gradu ardente, & pres-
caboreadem Virginem De param veluti Angelorum
Regiam, ut a suo Filio sanctissimo, sanctoque Spiritu
impetreret mini perfectam & ardente Dei proximi que
charitatem,

Pro die Sabbathi.

SV

Offeram cor meum totum occupatum, & in vanitate obiecta distractum vna cum SS. Angelorum dibus planè vnitis, recollectis, Diuinisque contemplationibus deditis etiam in maximis occupationibus externis, ministrando quippe assistunt, & auxiliantur. Utramque distractum, simul cum Christi corde perfecte extenuat, ac tamquam contemplatiuam, cum in onore mariebus simul quæsierit gloriam Dei, & hominis vniuersaliorum. At precabor eandem Virginem sanctissimam de juxta morem Regiam, ut impetrerem mihi cor vere Christianum quo in cunctis meis actionibus manum prouide. Deo parite, o feram.

Hæ sunt oblationes meæ & tributa, O sancta Virgo, totius Vniuersi Regina, & hæ sunt gratias quas à Majestate tua supplex postulo, accepta meum, Domina mea, laua, munda, sanctificauine filii tui pretiosissimo, tu thesauri huius dilectionis, hoc eorū meū codem ditarē digneris, ut in sanctificatum abeat totum Deificatum.

Recordare, sanctissima Virgo, quod sum instrumentum, idemque hoc nomen importet, quod possum, instrumentum Domini, manumissionis. Dilectus igitur sum possessione tua, posside me, voca me, trah ad te, sum instrumentum tuum, cunctæ meæ actiones opera cedant in gloria tua, tuique filii, si sum numissio tua, à te sola post Deum veram speran tem filiorum Dei in statu gloriae; suscipe donec magis sanctissima, in seruum tuum & perpetuum manum, & quidquid sum, possum, & ago, in dulcedate.

Mater sanctissimæ, in tempore dilectionis, Amen.

Op(0)do

SU

SVMMA PRIVI-

legiorum Beatissimæ MARIAE
Virginis.

Vita priuilegia supra explicata, haud credo in-
gratiam fore deuoto Virginis clienti, si pro maiori
in omniu[m] Mariæ huius complemento p[re]fata priuilegia in am-
pliorer distribuero numerum, quod tamen breuiter
sim, iuxta modam sequentem p[re]stabo.

Primum Priuilegium.

PRÆDESTINATIO MARIÆ.

- I. Predestinata creaturarum primogenita.
- II. In eodem signo cum Christo esto cum subordi-
natione sui ad ipsum.
- III. Predestinata ad similitudinem Patris.
- IV. Ad Maternitatem Filij.
- V. Ad communicationem Spiritus sancti.
- VI. Predestinata Regina.
- VII. Finis proximus & subordinatus Vniuersi.
- VIII. Causa.
- IX. Motuum.
- X. Signum nostra predestinationis.

C 3 De-

Declaratio.

I.

Prædestinata primogenita suarum.

S. Bernard. ID affirmat & attestatur S. Bernardius dicens
Tom. 2. ser. I ante omnes creaturas in mente Dei predi-
cavit art. 3. c. 4 Quod affirmat S. M. Ecclesia: Elegit eam
Eccl. in eam, præfigit, id est, ante omnes creaturas elegit
officio B. V. fundamenū habet in Divino Oraculo: Elegit eam
Eccl. c. simi prodiū primogenita ante omnes creaturas
24 ipia loquitur Virgo in æterna mente Dei secundum opus
S. Bernardini Tom. 1. sanctum Doctorem, est, quia inter puras
serm. 61. c. Virgo est prima in propria excellentia: Etiam
9. fol. 516. sumum purum creatum, id est, summum bonum
Christum: ergo etiam prima erit in propria puri-
tate, ergo est priuilegium B. Virginis debitum.
primogenita filia post Christum in prædicta
Dei.

II.

In eodem signo cum Christo esto cum suatione sui ad ipsum.

Caser. de

Concept. Idque asseruit Ambrosius Catherinus Siegenius
B. V. lib. 1. fol. 17. tor prærogatiuum & priuilegiorum sancti
ginis: Est ab æerno prædestinatus Iesus, atque
tum quia fuit prædestinatus, non tanquam homi-
taxat; sed tanquam Filius hominis, nemp, Filius
nisi, tum quia nostra redemptions executo-
Maire, & fuit unita cum Matre, tanquam caro
palis cum instrumentalis; ergo conueniens fu-
etiam uirent in eadem prædestinatione,

III.

Prædestinata ad similitudinem
Patris.

Et hæc dignitas serenissima Virginis quasi immensa, Garthus. i.
imp; Garthus. quod eundem cum Patre habet art. 20. &
Filiū naturalem; enim uero quemadmodum ab æter- 21.
us dicitur
no Pater uenit Genus Verbum increatum ut Creato-
rem; ita B. Virgo in tempore concepit Verbum Incarpa-
tum vi Saluatorem. Prætereal similitudo Matri tempo-
rabis cum Patre æternō constituit in hoc, quod sicut Pater
per propria cognitionem in suo fœcondissimo ac pu-
rissimo corde generauit Verbum; ita Mater Dei cognos-
cendo proprium nihilum vti ipsam et attestatur dicens:
te Dei con- sciendo proprium nihilum vti ipsam et attestatur dicens:
cundum quia respexit humilitatem, id est, nihilitatem meam, ita
verosimiliter puras et pures
a: Et
um hom
optia p
debitum
prædictio
n.
o cum
us siq
fanciat
us, atque
quam hor
mpe, fili
executio
uam cau
enens su
Tis enim super communicationes trium Divinarum
Personarum: prima est Patris æterni ad Filium per viam
generationis: secunda Patri & Fili simul ad Spiritū San-
ctum per viam spirationis: tertia Spiritus sancti ad extra
ndumanitatem Christi, & ad sanctissimam Matrem per
yminisitæ quasi cōmunications gratiarū; vnde Chri-

S. Bernar-
din. Tom. 2
serm. 51. a.
3. c. 4.
S. Leo epist.
13. ad Pul-
cher.

IV.

Ad Maternitatem Filii.

Maria prædestinata fuit, vt Deum ipsum hominem pro-
curauit, ut esset Mater Dei, qui fieret homo in virginali
suo uero, ut qui est consubstantialis & Mari, ait S.
Leo Papi, nimirum, ueris, qui eiusdem erat Naturæ
cum Pace, esset eiusdem naturæ humanæ cum Matre.

V.

Ad communicationem Spiritus sancti.

Tis enim super communicationes trium Divinarum
Personarum: prima est Patris æterni ad Filium per viam
generationis: secunda Patri & Fili simul ad Spiritū San-
ctum per viam spirationis: tertia Spiritus sancti ad extra
ndumanitatem Christi, & ad sanctissimam Matrem per
yminisitæ quasi cōmunications gratiarū; vnde Chri-

stus

Ex Caiet.

stus & B Virgo tuncquam Caput & Columna uidetur
in membris Sanctæ Ecclesiæ, in eis proficiens pro ibi g
quas è corde hancè Spiritus sancti.

VI.

Prædestinata Regina.

S Tho su- Quia Mater Domini Domina & Mater Regi
per Salut. terraque prædestinata est, ipsa etiam ad idem
Angel. est Dominum, & ut nota S Bernardinus, manus
S Bern. est, quod sit electa Mater Dei, quam totius Virginitatis
Tom 1. ser. gina; quia hoc dependet ab illo tanquam ramum à Pz de
52. art. 3. c. propere à potius dicimus: Mater Dei, quam Dominus solum gl
di vel uniuersi. Quid enim Maria Virginem in quanc
2. Regina huius Mundi, supponit aliud, quod pater eius eligi
electa & consecrata in Matrem Dei.

VII.

Finis proximus & subordinatus
Uniuersi.

S Bern. Etenim, ut benè asserit S Bernardus, Ob hanc
serm. 2. de peccato hanc totus mundus factus est, propter Ma
propter gloriam Mariæ post Christum Deus con
mnia, quia, ut supra dictum fuit, B. Virgo effigie
bonum post Christum, igitur per se apparet, q
propter ipsam.

VIII.

Causa.

Metitoria de congruo prædestinatorum. Vt
christissima Virgo ab Ecclesia dicitur Mater electorum
prædestinatorum, quemadmodum Christus dicitur
Pater electorum de condigno. Præterea est causa
stinatorum, quia sicut de Christo probant Theologici
Pater æternus eos prædestinaverit, quos à Christo

erga Beatis. Virginem.

41

Psal. 2.

Collum vide proponendos, quando dixit ei : Postula à me, & da-
cegerat po tibi gentim, &c. Hoc idem cum proportione sua
dicitur de B. Virgine, videlicet, eam coacurrisse ad
relect nationem electorum, offerendo Filium, applicando
propria merita, & pro iis intercedendo & orando.

IX.

Motuum.

Populum istum formauimibi. laudem meam narrabit. Isa. 43.
Cesu, inquit Deus, magnum hunc populum electum
prædestinatum ad finem laudis & gloriae meæ, & non
solum gloria meæ, in quantum Deus sum ; verum etiam
in quicun homo sum & filius hominis, nempe, Virgi-
nis ergo ad gloriam Christi, pariter & Virginis.

X.

Signum nostra prædestinationis.

Quia causa est signum à priori effectus : ergo
cum Virgo sit causa nostræ prædestinationis, signum
quaque erit, ac proinde deuotus Virginis cliens & famu-
lus, qui cum causam prædestinationis suæ suscipit, ut
signum quoque eandem suscipiet. Quapropter æquo Germ. Pa-
triarche Germanus Patriarcha devotionem erga B. Virgi- triarch.
nem comparat respirationi corporis, quæ simul est cau- serm. de
sa & signum vitæ corporalis, ita deuotio erga B. Virgi- Deipara.
nem est causa & signum spiritualis vitæ. Et hic est
seculi illorū verborum Spiritus sancti : Qui me inuenie. Pro. 5.
inuenies vitam, qui me inuenierit, ait sanctissima Ma-
ter, per verum effectum deuotionis, inueniet etiam vi-
tae & gloriae, sum enim causa & signum istius

Hoc idem confirmat S. Bonaventura, cum ait : Qui D. Bona. in
propter premium pro liberandis, debet conferre beneficium specul. c. 6.
liberatus, eadem Virgo, quæ profert sanguinem Christi,
notra salutis premium, curare debet, ut talis redemptio-
pisequatur esse etus, idque media deuotione, quam quis

c. 5

ha-

habet erga eam: ergo deuotio erga B. Virginem
gnum prædestinationis nostri.

Secundum Priuilegium.

Maternitas Dci.

- I. *Maria vera Mater Dei.*
- II. *Mater naturalis.*
- III. *Mater digna.*
- IV. *Virgo & Mater.*
- V. *Causa instrumentaria uisionis p[re]f[er]enda.*
- VI. *Maria non Deipara solum, sed Dispergans non in se, sed in Christo.*
- VII. *Non solum Deifica in Christo, sed etiam ipso honorata p[ro]pter superioritatem.*
- VIII. *Maria affinis & Consanguinea Domini.*
- IX. *Comparentalis Deo Patri.*
- X. *Hospitium sanctissima Trinitatis.*

Declaratio.

I.

Maria vera Mater Dei.

Conc. Eph. Et ueritas Fidei definita in Concilio Ephesiorum.
Can. I. Maria Virgo vere ac propriè censenda sit Immaculata.
Tom. I. nimurum, Deipara, Deigenitrix, Mater Dei.
Conc. 17. Et Ratio, secundum Doctorem Angelicum, de
3. p. q. 35. concepit & peperit hominem Christum, qui est
art. 4. Deus per hypostaticam Verbi uisionem.

II.

Mater naturalis

Quia conceptio Christi est naturalis, quantum ad 3 p. q. 33. 4.
 substantiam, cum pro materia habuerit naturalem Vir- 4.
 gine loginem; sed est miraculosa quod ad modum,
 quod virtute Spiritus sancti contigit: quemadmodum
 (et ex exemplum S. Thomae) potentia visiva miracu-
 losa restringita cœco naturalis est, quod ad substantiam;
 supernaturalis vero quo ad modum.

Ex hac conaturalitate colligit S. Bernardinus, san. S. Bern.
 et illam Virginem necessariò eleundum fuisse ad e- Tom. I.
 qualitatem quandam Diuinam per quandam quasi infinita- Conc. 61. a.
 tatem et similitudinem & gratiarum, & hoc apportat exem- 1. cap. 12.
 plum acutissimum, ut fiat causa naturalis alterius ignis,
 necepsit, & ipsum fiat ignis seu ignitum, ita beatissima
 Virgo necessario fieri debuit, quasi Diuina, ut esset cau-
 sa naturalis Filii Diuini, Filii Dei.

III.

Mater digna.

Huiusmodi est ac titulus, quem ei attribuit S. Ecclesia: Eccles. in
 Tu haec digna portare Regem cœlorum & Dominum, offic. de
 quo nullo veluti compendio Sanct. Ambrosius Concept.
 comprehendit cæteras omnes Virgois gratias: Quid & Natiuitate
 enim in singulis moror, digna fuit, & hoc sufficit, S. Ambros.
 nec aliud dicendum occurrit, ex qua filio Dei lib. 2. de
 placatur. Et secundum Sanct. Bonaventuram id de off.
 in eligitur de dignitate congruitatu, non condigna. S. Bonav.
 entura, quia dispositio gratiae, cum sit inferioris or- uentur.
 dios, condigna esse nequit & æqualis dignitati
 Maternitatis spectatus ad ordinem superiorum vñionis
 hygianæ.

IV. Vñionis

IV:

Virgo & Mater.

Origen.
Hom. 1. ex
10. tom. 3.

Quia Filius eius Deus est, & Homo: nec potest dices si uti argumentantur Sacri Doctores, talis Filius deinceps Deus & Homo aliam habere Matrem, quam illius duas ac Mater & Virgo est; nec talis Mater alium potest iam Deum filium nisi eum, qui Deus Homo erat: Vnde enim ut Deum Origenes. O digna digni, immaculata sancti, vix ipsum esse unica unici, dignissima Mater dignissimi filii nostram, immaculata Filii sanctissimi, & sicut est vera & vita de peccato Filius absque alio simili, ita est una & unica Mater loquatur que pari.

V.

*Causa instrumentalis unionis hypostatis Non soli
seu personalis.*

Etenim, quamvis hoc priuilegium non foret
rium B. Virginis, ad hoc, ut esset vera Mater Christi,
ominus attribuitur ei ad maiorem excellentiam
dum Esychium, unde Virginem sanctissimam esse
Esych tom. 7 BB. PP.
Instrumentum Incarnationis, quia non coconcep-
Homel. 2.
xat tanquam instrumentum Spiritus sancti ad formam
de B. V.
nem corporis Christi, verum eum ad produc-
Suarez.
tionem personalis, neque contra hoc facit Credo.
tom. 1 diff.
Toleratum assertendo: Unio hypostatica soli Dei
10. sedl. 1.
saepe est, id enim solum intelligendum est, unio
Conc. Tol-
staticam tribuendam esse soli Deo, tanquam cui-
let.
cipali, cum quo simul sit, quod Virgo concurre-
lum tanquam instrumentum.

VI.

*Maria non Deipara duntaxat; sed etiam
ficta, non in se, sed in Christo.
Esse Deificam in Christo est priuilegium Virginis.*

primitum, pars enim substantiae Virginis effecta est corpus Christi, quod Verbo hypostaticè visum est. Quamobrem, iuxta S. Bernardinum, pars carnis & sanguinis S. Bern. à Virginis assumpta est à Verbo, non in Virgine; sed in pud Car- Christo, ut dictum est. Et in hac veritate fundati Do- thus. c. 3. ec potentes facti Matrem sanctissimam vocant Deificam, art. 15. de Filii, ut deinceps Deum factam in Christo, imò Carthusianus non B. V. qm illam duotem eam appellat Deificam & Diuinam, verum et Carthus. potenteriam Deificatissimam & Diuinissimam & Nazianzenus, lib. 1 art. Unde enim ut Deum habita. Præ reliquis vero Gerson ei attribuit 16. &c. lib. ipso nomen Deæ: O Amatricè & amatam Deam 2. art. 7. ds mi filii, mōrem, quod intelligendum est eo in sensu, quo Psalmi- B. V. t venit & ita de personis in excellenti sanctitatis gradu constitutis Nazianz. nica Magi loquuntur dicens: Ego dixi Dicitur estis, & filii excelsi omnes, in Trag- dēmpe, exaltati super communem statum hominum. dia.

VII.

Gerson.
tom. 2. ser.
de S. Bern:

hypothet Non solum Deifica in Christo, verum etiam ab ipso honorata pro Superioritate respectu.

Sanctissima Mater honorata fuit à Christo, quasi Superior, veluti loquuntur sacri Doctores: vnde secundum Bernardinum, quemadmodum hæc propositio veretur: Diuino imperio omnia famulantur & Virgo; ita & hæc alia vero conformis est: Virginis imperio omnia Tom. 1. ser. famulantur & Dei. Ratio est, quia aliqua superiori- 16. a. 1. c. 6. tate proprietas necessariè connexa cum Maternitate, facit Ceterum, sic ut habeat cum filiatione, & sicut Diuinitas non impedit, quod minus Christus sit filius; ita neque impedi- uit, quod minus le tractari permetteret tanquam subiectū & subdilectum, iuxta Diuinum Oraculum: Et erat subditus il- lus. Quapropter S. Petrus Damascenus rogit B. Virginem Pet. Da- mis. de Nat. B. V.

VIII.

Maria affinis & Consanguinea Dei.

Quia fuit consanguinea & in primo gradu parentelæ tum

cum Christo in quantum homo est, & affinitate
gradu affinitatis cum Christo in quantum Deus

ut afferit & contestatur Caietanus, cum ait: Ma-

Caiet. 22. tas Virginis fundavit affinitatem cum Deo, qu-

q. 10. a. 24. Diuinitas propriâ operatione ac naturali auge

concepit ac peperit hominem illum, qui erat De-

IX.

Comparentalis Patri.

Carthus. Hunc titulum & priuilegium ei attribui. Com-
de B.V. art. nus: Mater Filii Dei, inquit, est comparentalis Dul-
9. seilicet, eundem filium cum Deo habet. Ieque
Orig. in nes explanat exempli voci: Sicur verbum hanc
Matth. non dividitur in audiendiibus, sed totum est in singulis
Hom. I. Verbum unigenitum ubique totum est. & inca-
terra. Et apud Patrem & in Virgine, & in par-
uiditur; ergo cum fundamento affirmari pos-
sissimam Virginem esse comparentalem Patri.

X.

Hospitium sanctissime Trinitatis.

Esychius Postquam Esychius Hierosolymitanus incep-
Hom. 2. de tione Beatissimae Virginis cum arca Noe capi-
B.V. BB. multas ac varias prærogativas illius canquam
PP. quæ ex dilectione modo competebant Virginis
Isido. apud figurato, concludit dicens: Illa, nimis, ani-
Carthus. tres coniugationes & mansiones habebat. Has am-
de B.V. uersam Trinitatis plenitudinem: quandoquidem
tua fons adueniebat atque hospitabatur, & le-
umbrabat. Et Filius nero gestatus inhabitauit
idem significare voluit Archangelus Gabriel
dixit: Spiritus sanctus supernus est in te, cccc spiritus
& um; & virtus altissimi obumbrabis sibi, et
& quod nasceretur ex te Sancta vocabitur Eleusa De-
filium, qui nouem mensium spatio in vescio clausus
et corporaliter habitans,

Tertium Priuilegium.

PURITAS
MARIÆ.

- I. Praeservata à peccato originali.
- II. Accelerata in creationis usus.
- III. Libera à peccato actuali.
- IV. Libera à potentia.
- V. Sine fomite.
- VI. Sine deordinatione passionum.
- VII. Sine tentationibus.
- VIII. Purior Angelis.
- IX. Primicaria seu vexillifera Virginum.
- X. Purissima in se & in aliis

Declaratio.

I.

Praeservata à peccato originali.

Quia magna profectio cacophonia & dissonantia est, in-
Nob̄ cap- Catar. lib.
canguis Catarinus inter hos duos terminos, esse Matrem
de pecc. o-
Virgo- Di, esse sub ira Dei, & tamen in Conceptione sua nō
rig. & de
firum, at- fulsactualis Mater Dei, et at tamen predestinata & fu-
Concept.
st. Hac autem
tura Dei Mater, & Mater futura Dei totū & omni tem-
pore debet esse honorata, quia ignominia antecedens se-
B.V.
guntur eam, etiam pro eo tempore, quo Mater est, in quo
non tantum est ignominia esse, sed etiam suscepit in peccato
& sub ira Dei, esto tali, culpæ unico duntaxat temporis
momento suis sit obnoxia.

Ex alia parte, veluti argumentatur Anselmus, est S. Ansel. de
maxima consonantia & decencia inter hos alios duos concept.
terminos, Summa dignitas Matris & summa puritas; Virginali
ergo hæc summa puritas ab omni peccato etiam origi. & peccato
punitissima post Christū attribuenda est B. Virginis, orig. c. 18.
punitissima post Christū attribuenda est B. Virginis, orig. c. 18.

nam iuxta S. Augustini regulam decus ita finitum com-

S. Aug. lib. conueniens fuit, ut Deus ita se gereret erga Mandatum; ergo ita fecit Deus, & quidquid tibi verum est, qui occurrit, id scias fecisse Deum; & eadem longe an-

S. T. in 1. confirmatur S. Thomae doctrinâ concedentis, q. o. Concep-

dif. 17. q. 2. B. Virgine sit summa puritas, non vero summa integritas;

a. 4. ad 4. quia augmentum puritatis est secundum misericordiam, & tunc re-

riario, scilicet, à peccato; & quia in Virgine summa debilitas ab omni peccato,

omnis puritas; ast augmentum charitatis est per beatitudinem ad Diuinam bonitatem, quod semper cuius-

& maius in sanctissima Virgine, & per consequen-

summam charitatem; sed summam habui pur-

quam maiorem haud habere poterat, in quantum in-

ter remotionem ab omni culpa. Procedit vero
In. II. loc. bertus magnus, qui nos solum in anima, verius
fol. 202. corpore & sanguine Virgino hanc summam partem Virgini c-
exituisse assert: Non enim, dicit ille, spiritus suus, qui in b-
lum, à quo ipse procedit, sanguini imprimere, n-
tatem Diuinam purificaret, nec Verbum Sapientiae, qui in b-
membra sua formaret, nisi de materia à qua para-

ex omni capite sanctissima Virginis Conceptione
titur purissima, quam cum sancti Angelis summa
uerentia & veneratio spectarent, subinde acce-

S. Vine. illa anima creata, iuxta & corpori unita fuit, sum-

Ferrer ser. laitia & iubilo festum Conceptionis in celo fuit, sum-

2. de Nat. ut refert Vincentius Ferrerius.

II.

Acceleratus in ea suspirationi.

Cæteras inter gratias, quas Verbum Incar-

hibuit Præcursori suo S. Ioanni Baptista eo tempore,

quo visitata à sanctissima Virgine Mater eius Elizab-

dignum fuit hunc suum Præcursorum sancti Iohannes

mundare à culpa originali, hanc etiam eidem pro-

gratiam, quod in eo accelerauerit usum rationis,

sanctus Præcursor dotatus insuper spirito proprie-

tente materno perspicue cognovit Verbum in-

Quod utrumque

ita summa conformiter de eo cantat S. M. Ecclesia: *Vintris ob-
erga Manu*trus* ricubili senserat regem thalamo manentem.
Quis igitur negare poterit, eandem haec gratiam ac
& eadem ampliori em Beatissimae Virgini concessam fuisse
cedens, & o*Conceptionis* suæ momento, quando ipsi fuit infusa
summa iustitia? haud dubium est Virginem sanctissimam debi-
mūscum dixerent: & actu ad Deum conuersam elicuisse actum
gine summae beatitudinis & charitatis, maioris, ut lenti & probat sua-
enter affixa, perfectionis; quam sit actus amoris ardencissimi
caritatis affirmatum scriptoribus.*

III.

Libera à peccato actuali.

lēque probatur ex eodem principio summæ puritatis
a, verisimiliter Virginis competentis, rebaturque ratione D. Thomæ,
minimam partem qui in: *Non autem fuisset idonea Mater Dei, si peccasset a-* 3. p. q. 27. a.
spiritus sanctorum: *quodcumque honor & ignominia parentum redundant in* 4.
neres, scilicet in *Sapientia*, id est *prole*; idēo simpliciter fatendum (concludit idem san-
ctus Doctor) quod Beata Virgo nullum peccatum actualis
concepit, nec mortale, nec veniale, ut sic in ea impleatur,
li summa puritas, quod dicitur *Cant. 4. Tota pulchra es amica mea, & nra Cant.*
but d'ac la-
cula non est in te. Eadem veritas definita fuit per Trident.
a fusi, sum-
Concilium Tridentinum: *Sola Beata Virgo ex privilegio sess. 6. Can.*
o celo, facta
in maria omnia peccata etiam venialis virtus. 25
Eadem D. Thomæ ratio extendi potest ad ostenden-
dum primum privilegium B. Virginis, videlicet ad pro-
tectionem preservacionem à peccato originali à fortiori,
qua redundat in maiorem ignominiam Matris & filii
peccatum originale, quam veniale; illud enim & non
situtum gratiâ Dei, & constituit animam Deo inimi-
cari; ergo si sanctissima Virgo exempta fuit à peccato
actuali, multò magis à peccato mortali origi-
nati.

IV.

Libera à potentia.

Quod etiam affirmat S. Thomas; sed limitat hoc pri- S. T. in 3. d.
d. vult. 3. q. 1. a. 3.
Pars Secunda

Alens. 3. p. priuilegium ad tempus, quo concepit Christum
q. 9. memb. nimir erat actualis Mater Dei; Verum aliud facili
3. a. 2. id absolute intelligunt absque limitatione temp
Carthus. rimue et si non erat Mater, futura rama et
lib. 1. a. 22. hanc adducunt rationem, quia semper & omni
de B. V. regratia Virginis libera exxit ab omni contra
 pugnante, resistente, & impediente; insuper ipsa
 fuit propter continuam gratiae efficacis con
 tractionem, & propter negationem Diuini concor
D. T. loc. dum, nam secundum D. Angelicum impo
 sit libertatem, sed defectum libertatis; quia
Christo- vel illud bonum, & non in malum, & in hoc
phorus à Etissima supererat gratiam Adami & Angelorum
Castro de rum, quia hi poterant non peccare, si vellent, si
B. V. c. 2. n. non poterat velle peccare, unde quod Christus hab
6. tura, Virgo eius Mater ex ipsis habuit gratiam
 Christus habuit repugnantiam ad posse peccare.
 tura ratione hypostaticæ unionis ad Verbum.
 Virgo eandem habuit ex priuilegio ratione
 gratiam Matris Dei.

V.

Sine somite.

Sess. 5. de
peccato o-
rigin.

Quia, secundum Concilium Tridentinum, o
 scientia non est peccatum, sed est ex peccato & al
 inclinatio, supponit namque peccatum originalem
 causam, & inclinatio ad peccatum actuale, reten
 tum; ergo si in Virgine non habuit locum pe
 ccatum originale, neque somiti nullus unquam patitur, loc
 tera hæc inclinatio ad peccatum hancque
 veniens summa puritati supra allegata. Ex ce
 tionibus erit, somitem in sanctissima Virg
 inem duoraxat, sed etiam extinctum fuisse, cer
 latum & quod ad actum secundum, & quod ad ac
 tum; nec solum fuisse extinctum in conceptione
 ipsomet conceptionis tempore sublatam & cu
 faisse omnem somitis concupiscentiam & quod

orium, & quò ad actum secundum, & quò ad appetitum sensituum Virginis, cuius Ratio est, quia Virgo in concepcione sua nullo modo contraxit peccatum originale, neque illius somitem. Porro modus, quo fomes & omnes exortus abiit, contigit per communicationem habitudinum virtuosorum appetitum sensituum Virginis in superius inactum ad bonum & ad subordinationem illius a rationem; sicut etiam per auxilia proportionata efficaciam granarum, & præterea per negationem Diuini concursus cum eodem appetitu ad omnem actionem inordineum & non subordinatum rationi.

VII.

Sine deordinatione passionum.

Hoc priuilegium sequitur ex præcedente, quia ubi non est ordinatio fomitis, ubi neque est turbatio passionis. Bonum: Si radix bona & grami, si appetitus inferior est in actu primo ordinatus & regulatus, talis quoque erit in actu secundo operationum. Quamobrem appetitus inferioris B. Virgine non nisi ad imperium voluntatis telemovebat, & ipsi ad nutum obtemperabat absque villa repugnantia, & voluntas perfectum habebat dominum in suis actus, cum nullos haberet actus indeliberatos & inuoluntarios; sed omnes deliberatos & liberos; & ideo, quemadmodum de Christo dicitur, quod non fuerunt in eo passiones sed propassiones, non fuerunt in Christo motus partis inferioris inordinati, sed omnes ordinati & rationi obedientes; sic tristitia, gaudium & similes affectus non fuerunt passiones, vim, affectus inordinati in Virgine; sed veluti proprietas, affectus ordinati omnes, & subordinati in eis.

Hieron. in Matth. 26
Mag. sent. in 2.

VII.

Sine temptationibus.

Quod intelligitur de temptationibus intrinsecis, quæ d 2 COR-

contingere soleat mediantibus prauis malversationibus & motibus, & Ratio est, quia velut sum fuit, appetitus inferior Virginis liber et non fomite; ergo neque per seipsum, neque viam

Damasc. tum Dæmonis poterat esse rebellis rationi; **lib. 3. de fide** poterat esse causa intrinsecæ suggestionis; **solanum** **6.22.**

purissima Virgo tentari poterat extrolect, **modam** Christus D. N. tentatus fuit. Ex quo **ex parte lib.** liquod dubium, an hęc potentia fuerit deducatur, **105.** **impunitum** nimirum, an B. Virgo hoc modo fuerit tentata? **106.** **tertia lib.**

S. Bern. det negatiuē S. Bernardinus, quia effugabamus **quondam**

Tom. 2. nes à sua ardente charitate; sicut multe ab igne **180.** **non**

Serm. 51. a. verò probabilem censem partem affirmamus, **dubius**

3. c. 2. tamen verò Dæmon, quando intellexit dictum illud, **vi superā**

Gerson su. nis in cantico eius: **Beatum mē dicent omnes** **titum, qui**

per Magnif credidit arrogantem; vnde ut adderet ei summo

perbiæ, comparens in forma humana applicatus

Virgini, rationes Beatitudinis eius confirmatio-

nis & nouas etiam adducendo, ut ratione summa

felicitatis adeptæ eam in animi elationem &

tem deduceret; ast subito suminacum prouidentia

militare ab astus & repressus fuit à B. Virgine;

deinde regnus Dæmon proprius à priori suo destitutus

irā tremens posterioribus tam aggraviatus

quamquā omnino vanis; etenim quam pri-

am, felicem & exaltatam deprædicauerat, **107.** **in be-108.**

verrens vela, ut humilem admulceretur, in ha-**109.** **Christo, q-**

pens verba: **Quām bōne super te mē būnūlūtū** **110.** **Inter Vir-**

eugē, eugē, digna eris, & laudanda per omnia **111.** **ibidem**

lobi-

nes. Cui respondet Virgo: **Confundanur omnes** **112.** **in be-113.**

tur, quis dicunt mibi eugē, eugē, sed ioli Deo omni- **114.** **excellenti-**

pot & gloria. **esse Virgi-**

Rationes pro hac opinione militante, sunt in

Chiristi, exemplum nostrum: ut possit comparari cum

per omnia, sicut & exercituum maioris meritatis,

& hoc ipsum videtur voluisse iohuete Deo

illis Dæmoni dictis: **Tu insinaberis caluniam** **115.** **Tanta-**

amicum, per ext. insecum suggestionem, & i- **116.** **in ruitu Vi-**

caput tuum, semper de te triumphans. **117.**

VIII.

Purior Angelis.

Quia secundum Albertum, puritas in Angelis fuit à lib. de B. V.
nisi; sed
ia ut supra
ber erat
ue virili
tioni, e
nis; sed
tientia necessaria & non meritoria; ast in Virgine fuit à cap. 182.
elect, qu
Ex quo gratia libera, & meritoria. Angelis, quia sunt puri spiritu.
educti ab ipsis motibus, qui à carne proueniunt, hanc po-
tentiam habent esse habiebunt, ac propter eam ipsi habuerent puritatem
gabantur quodam sine merito, quia fuit necessaria; at Beata Vir-
gine ab igne, non obstante eo, quod non esset purus spiritus. ha-
bitat in hominibus gratiam Virginitatis adeo singularem,
ut looperat Angelicam, & ex ea indicibile percepit me-
ritum, quia in ea conservanda fuit libera.

IX.

Premicaria seu vexillifera Virginum.

Privilegium est, quod ei attribuit S. Bernardus san. S. Bern.
Gotham Virginem appellans primicætiam Virginum,
virginem id est, signiferam seu vexillifera Virginum, quæ Vexil-
lum cœperat inter Virgines, & ratio, iuxta Albertum Ma- Albert. de
gellum, est, quia fuit prima Virgo origine & excellentia; B. V. c. 230.
vadigenit omnes alias Virgines per imitationem. Et
in hoc sensu notat & aduertit idem Doctor non dici de
Christo, quod sit Virgo Virginum, quia non est primus
inter Virgines, veluti Mater sua prima est; nihilominus
idem subiungit, quod Christus in Virginitate superaret
Deo omni sanctissimam Matrem suam, quia maioris dignitatis &
excellenter est, esse Virginem & Filium Virginis, quam
esse Virginem & Matrem Virginum; Plus est esse Virgi-
nem Virginum Filium, quam esse Virginem Matrem Virgi-
nem.

X.

Purissima in se, & in aliis.

Tanta enim erat vis & virtus gratiae, quæ reucebat
in vultu Virginis, & tanta erat vis virtutis Diuinæ, quæ in
d 3 ea

cā operabatur, ut solo aspectu mundanorum niv[er]o
ad cœlestia eleuaret, & solā suā præsentiā spēciā
corda accenderet in amorem & delectationem
titudinis.

Quartum Priviliegium.

GRATIA MARIAE

- I. Maria Inuenterix gratia.
- II. Repleta omnibus gratiis.
- III. Dispensatrix gratiarum.
- IV. Gratia super omnes gratias.
- V. Super statum Adami.
- VI. Super statum Angelorum.
- VII. In gradu intensissima.
- VIII. In valore quasi infinita.
- IX. Continet summum virutum apicem.
- X. Excellentiam quoque donorum comp[re]hendit.

Declaratio.

I.

Maria Inuenterix gratia.

Luc. I. P*riuilegium attributum Virgini ab Angelis*
S. Bern. *P*roinsti gratiam apud Dominum: Inuenisti
Hom. 3 su- *Bernardus, quod quarebas, & quod nemo ante te*
per Missus *uenire. Sed quae est ista gratia quam inuenit Vir-*
est. *tunatissima: inuenit Dei & hominis pacem, misericor-*
ditionem, vitam perennem.

II.

Repleta omnibus gratiis.

Albert. M. *Quia, secundum Albertum est repleta gratiis,*

tempore, Verbo Diuino & aeterno, quod in secupetas S. Hieron.
comprehendit gratias; id est aeternis per partes, Maria & serm. de As-
sumptio in plenitudine gratia. Habuit gratiam Divinitatis sumpt.
tu in carne, gratiam Charitatis in corde, gratiam affab. S. Bernard.
huius in ore, & gratiam misericordia & liberalitatis in
manibus.

III.

Dispensatrix gratiarum.

Quia Thesaurus Dei est, & Thesauraria gratiarum ipsi- Idiota de B.
m. Quapropter nulla gratia de caelo in terram venit, nisi V. in prolo-
trahatur manus Mariæ. Cuius rationem profert S. go BB. PP.
Bernardus: Quia est Mater Filii spirantis Spiritum san- S. Bernar-
dum & in vtero suo; ergo quemadmodum habet cer- dus.
tam quaudam auctoritatem in Christum; ita quandam, S. Bernar-
dus dicat, iurisdictionem sine auctoritatem habet in o dinus Tom.
muis temporales processiones Spiritus sancti, quibus vult, i. serm. 61.
quibus vult, quomodo vult, & quantum vult, per manus e. 8.
non administratur.

IV.

Gratia super omnem gratiam.

Quia carceres omnes gratiae terminantur ad gloriam;
ergo Virginea transiret ad Maternitatem Dei, ad Incar-
nationem Verbi; illius namque suffragio non promovit
dignitas gloriam, adeo que non solum habuit rationem
venientiam ad gloriam; sed etiam dispositionis ad dignita-
tem Maternitatis Dei.

V.

Super statum Adami.

Enim uero sanctissima Mater adornata fuit iustitia Carthus.
angusti, quantum effectum primarium gratiae & viri de B.V. lib.
tus, longe perfectioni, quam fuerit iusta originalis 2. c. 8.
Adami, quamvis non haberet effectum secundarium
in passibilitatis & immortalitatis, velut habuit Adi-
mus,

d. 4

VI.

VI.

Super statum Angelorum.

S. Anton.

p. 4. tit. 15.

cap. 9.

Quia gratia Beatissimæ Virginis, iuxta hanc
num stabilio fuit gratiæ Angelorum, siquidem
non possunt, sed potuerunt aliquando peccare; et
Virgo nec potest, nec potuit unquam peccare;
namque fuit per gratiam impeccabilis toto
tempore, veluti supra diximus. Præterea, secundum
S. Thom. o. Thomam fuit quoque plenior, familiarior Deo
p. 8. rior gratiæ Angelorum.

VII.

In gradu intensissima.

Quoniam est gratia dispositiva ad infinitam
dignitatem; ergo talis gratia deberet esse in gra-
duis, videlicet summa & incomparabilis respectu
iusus alterius creatæ gratiæ, cum semper quae-
aliâ maior existat.

VIII.

In valore quasi infinita.

Quia persona Virginis ad infinitam quandam
tatem, iuxta doctrinam D. Angelici, exaltata in
hoc, quod est Mater Dei, habet quandam digni-
tatem ex bono increato, quod est Deus; ergo dicitur
gratiam Virginis, in quantum est gratia talis per
operationemque à dicta gratia procedentium, habere
valorem quasi infinitum.

IX.

Continet summum virtutum apicum.

S. Anton.

Quia gratia sanctificans continet gratiam vir-

erga Beatis. Virginem.

57

& secunda crescit iuxta proportionem primæ: vnde p. 4. lib. 15.
et in B. Virginis sit gratia habitualis in summo gradu,
in eodem gradu constituta erit gratia virtutum.

Carthus.
lib. I. art.
15. de B. V.

X.

Comprehendit etiam excellentiam
donorum.

Propriæ eandem rationem, ut notant idem Sacri Do-
cetes, & dona Spiritus sancti, sicut & gratia gratis da-
ta in excellentissimo ac eminentissimo gradu repertæ
sunt in sacraissima Virgine.

Quintum Priuilegium.

VIRTUTES MARIAE.

- I. In origine altissima.
- II. In gradu perfectissima.
- III. In productione infusa.
- IV. In duratione stabiles.
- V. Pura sine contrario.
- VI. Libera sine impedimento.
- VII. Perfecta donis.
- VIII. Confirmata votis.
- IX. Non humana; sed Angelica.
- X. Et supra Angelicas, quia exemplares & Di-
uina.

Declaratio.

I.

In origine altissima.

Q uia sicut virtutes Christi suam deduxere originem
& principium à gratia unionis; ita virtutes Mariae
a gratia Maternitatis.

d 5

II.

II.

In gradu perfectissima.

S.T.3.p.q.3 Quia, secundum D. Angelicum, virtus
a.2. deriuat iones, seu effectus & iam gratia, cui pro-
ri debent, ergo si gratia Virginis, uti supradicta
in summum gradu perfectionis, in eodem cre-
tæ virtutes.

III.

In productione infusa.

S. Anton. Etenim in instanti conceptionis sue concur-
p.4.tit.15. est virtutes, tam naturales, quam supernaturales,
c.19. acquisitionem per proprios actus; sed per infu-
S Bern. dono Dei, & cum virtutibus simul obtulit con-
tom.2 ser. tussantti & gratias gratis datas.
51.

Communicata ei fuit gratia miraculorum, cu-
dum actum duntaxat, quomodo illam habet
Sancti; sed etiam secundum habitum, canique
exercuit post Ascensionem Filii in confirmatione
dei Christi, ac huius praesertim veritatis, quos de
Mater eius. Fuit ei communicata gratia lingua-
duarum nationum hominibus & populis, q
ex variis mundi partibus ad eam confluebat, q
eorum lingua & idioma satisfaciebat. Dono
phetiz predicta fuit, eiusq; specimen aliquod
quando dixit: Beatas me dicentes gratias
nuptis, quia precegauit in Spiritu futurum
dicead: quacunq; dixerit vobis facite, & de Vo
telexit Iudas illud: Accessit ad Prophetam, C
Operevit.

Isa.6.8. Hoc idem dicendum est, de dono interpu-
sermonum, id est, scripturarum, aliisque simili-
batio huius priuilegiis desumenda est tum ex re
merito dignitatis talis Matris tum etiam, quia
uilegium istud fuerit concessum protopacen-
stri Adamo & Evæ, non potest, neque debet
beatissima Virgini.

IV.

In duratione stabiles.

Quia non solum hæc virtutes sicut quæ neque; in toto, in parte defecerunt & decreuerunt in B. Virginem, sed sensu profecerunt, & in illis Virgo sacratissima semper magis magisque profecit iuxta augmentum gratiarum.

V.

Pura & sine contrario.

Quia nunquam in eam irrepserit habitus prauiorum; sed & virginitas semper habuit summam inclinationem & facilitatem ad bene operandum.

VI.

Liber & sine impedimento.

Nunquam Virgo benedicta habuit impedimentum *Magnif. in velostaculum passionum*, quia sicut dicitur de Christo, 3. *diss. 15.* quod non fuerunt in eo passiones, videlicet, motus inordinatus, sed prepassiones, tempore, affectus ordinatisimi, & ratiocinatus ordinati, ita hoc idem potest ac debet dici de 26. Beata Virgine, ut supra dictum fuit.

VII.

Perfecta donis.

Quia perfecta virtus in dono, *Donum in beatitudine*, &c. Albertus deinudo in fructu, id est, virtus perficitur dono Spiritus Mag. super sancti donum perficitur Beatitudine, & Beatitudo per Missus eff. fictionis fructu eiusdem Spiritus sancti; cum igitur virtus Virgine fuerat perfectissimæ, & eis quoque unita fuerint septem dona Spiritus sancti, octo beatitudines, *Isa. II.* & duodecim fructus Spiritus sancti, & à virtutibus recti. *Matt. 5.* Unde perfectionem operationis, à dono eminentiam, à *Gal. 5.* Beatitudine statum, à fructibus voluntatem & delectationem aternæ dulcedinis, nec non æternæ gloria dei.

VIII.

VIII.

*Confirmata votis.**Albert.**S. Ambros.**S. Bern.**S. Thomas.**S. Brig. lib.**I. revelat.**c.i.*

Volunt enim nonnulli Sacri Doctores, sicut alii suis
Virginem etiam ab instanti conceptionis *votis confirmatas* virtutes principales perfectiones
angelicæ & religiosæ obseruantia, puta, Paupertate
Castitatem & Obedientiam; siquidem ab eo tempore
cognovit perfectiora, gratiora Deo, ac magis mente
esse ea opera, quæ fierent à voto fæse oblitio genitrix
quam à solutis, idque confirmatur etiam exemplum
Sti, qui in Conceptione sua emisit vorum totum fænum
pendendo redemptionem humani generis ad mortem
usque. Præterea veritas hæc corroborari potest
quæ ipsamet B. Virgo sanctæ Brigittæ revelauit
verbis: Vou in corde meo obseruare virginitatem
unquam possidere in mundo, & omnem voluntatem
am Deo commisi.

Magno igitur cum fundamento hoc privilegium
 betur B. Virginis, quod, nimis umbras, prima omnium
 virum, quæ ex instinctu Spiritus sancti voti neuerat
 trinxerit Diuino seruitio & obsequio, ac probredum
 prima fuerit inuenitrix & institutrix status Religio-
 ius in Conceptione sua prima iecit fundamenta, ut
 eà compleuit & perfectit eundem in sua Perfectio-
 quando intuper adiunxit obseruantiam extensam
 propriosque deseruit patentes paternasque ad
 plum ingressa, in quo veluti loco & habitaculo Regis
 forum proprio Deo se consecravit.

IX.

*Non humana, sed Angelica.**S. Tho. I. 2.
q. 6. l. art. 5.*

Quia non sunt virtutes purgatorie, passionis
 delicet, subiectæ; sed virtutes purgant animam, quæ
 virtutes heroicæ, perfectissimæ, competentes
 & Beatis in celo existentibus.

Neque tamen esse meritorum, seu ratio meriti defuit
virtutibus illis, quibus sanctissima Virgo dotata erat,
quiam eti habuerit virtutes per modum patria, quan-
tum ad alii perfidisimum, habuit tamen per modum fol. 46.
us, quantum ad meritum; in perfectione virtutum si. S. Anton.
s, sanctissimis suis statui Beatorum; at quantum ad meritum si. p. 4. tit. 15.
nis sue habuit milia flauorum. c. 17. §. 4.

X.

*Etsuper Angelicas, quia exemplares
& Diuina.*

Quemadmodum enim virtutes Diuinæ dicuntur vir. S. Tho. q.
miseris exemplares, quia Deus est primum exemplar. à no. 61. a. 5. par.
orati pot. disimilandum; ita virtutes sanctissimæ Virginis cum 2.
reuelantur in exemplar secundum post Deum nobis pariter imitan-
tum, dici possunt exemplares: Posita est enim B. Virgo
(affl. Angelicus Doctor) ut uniuersale exemplum o. S. T. opusc. 8
maximum virtutum, è quo cuncti viuam cuiuslibet virtus-
tis exstabere possent idæam.

Sextum Priuilegium.

MERITUM MARIAE.

- I. Eminentissimum in ordine.
- II. Effacissimum in virtute.
- III. Intensum sine remissione.
- IV. Continuum sine interruptione.
- V. Stabile sine diminutione.
- VI. Mirabile in excessu.
- VII. Fæcundum in communicatione.
- VIII. Fundamentum secundarium Ecclesiæ.
- IX. Gaudium Vniuersi.
- X. Vnitum merito Christi.

Decla-



Declaratio.

I.

Eminentissimum in ordine.

Transiluit namque ordinem graue habitu, ordinem vniuersitatis accedit, quia terminatur teritatem Dei, & Incarnationem attingit. Volum de Materi quispam imaginari sibi potest ordinem perfici aut etiam eminentiorem eo, in quo reperitur Manu sententia de dicta est Mater Dei.

II.

Efficacissimum in virtute.

S. Greg. Quia iuxta dictum S. Gregorii: Meritorum Virgo Maria usque ad solium Diuinitatis erexit, Sanctorum merita prouenerunt gratiam domini gloriam; ac merita sanctissimae Mariæ Virginis Diuinitatis attingunt thronum, cum in proprio filium verum Dei Filium promeruerit.

III.

Intensum sine remissione.

Et enim iuxta doctrinam Doctoris Angelicorum: non impeditus operatur secundum totam partem: Unde actus suæ virtuti æquales semper existunt, quotiescumq; gratia intensioris aderit monachus res etiam causabit actus habitus virtutis in Virginem, nisi impedimento passionum & somnis, virginitati æquales aderint gratia, augendo & duplikando gratiam, adeò, ut si prima Virginis gratia exemplica causa gradus decem intensioris progressus, quem clivit, creuerit ad XX. & propter intensioris actus semper gratiae periculum accidens, ad XXXX & propter tertium ad LXXX & hinc intensioris actus semper gratiae periculum accidens, ad CCCC. Propterea finit in B. Virginem, velut ipsa

et aderat motio gratiae efficacis intensior habitu gratie, non operabatur duxat actus semper aequales; sed etiam habebit ipsi intensiores; neque hic operandi modus quo semper duplicabatur meritum, incredibilis videtur debet in Matre Dei; siquidem similis conceditur uenisse Angelis in principio creationis suae, & insuper Suarez. probabile est, ut adocuit & notar Suarez, S. Franciscum disp. 18, secundum operandi modo datum fuisse ab exordio Con- sect. 2. tom.

line. abituall. terminantur. git Verba in pectus. citor Mau & iugis, tam habitualis, quam actualis, seu mouentis.

IV.

Continuum sine interruptione.

Sanctissimam Virginem hoc etiam priuilegio dota. S. Anton. p. tam fusile omnino versimile est, supposito, quod habue- 4. tit. 15. c. at aliud priuilegium scientiae infusae, de quo mox dice- 20. §. 6. ur: etenim hac interveniente scientia absq; dependen- Alb. c. 126. tio & fatigazione corporis mentaliter semper operari & 177. poterat intendendo, amando Deum, & gaudente Deo; S. Bern. to. quod proterva hac ratione ostenditur, quia semper ac 2. ser. 1. c. 2. contono Virgo operabatur deliberatè, nunquam ha- Belprat. bervulus indeliberatus, veluti supra probauimus, ac lib. 7. p. 3. a. tempi operabatur ex fine amoris Dei: operari namque 2. t. 126. propter alium finem naturalem & humanum impasse glo & defectus fuisset in B. Virgine: ergo semper ac co- tatio meruit; neque dici potest, quod voluntariè eleg- inclusus sensionem omnis actus, siquidem humanitus im- possibile est Beatisimam Virginem nec ullum eliciat. ac- tum etiam indeliberatum, quod si etiam ita mansisset ipsa, non caruisset aliqua imperfectione.

Confirmatur hoc idem exemplo Angelorum bonorum, quia primo instanti conuerzionis sua ad Deum nunquam celata est ab actuali Dei amore: ergo n. v. id magis & cū Suar. diff. o acc. cetero, & hec velut propositio longe maiori hoc idem afferendū est de B. 18. sect. 2. Virgine. Suarez noster præsentē discussiōnē materia duo conc. 4. distinguit.

Suar. disp.
18. *sect. 2.*
conc. 4.

stinguit tempora, primum quando Virgo vigilat
cundum, quando dormiebat, si primo tempore
quam certissimum afferit. Beatisimam Virginem
nuo meruisse propter rationem supra adductam,
nimirum perfectum habebat dominum omnes
actus, nullos admittens indeliberatos; in lectu
rō tempore hoc idem ait esse probabile, quia in illa
in statu innocentiae adhuc constituto non impedit
us frustrationis, libertas & meritum tempore somni
dem, ut bene allegat Belpratus: *Ligatio intellectu*
*mno est p[ro]p[ter]a peccati, & in statu innocentiae, iuri
gustiū, tam felicia erant somnia dormientium
vita vigilantium.* Neque obici potest, quod in illa
sic p[ro]p[ter]a peccati, poterat tamen esse in B. Virginis
fuit dolor, lassitudo, & famis, qui p[ro]p[ter]a
p[ro]p[ter]a, ut sunt illae iam recessite competere potest
Virginis; ast non illae p[ro]p[ter]a, que sunt immoderatae
cum, veluti sunt, concupiscentia, ignorancia, igno
lectus in somno, & distractio actus contemplationis.
addendum, conformiter idem Author obliterat
sicut Christus in le non assumptis has p[ro]p[ter]as, in
decebat & ostebat, eadem permittere in illis, cum
cum sit viva & eadem caro Christi & Māris, in
tum caro Christi de Virginē sanctissima delata
Quare concludendum, quod si hic operabatur
cum libertate & merito fuit in Adamo, inuidio
concedendus est Beati Virginis: unde semper &
tempore, & vigilando & dormiendo operabatur
ali affectu Divini Amoris, ac proinde cum nū
tinuōd.

V.

Stabile sine diminutione.

Et hoc propriū erat merita B. Virginis, quod
crescere, at non decrecere & desiccare, &
non renovrebatur. Ratio est, qui nulla prelud
et ipsa, quae illud tollere aut retardare valcat.

VI.

Mirabile in excessu.

Sive ea est Regula S. Dionysii, quod minimum ordinis
superiorum & minus maximo ordinis inferioris, dicendum
est, quemcumque gradum etiam minimum meriti B. Vir-
ginis, sed quod, visupia dictum est, sit meritum ordinis
superiorum, fuisse maiorem quolibet merito cuiuscunque
alterius sancti in ordine inferiori comprehensi; idque
inducere videntur verba illa Alberti M. Maria in meri- Alb. Mag.
to superauit omnes Sanctos, quia habuit a clum Deiformis-
simum ordinis, scilicet, Diuini & superioris.

VII.

Fæcundum in communicatione.

Quia Virgo erat Mater Christi, non tanquam perso-
na particularis duntaxat, verum etiam tanquam capitum
universalis Ecclesie, & tanquam primogeniti in multis
fratribus, ergo est Mater Christi, & simul Mater nostra,
nobisque veluti perdilectis suis filiis communicat san-
ctissima sua merita.

VIII.

Secundarium fundamentum Ecclesie.

Quia sicut est quasi corredemptrix in mysterio re-
demptionis; ita quoque affirmari potest, quod sit quasi
cofundatrix cum Christo in fundanda S. M. Ecclesiâ: un-
de post Christum, qui est primarium fundamentum, ap-
pelant potest secundarium sanctæ Ecclesie fundamenta-

IX.

Gaudium universi.

Siquidem propter merita Mariæ Virginis, velut no-
stra Pars Secunda

Istra propria, accessum habemus ad Christum, quem dūm propter merita Christi accessum habimus ad trem, ut ab eo, totum, quod optamus, obtemperemus propter merita Filii, & pariter aditum habemus Filium, ut ab eodem, quod desideramus, consequimur per merita sanctissimæ Matris.

X.

Unitum merito Christi.

Quia sunt merita Mariæ Virginis, tanquam merita Christi: ergo unitur & quasi simul consilans merita Christi & Mariæ; illa de condigne, hoc de gruo nostram impetrant, obtinentque salutem. Igitur, ut meritorum Beatissimæ Virginis particiaris, sicutque certo certius particeps eris mentis Filii.

Septimum Privilegium.

COGNITIO MARIE

- I. Illuminata per scientiam naturalem.
- II. Per fidem infusam similem fidicynth gelu.
- III. Per scientiam infusam scientia Christi fusæ similem.
- IV. Per revelationes Diuinæ extra Verbum.
- V. Per cognitionem experimentalem factam in carnati.
- VI. Per Visionem Beatam in Verbo.
- VII. Illuminata & non ab alio Magistrorum SS. Trinitate.
- VIII. Errata illuminata absq; ignorantia suæ.
- IX. Illuminatrix Ecclesia.
- X. Illuminatrix Anglorum.

Declaratio.

I.

illuminata per scientiam naturalem.

S. Anton.

p. 3. tis. 15.

cap. 19.

Q Via, conformiter docet S. Antonius, sanctissime Virginis instanti conceptionis suæ communicatae. *Virginis instanti conceptionis suæ communicatae.* *conferat.* *veritate scientiarum naturalem, tam illarum, quæ per ac-*
gnoscentiam habentur, quam etiam illarum, quæ sunt per se-
alorem. Finis istud in ordine ad obiecta spiritualia; unde non res
is partem
eris mentis
um.
males & corporeas duntaxat, verum etiam spiritua-
lia, nempè, angelos Daemones & animas in pro-
pia eorum substantia & per propriam speciem cognoscere. tom. 2. ser.
cedat: & hæc cognitione iuxta S. Bernardinum compe-
rebat: Beatisima Virginis, quia ipsa omnium creatura-
sum tuam spiritualium Regina erat. *3. serm. 3. 6.*
2.

II.

illuminata per fidem infusam similem fidei *infuse Angelis.*

Quoniam fides ei communicata fuit independenter
phantomatibus & sensibus, qualis fuit infusa Angelis.
Si donum huiusmodi datum est seruis & famulis, mul-
tum magis communicari debebat eorum Reginae; inde
dum in somno exercere poterat actum fidei, & cum
allem vestrum secundum Charitatis, cognoscendo & amando Deum.

III.

illuminata per scientiam infusam scientiam *Christi infusa similem.*

Sæc. 2. in or-

S. Anton. 4. in ordine & mysteria supernatura admittuntur interfici
p. tit. 15. 1. 0 gine, tunc quia non repugnat statui viatoris, *lycina*
§. 2. consistere potest cum habitu fidei; tunc obliu
S. Bern. 10. nem cum Christo habitam: neque inconsueta
2. serm. 51. quod eam incognitionem, que comperit Chri
a. 10. 2. naturam. Virgo sanctissima accepta sit per gratiam
Alber. de etiam, quia, cum haec scientia fuerit communica
B. V. c. 51. gelis adhuc viatoribus, haudquam denegat
Gerson. Virginis, tunc donecque, quia remota hac letitia
tract. 1. su- difficile, & forte etiam in possibile est allegare
per magn. plurimum aliorum priuilegiorum, quae communi
p. 86. ceduntur B. Virginis, veluti contiuui menti con
 mno accelerationis usus rationis: quodque facili
 mi corporali insuffitatem fuerit exempla, facil
 que extraxisset prauam aliquam qualitatem fia
 tionem saluti corporis contrariam, si ad con
 mentis exercitium concurrisset phantasma
 consummatione spirituum, neque etiam perficie
 ueretur animæ dominum, quod habebat, la
 corpus, haud absimile animæ beatæ, certisque
 innocentiae positis, veluti supra inuimus: &
 huiusmodi priuilegia Mariae Virginis concebi
 ter eidem attribui & concedi possent, si pri
 negaretur scientia. Quapropter concludit
 in via contemplatione MARIA. A nullo modo imagi
 admirabatur, in necrationem, quianec semper
 satio perphantasmata, neque per intellectus
 sed per proprias species cognoscet, & idem
Gerson. tr. firmat. *Spiritus Mariae erat in corpore, sed nihil*
3. super portabat. Idem quoque evidenter affirmit
magnift. Magnis, cum ait: *Habuit simul cognitionem*
7. 8. *& ueritatis: Et per cognitionem vespere*
Alb. de B. ligit hanc, per matutinam vero scientiam
V. c. 71. sam.
S. Anton. p. Et præter iam memoratum scientiam han
4. 15. 1. conuincit, & infusa sanctissima Virginis
19. §. 2. Theologia in ultimo, ut ei intermitteret
Rup. in *eg. defendendam suam in dubiis, quæ occurreret*
Cant. lib. I. liter post Ascensionem Christi in celum,
circa med. Rupertus, Virginem tanquam Apostolorum

mittit ut interfuisse Conciliis, veluti interfuit primo de cessatione
languoris, & omnem solvit questionem.

IV.

*Illuminata per reuelationes Diuinas
contra Verbum.*

Lettera quae fuit excellenissima, quam recepit in An-
nunciatione Verbi per Gabrielem Archangelum, ut & fre-
quentibus aliis toto ytae suæ decursu, ac illo præsertim
tempore, ut ait D. Hieronymus, quo habitauit in Tem- *Hieron. 10.*
plo, ditan meruit reuelationibus: *Vbi quotidie ab Ange q. de ortu*
la frequentabatur. Recepit in super, iuxta D. Ansel. *Maria. E-*
mum, reuelationes de propria salute, & de sui exaltatio- p. 91.
*n super omnes Angelorum choros: & secundum Al. *Ansel de**

bicum Mag. eandem quoque reuelationem recipie. Excell. B.

V. c. 17.

V.

*Illuminata per cognitionem experimentalem
Verbi.*

Non solum simplici scientia, sed ipso effectu, ipso experi- Ansel. loc.
mentu didicerat de mysteriis Iesu Christi. Non qualifi- cit.
cione notitia de mysteriis ad Incarnationem Verbi
speculatoribus instructa erat, sed cognitione clara, cogni-
tione evidenter, cognitione experimentalis ei non absimi-
liogis. Athanasius, quain habemus de anima, siqui- S. Athan.
dem per effectus aliquos, quos Virgo sanctissima in se serm. de B.
experiebatur, tametsi reuelata facie Verbum Diuinum V.
domiueretur, in evidentem eiusdem Verbi deueniebat
bonitatem, & hi effectus erant illuminationis, & illustria-
tionis celestium affectuum, gaudii, ac ineffabilium
consolationum, quas in anima sua profundissima susci-
pebat humilitate. Præterea experiebatur in se non-
nuas operationes miraculosa, quæ evidenter indica-
bant præsentiam Verbi in ytero suo Virginali, ut, quod

c. 3

erat

erat Mater & Virgo , grauida sine grauedine, riens sine dolore , ut etiam fuit instantia animo corporis Christi , obsequium Angelorum corundemque adoratio sibi tanquam Reginae præsentim vero plenitudo gratiarum , quam Conceptionis suæ eidem communicaverat filio que experimentalis haec scientia à B. Virginie excludebat , quia non erat immediata circa Verbum est fides ; sed circa aliquos duntaxat effectus præsentia Verbi , quæ dictam scientiam non amant , quantum fides , efficiunt.

Ad hanc experimentalem scientiam pertinet aliud quoddam eminentissimum & singularium privilegium B. Virginis , & erat , quod nonnulla Diuinam reuelationem secreta cordis Filii cognoscere.

Euseb. ut expresse id affirmat Eusebius Nicenensis dicitur .
Niss. Hom. Spiritu sancto repleta ipsas Filiis sui cogitationes in Dom. bat , idque probat ex facto , quod contigit in secundam Cana Galilææ , ubi quod ille facere disponet , post Eph. c. 9. ceret , admonebat , dicens : vinum non habent Dom. i. post quodcumq; dixerit vobis , facite.

Nat.

VI.

Illuminata per visionem beatam in l

S. Bern. to. Ita affirmanit SS. Patres , S. Bernardus : *Dam.* 2. serm. 51. cui datum est experiri . S. Bernardinus : In prima p. r. i. c. 2. fixatione in lumine suo vidit lumen ; videlicet in S. Anton. 4 gloriae Regem gloriae . Gerlon , vibuncus p. tit. 15. 6. tandi modum reprobat : potuit dare frumentum 17. trisua , ergo dedit ; ita approbat hunc alium . *Alber. de* & deinceps facere fruitionem , ergo dedit . Ideo *B. V. c. 32.* mat Sanct. Antoninus : In conceptione Christi Gerf. sup. Diuinam Essentiam , quam in se repperat , & Magn. Petrus Damianus in Nativitate Christi in serm. 1. de git Sanct. Cyprianus intus & extra Christum Nat. & ser. fruebatur . Denique Sanct. Hieronymus de Assump. de vita , quam in templo duxit sanctissima Virgo .

prosumptuosa: Quotidiè ab Angelis frequentabatur, S. Hieron.
O Diuina fruione fruebatur. Ipsamet Virgo hoc Epis. de
idem reuclasse videtur S. Brigitæ, quando dixit ei, Nat. B. V. t.
quod in conceptione suâ inseparabiliter dulcedine repleta est.
fuerit, quæ facili negotio de Visione beatâ intelligi S. Bern. su-
poret. Ratio, cur hoc priuilegium B. Virginis conce. per Missus
deadum sit, cfr. quia conueniens & decens est, ut est.
Mater cognoscat Filium suum, & quidquid est Fili, Carthus.
cum se partus suus, suorumque viscerum fructus; cum de B. V. lib.
igitur Christus sit filius Mariæ Virginis, neque filius 3. a. i.
contaxat homo est; sed etiam Deus, conueniens S. Brigitte.
est, ut Christus esset notus B. Virginis & ut homo, lib. reuelo.
& ut Deus, & secundum humanitatem & Diuinita-
tem simul.

Evidens quoque opinionis videatur fuisse S. Bernar-
dus, quando dicebat: Datum est nōs, cui datum
est impetrari. O quia notum Patri est, notum sit & Matri.
Matri est habere experientiam Dei per viam Mater-
nitas, quā per viam cognitionis, & conueniens
ac congruum est, ut cum experientia naturæ vni-
tetur evidētia cognitionis, & quemadmodum, quia
et Filius Patris, notus est Patri, ita, quia est Filius Ma-
ris, sit quoque notus Matri. Præterea si iuxta
probabilem quorundam Doctorum sententiam non
nullis aliis sanctitate conspicuis concessa est hæc gratia,
eandem & perfectiori & frequentiori modo
sanctorum Reginæ concessam fuisse negari handqua-
quam potest, præsentim in quibusdam principalioribus
mysteriis Christi, puta, in Conceptione Christi,
Nativitate & Resurrectione. Neque dici potest,
ne donum non conducere ad propriam sanctitatem;
sed esse tantummodo gratiam quandem gratis da-
tam, ac proinde non competere B. Virginis; enim uero
vita illa Dei, esto fiat per modum transitus, ac
cedat animam in ardentissimum amorem Dei, non co-
duncaxat, quo durat illa visio, sed etiam subse-
quenti tempore, dum mediante illius recordatione
animam excitar ad eundem amorem, & ad perfectissi-
mam quandam unionem cum Deo. Subiungit
Catholicanus, quod virtute huius doni habitus
fidei

fidei ineffabilem classificationem & certificationem
uat, ita ut de fide ambigi non possit; & si mediante
sapientiae adest perficietur fides, ut, tametsi propon-
torum negaret alii fidem exterius, tamen
de negare non posset; quanto magis per visionem
communicatam in hac vita per modum transi-
citur habitus fidei, & per consequens etiam habitus
ritatis aliarumque virtutum; ergo hoc prilegium
ad aliorum duntur, verum etiam ad propriam
utilitatem & sanctitatem.

VII.

Illuminata & non ab alio Magistri,
sanctissima Trinitate.

S. Hieron.
serm. de
Assumpt.

Quia, ut asserit S. Hieronymus, Conuersus
Senatus eae intra Curiam Paradisi subaudiebat
disciplina & magisterio totius Trinitati; sed par-
timo a proprio suo filio illuminata fuit circa
militaris pariter & triumphantis Ecclesias, quae
eaq; occulte ipsi reuelauit & aperuit mysteria
metis, de Sacrificio missa, vti & mysteriū redemp-
tionis nostræ & alia hisce similia. Insuper, ut testantur
& Carthusianus, Christus aperuit & ostendit suum
brum vita, in quo vidit, legitque nomina ac
prædestinorum, præscritim vero propriam per-
sonem, & omnia quæ toto vitæ suæ deconfusa
sura erant. Et si Christus D. N. vepote venturi
ster, omnibus passim loquebatur de vita atra
dibili cum auscultantium consolacione, quam
suæ perdite Matris eiusque Sponsi Iosephos
charitatis officium priuatum exhiberet, oportet
Apud Car- ipsam Virgo reuelauit S. Brigitte hisce verbis
thus, lib. 2. meus loquebatur mihi & Ioseph separatum vo-
8.14. toria, & verba Deitatis, ita, ut incredibilis ga-
repleremur.

VIII.

*Et tota illuminata absque ignorantia
tenebris.*

Quilibet exstitit ab omni peccati somite, ergo & ab
omni potentiarum coordinatione, ac proinde ab omni
errore intellectus, sicuti ab omni prauo voluntatis affec-
tus; ergo in rebus dubiis & incertis, eo modo quo faci-
unt Angeli, determinatè non affirmabat, nec negabat;
sed a iudicium suspendebat, aut per viam verisimilis
vel probabilis solum præcedebat; ergo in sanctissima
Virgine non fuit ignorantia erroris, ne quidem igno-
rantiā ut vocant, priuatiua, quæ est priuatio scientiæ de-
bile & conuenientis proprio statui, qui omnia, quæ ad
eam, ut ad Matrem Dei, & ut ad universalem Ecclesiæ
Matrem, totiusque universi Reginam spectabant, no-
verat.

Albertus Magnus, declarando hoc idem perfectissi-
mæ cognitionis Virginis privilegium, absolutè & abs-
que alia distinctione responderet dicens: *Beata Virgo nul-
lum nisi habuit ignorantiam;* hoc tamen intelligendum
est in sensu supra expedito, quod, nimis tū, non habuerit
dilectum cognitionis ad proprium statum spectantis.

Apud CAR-
thus.lib. 2,
a. 28.

IX.

Illuminatrix Ecclesiæ.

Vnde à S. Antonino sanctissima Virgo appellatur Ma-
gister Apostolorum & Evangelistarum, & de multis myste-
riis informabat Apostolos & Evangelistas, ut rite & sine
errori exercere potuerint Apostolicum suum officium
ministrandum.

S. Anton. 4.
p. tit. 15. c.

22. §. 5.

X.

Illuminatrix Angelorum.

Quia secundum ordinem Hieraticum primi Seraphi-
ciani illuminationes suas recipiunt per influxum Prece-
suum Virginis.

S. Diony-
c. 5. Ora.

Octauum Privilegium.

AMOR MARIE

- I. In materia nobilis.
- II. Informa cognoscibilis.
- III. In quantitate magnus.
- IV. In virtute inextinguibilis.
- V. In pondere stabilis.
- VI. Summus in natura.
- VII. Immensus in gratia.
- VIII. Maximus in conuersatione.
- IX. Causa mortis sed beata.
- X. Negat etiam morte interruptum.

Declaratio.

I.

In Materia stabili.

Hec est prima conditio beatifici & sancti
 S. Thom. nbris, iuxta S. Thomam, uimirum, ut in
 opusc. 61. nobilis: etenim non nisi Deum pro obiecto lo-
 art. 48. aliud quicquam respicit extra Deum; eadem
 S. Idelphos. nem, & quidem cum excessu infinito sibi verdi-
 de Assump. Virginis, quia, veluti ignis ferrum, spiru-
 tam decoxit, incanduit, igniuit, ita, ut sola Spes
 flamma videatur, nec sentiatur alia, nisi
 amoris Dei.

II.

Informa cognoscibili.

Hec est secunda amoris Seraphinorum prae-

& secundum priuilegium amoris Virginis; siquidem nō comprehendebatur sub illa vniuersali regula: *Nemo scit, viuum odio vel amore dignus sit*, cogito sc̄ebat namque sc̄lio gratia & charitate Dei constitutam, non per viam conjectura & cognitionis probabilis tantum; sed per certam euidentemque scientiam, uti suprā dictum fuit, ratione priuilegii scientiæ supernaturalis infusa. *S. Ildephōs.*
Quæ de causa ab Ildephonso charitas Virginis vocatur *loc. cit.*
flamma visibilis, nempe visibilis ab ipsa Virgine.

III.

In quantitate magnus.

Quis Cherub dat ē mensurat ignem, amor correspon- *Ezech. c.*
der cognitioni Seraphinorum, & quia horum cognitio 10.
est in aliis gradu, in eodem constituta eorum cha-
ritas: & amor Virginis hoc alio gaudebit priuilegio,
quod in quantitate non solum *magnus*, sed *maximus*,
luminis & immensæ cognitioni proportionatus.

IV.

In virtute inextinguibilis.

Amor beatificus in celo neque per defectum mate-
tia, neque propter coniunctionem aut concurrentiam
coetiorum deficere potest, semper namque laudando
Deum occupati sunt & remota ab omni peccato: Hu-
mmoderat ardens Virginis charitas, in virtute inex-
tinguibilis, quia nunquam à continua laude & gloriâ
decessabat, neque ulli vaquam defectui aut culpa et-
iam minimæ indulgebat aditum; in aliis econtra notat
3. Thomas, quod Charitas frequenter extinguitur, nunc
iuria lignorum, nunc inundatio aquarum, cum S. Thom.
vel desunt necessaria, vel assumuntur lo. cit.
contraria,

V. In

V.

In pondere stabilis.

Amor Dei in patria est in pondere stabilis, quia in hæc et centro, quemadmodum ignis propria Verum tam et si amor Virginis sit stabilis, vnde illi Beatorum, ex eo quod dimidiat nequeat; tantum stabilis non est & firmus in eo, quod Beatorum mentis star crescere & augeri non possit; vnde Amor istum excedit, quia cum impecabiliter seu impudenter peccandi de qua sapientia haec virtutem, quia profice poterat in merito; idque ex hac passat firmus & stabilis.

VI.

Summus in natura.

Quia summo amore naturali diligebat Christus in hoc amore quo Matres amant prolem suam inueni ex cessus, quando per suam creationem se parat a Christo in B. Virginis amore huiusmodi haud poterat committi excessus, sed amor ille sanctissimam Virginem magis magis Christum semper vniebat, & idem ille, quem ipsa ratione naturali prosequebatur amore, simili summa. Præterea subdit S. Bernardinus aliam quandam gratiam naturalis huius amoris Virginis, nam quod Christus, ut homo, totus fuit de substantia eius reliqui omnes filii generantur quoque de substantia Patris.

S. Bern.
tom. 3. de
gloriosa
nom. Ma-
ria art. I. c.
3.

VII.

Immensus in gratia.

Ethic amor, ut potè fundatus in gratia, longe est præcedente fundato in natura, idque ex omnium Sanctorum inter quos præcipius Patriarca

habet qui proprios morti consecravit filios solo amore
Dei duci, claram & manifestum est. Et hac superna-
turali charitate Virgo instructa Christum respiciebat
quaque modis: primo ut Deum sicutum bonum, & in
seculo infinitum, infinitum in sua essentia, & in omnibus
iuis attributis & perfectionibus.

Secondo, tanquam hominem, secundum perfectiones
supernaturales gratiarum, virtutum & unionis persona-
li, quibus sanctissima Christi anima dotata erat.

Tertio, tanquam benefactorem, a quo & receperat
beneficia universalia creationis, redēptionis &c. &
particulata sibi specialiter concessa, ut fuere tot ac tan-
ta Virginis prīlegia, maxime vero donum & benefici-
um illud Maternitatis.

Quarto, tanquam proprium filium, & hunc unicum, *S. Anselm.*
& sic patre in terris natum: unde utrumque amorem illi *de B.V.c.4.*
prostebat, ut Mater, simulac ut Pater, neque hunc amo-
rem suum cum aliis dividebat filiis, & in hac considera-
tione recognoscet quidem se ut innumeris a Christo
dūcēt beneficis; id tamen non obstabat, quo minus
cesto quodammodo appellari & censi poterat tan-
quam benefatrix Christi, cum ut Mater Christo suppe- *S. Bern. 10.*
datant esse creatum & humanum: *Et hoc est stupendum* *3.serm.11.*
miraculum, & inaudita altitudinis fastigium, ut a mulier-
e *et filius quodammodo recognoscere videntur suum esse* *a.2.c.2.*
humanum.

Quinto & ultimō amabat Deum tanquam ultimum *Carthus.*
sum finem supernaturalem, quia anhelabat ad facia *Jerm. 1. de*
lumen intuitum, ad immediatam & intimam unionem, *Assumpt.*
advisificam visionem.

VIII.

Maximus in conuersatione.

Vt etiam naturalem & supernaturalem consider-
ans Antoninus tertium acquistum, nempe amorem *S. Anton. p.*
conuersationis B. Virginis cum Christo qui semper ac *4.tit. 25.c.*
cōcepit propter innumerabiles quasi actus, continuasque *21.*
operationes Christum inter & sanctissimam Virginem *S. Anselm.*
de B.V.c.4.
exer-

exercitas, quando simul conuersabantur, loquens
comedebat, quando Virgo Mater subbladis
puerulo IESU, cum tenebat, amplexabatur, nra
stringebat, & in mutuo isto contractu, quando
aut tangebat Christum, aut Christus castissimam
nem, in magna abundantia & copia communica-
sanctissimam Matri augmentum gratia.

IX.

Causa mortis sed beata.

Quemadmodum Virgo sacratissima non ob-
pter penam peccati, ita in morte sua haud
fuit infirmata aut cuius alteri dolori. Mortua
est primò ex obedientia Dei, & iubente Domini,
ut dicitur de Moyse, sed melius, vni de Christo.

S. Cypr. su-
per ista ver-
tatis, & non respondit verbis se obedire, sed inclina-
bs Inclina- put & tradidit spiritum. Secundò mortua est pro-
zo capite.
Alb. Magn tantum potest intendi inclinatio sursum, quod est
e. 472. inclinatione deorsum, sic mors; & cum suffici-
S. Brig. lib. Cita loquitur B. Virgo S. Brigittæ in reuelatione:
6. reuel. c. temptatione & admiratione Diuina charitatem.
62. demque mortua est in evidenti & clara Verbi vultu
Carthus. in gaudio beatifico ad intuitum dilecti Filii sui ex
lib. 4. a. 3. comparabilis uauitate, & feruentissima delirantia
rata anima eius sine pena à corpore, quia signata
lætitia ex obiecto creato percepta, quando ei in
su efficit & causat mortem, ut in multis docuit exper-
tia: quid causabit summum gaudium de somnis
visione clara Dei? non videbit me homo, & vita
potest quispiam reuelata facie videre Diuinam Ele-
am, & conseruare se in vita, quin moriatur, quia que-
um illud beatum, sublatu miraculo, quale fuit in Cas-
to, communicatur corpori, & dum conser-
vatur corpori, resolut ac consumit omnes po-
tus vitales ad conservationem vitæ necessarios
desuicit mors, at felicissima & beata: ita quia

Exod. 55.

Atte experti fuere nonnulli Sancti, in particulari veteris Franciscus de Assiso & Xauerius, qui ex dulcedine nesciis gaudis omnino deficiebant, & si illa non cessabat, vita corporis sine dubio migrassent: & ad alium secundum Sanctum, ne persistiret mortis pœnas, Deus uiderat Prophetam David pulsantem citharam suam, ad eum levissimum concentum sancta illa omnia sine agonia & dolore e corpore & terra euolauit ad cœlum; quod si huiusmodi igitur gratias legimus concessas aliis sanctis, quâ ratione similem & cum infinito excessu & in perfectione maiorem denegare possumus Sanctorum Regum: Fuit igitur sanctissima mors siae aliquo timore aut dolore, sine agonia, sine turbatione & angustia, obitque ex sola obedientia & amore Dei, in visione beatissimam & Diuinaque & Filii, & Dei sui fruitione.

X.

Nequae etiam morte interruptus.

Ad eum continuum & siae vlla interruptione fuit exercitium amoris Dei in sanctissima Virgine, ut non solum in secessu occupationibus, sed neque etiam à somno impeditum & retardatum fuerit, & quod plus est, neque ab ipsam morte; sed autem continuavit Suarez, amoris suum in vita & post mortem; aut ab amore vi. diff. 21. datus immediate transit ad amorem patris sine me- sect. 2. & interruptione aliqua, & hæc amoris perfectio a se graduata, conserbat ei, quæ Mater erat sanctissimi amoris, Eccles. 24. Nam pulchra dilectionis, & timoris, & agnitionis & sanctæ spei.

¶(o) 80

No.

*Nomum Priuilegium.***DOMINIUM MARII**

- I. *Regina & Domina Vniuersi.*
- II. *Regina Angelorum.*
- III. *Regina à dextris Filii.*
- IV. *Dominium aquale sua regulatissimi tati.*
- V. *Dominium sine subiectione in via creaturam.*
- VI. *Dominium sine indigentia.*
- VII. *Potentissimo in natura.*
- VIII. *Potentissima in gratia.*
- IX. *Potentissima in impetrando.*
- X. *Potentissima in iudicando.*

Declaratio.

I.

*Regina & Domina Vniuersi.**& Anton.*

Quis, preptereā Mater, que eum censuit, & **D**omina, & Deipara propriè & verè censor, de Dominio per naturam & proprietatem, Iudicii & Christi, qui creauit omnia, & clementer potest; sed de Dominio iurisdictio, & excellentiæ intelligitur, & hoc ob variastatu

*Damasc.**d.2.**S. Thomas**super solus.**Angel.*

Primo, iure naturali, quia omnis ratio naturae git, ut Mater, quæ habet ius in filium, habeat eius bona filii, decet Matrem ea, quæ filii sunt, p̄ filium.

Matri Domini Dominia; ergo iure materno naturalis habet in filium, & in omnia bona filii.

Secundo, iure Divino, quia Deus ipse met ei attribuit honorificum Regiam & Dominam, imponendo ei nomen hoc, MARIA, quod in lingua Syriae idem, quod Dominus significat, & in sacris litteris appellatur Regina: Amini Regna a dextro tuis.

Psal. 44.

Tertio iure Angelico, quia ipsimet Angeli eam ut Regiam cum Regetuo Christo consenserunt & adorant, condicte Regina nomine condecorauere, quando compates S. Gregorio cantauit: *Regina celi latare Aeterna.*

Quarto, iure Ecclesiastico, ceterum eundem titulum Regiae attribuit Ecclesia, dum cantat antiphonam: *Salve Regina, &c. & hanc aliam: Ave Regina celorum.*

Quinto, iure humano, quia omnes Christi fideles tam hoc nomine nuncupant, invocant & recognoscunt pro Regina.

Sexto, iure morali, quia ratione sue perfectionis & similitudinis, esto etiam non esse Mater Dei, competit ei, ut sit Dominus totius Unius, ut aduersitatem & notam S. Bernardi, t. 1, libro 6, dicens: Propter suam perfectionem, etiam si non in serm. 6. suis filiis, non minus debuisse esse Domina Mundi. S. Bern. l.c.

Septimo, iure hereditatis, cum iure conceptionis, quia unigenitus Dominus, & haec successio non quam legitur regnata, cum etiam quia successit ad eius mortem, cum nullus filius alius, qui possit succedere, ac properaverit filius, ut Mater Crucis astaret, tanquam illius universalis. S. Anselm. heu, in qua ille deponeret universum sanguinem suum, de B.V. c. 5.

Octavo, iure gratiam, ut illa ea colligeret, & postea suis manus ac intercessione nobis dividere.

Praterea competit B. Virginis dominium & monar-

chiam universalis in omnes creaturas propter alios titu-

los. Primo, titulo propria dignitatis, quia dignitatem S. Bern.

Maternitatis Dei, veluti proprietatem naturalis sequi-

quae dominum universaliter in omnes creaturas; talis

namque dignitas extollit sanctissimam Virginem supra

conditionem creaturae, & ponit eam in superiori ordine Di-

cam, unde omnes res creature ci debent esse subiectae.

f.

Secun-

Secundū, titulo donationis & electionis, qui conferre
ter a te nus ei donauerit Christum in filium, a qualcum
ad Rom. 8. non cum illo oratione donauit? & qui a ipsam eis quatuor
trem sui filii, per consequens cuam eligit ambo se pro
ram omnium Regionam.

Tertiū, titulo emptionis & reparacionis, qui de munis &
bis Christum ut premium Mundi pro nostra libera
mori eius assiendo, & talis consensus de
S. Bern. de morte nostra suum hand sordita fuisse effec
Hom. 4. su. consentius statim liberabitur. Præterea, vias
per missus mus, Sicut Deus omnia creando Pater est & Domini
est. Anselm. mnum, ita B. Virga suis meritis omnia regna
est & Dominarum.

II.

Regina Angelorum.

Omnis ei assistunt, non tanquam custodiū
S. Bern. to. pistri & serui, veluti, assit S. Bernardus hisce
3. de nom. mnes Angeliti Spiritus sunt huic gloria Pro
Maria. to. sibi atq; seruit, & dicunt illud 4. Reg. Semini
10. ser. 3. a. quaeunque iheris, faciemus. Enimvero Regis
3 c. 3. f. 91. dignitati conuenit, ut idem Angeli, qui Chri
Reg. 4. unt, sua etiam deferant obsequia Matris: capi
cipes ho um Angelorum Virginis ministrantur
plurimi volent Sanctorum, S. Michael & S. Gode
Super Virgo sanctissima est etiam Regina De
idque ad maius ipsorum tormentum & cruci
ad eius iussa & mandata timent & tremunt,
sanctissimi Nominis illius inuocationem respon
S. Brigg. instai animarum deferunt prædas, quas regn
lib. 1. c. 9. & uas tenebant, fagiunt, & ab ardentis
lib. 6. c. 21. flammam se oburi persentiant. Et non audiunt
S. Bern. to. dere, & stupenti immunem à peccati.
3. ser. 3 de
nom Ma
ria. a. 3. c. 4.

III.

Regina à dextris Fili.

Quemadmodum enim gratia uisionis in C

non; quoniam conferbat ei quoddam ius & dominium naturale in filium, & quicunque creaturas, & quantum ad proprietatem, & famam eius quantum ad usum, tametsi is in terra adhuc existens usum agit etiam illo se priuari ad nostrum exemplum; ita dignitas Matris conferbat ei in omnes creaturas uniuersale dominium, quoniam & iurisdictionis & excellentiae, veluti dictum est postulabatur. Ex humilitate & in exemplum nostrum, quam sensus deo dicitur ex terris degebat, usu illius se abdicauerit; quapropter dicitur dicitur a dextris filii: *Astisit Regina a deo, regnante, videlicet, quod habeat dominium & potestatem similem ei, quam habet filius.*

V.

Dominium aequale seu regulatissima voluntati.

Quia Mater Dei es, habes concurrentem cum tua ratione. S. Germanus.
Imitate parentiam. Et Christus Maria dixit, quod olim Constantius Pharaon, Gen. 4. absq[ue] tuo imperio non movebit quiquam nopol.
maiam aut pedem in tota terra Aegypti. Sufficit Virgo. Gen. 4.
deinceps, & subito factum est: Tu velis, & nequaquam Anselmus de
fieri non poteris. Quamobrem magno cum fundamento B. V. c. 12.
Gregorius N. comed. Virginem omnipotentem appellat, Greg. Ni-
gata, quicunque vult, potest, quam sic Deus exaltavit, com.
S. Anselmus.

V.

Dominium sine subiectione in ordine ad creaturam.

Hec est prerogativa potentiae Virginis admirabilis,
& est prima potentia post Christum, nec aliud Dominum
in creaturam agnoscat superius: Quomodo subiicitur cre-
atura, qua Mater effecta est Creatoris? immo Mater omnis
creatura effecta est Domina omnis
creatura,

S. Bern. 10.
3. serm 3. q. 1. fol. 87.

VI.

Dominum sine indigentia,

S. Bern. l.c. Cuius rationem profert S. Bernardinus: Quia supra dilectum suum, in quo est opinio abundantia, omnium bonorum copia, & omnium spec. c. 8. Quia Dominus potentissime tecum est, id est tuis, secum, potentissima es per ipsum, potens per ipsum.

VII.

Potentissima in natura.

Idque propter potentiam ac dominium per racula, & secundum actum, & secundum habens propter manifestationem fidei, & in confirmationis, quod erat Mater Dei, ut dictum est supra;

Damasc. Damasco appellatur Miraculorum abyssus. Orat. 2. de rum officina, eiusque rationem reddit Andrenus. dormit. B. sis, quia cuncta miracula sunt aut ad eum, vel V. & orat. 1 mediante, nimirum, eius intercessione: Est enim de Nat. miraculorum effectrix, qua quomodo cum facta sunt. Andr. Et quid mirum est, omnium miraculorum effectrix, quia quomodo cum facta sunt. Cret. orat. ipsam existere causam, si in scripta, & in vita sua 2. de Af- sump. ne suorum priuilegiorum ac prærogatiuarum culum omnium miraculorum, maximè nesciuntur. D. Dama- scen orat. 1 de Natin.

VIII.

Potentissima in gratia.

Quia nulla salus, nec vlla salutis spes expectabili mediante Marice Virginis intercedente & latu. S. Germanus. Non est, qui saluus fiat nisi per eam. Et factum est tibi omnis potestiu. S. Petrus qui potens est, & datus est tibi omnis potestiu. Damian. terra. Propter potentissimam eius intercessione. Deus in celo gloriam, & in terris conferat.

Sungit Petrus Damiani, potentissimam Virginem
hanc ostendere potentiam erga peccatores praesertim
desperatos: Nihil tibi impossibile, cui possibile est despera. Idem Petri
Dam ser.
de Nat.

IX.

Potentissima in impetrando.

Quia sola plus potest, quam omnes Sancti simul & Suarez
vnum; vnde si hoc idem, quod apud Danielem acci- disp. 23.
dit, rubinus Angelus resistabat alteri Angelo, occurre- sect. 2.
repost, potenter esset, maiorisq; efficacia & valoris apud
Deum, Virginis, quam reliquorū Sanctorum omnium,
oratio. In hacigitur collocanda est spes nostra, quia S. Bonav.
dysus Abssum inuocat, id est, Mater Filium in spec. c. 5.

X.

Potentissima in iudicando.

Quia cum Christo sedebit in throno iudicii, veluti
modò ei assitit à dextris in throno gloriae, vt à toto
mundo recognoscatur pro vera Matre Dei, & compen-
sum misericordie confusio illa, quam habuit, quando stebat iuxta
crucem Fili crucifixi. Quod probat etiam Petrus Ga. Pet. Galat.
ianus, quia in omnibus principalioribus virtutib; my opusc. de
sternis Christus comitem habuit Matrem, ergo etiam immacul.
comitem eandem sortietur in iudicando: Venturus spe. concept. lib.
natur ad iudicandum, sed ad eius latas assistente Maria. 1. fol. 17.
Idque confirmat ex parola Virginum, quæ in Matt. c. 22.
die iudicii exhibunt obuiam sponso & sponsa,
id est, Christo & Beata Virgine.



f 3

Deci.

*Decimum Privilegium.***PULCHRITUDO MARIAE**

- I. Nobilissima propter naturam.
- II. Dignissima propter gratiam.
- III. Divinissima propter fructum ventris.
- IV. Similima pulchritudini Christi.
- V. Eminentissima super omnem pulchritudinem.
- VI. Pulchritudo cunctis profusa.
- VII. Triumphatrix cordium.
- VIII. Condecorat celum.
- IX. Pulchrum ac nobile reddit Maria.
- X. Perfectissima idea omnium pulchritudinum.

Declaratio.

I.

Nobilissima propter Naturam,

*Caribus.
lib. I. art.
34.*

Quia in Beatissimâ Virgine natura extenuata
vires, vltimumque potentiae suæ polonentes
Natura aliquando facit pulchrum, aliquando
aliquando, ut in B. Virgine, pulcherum, qualiter
minum, in quem potest, & non ultra.

II.

Dignissima propter gratiam.

III.

*Divinissima propter fructum ventris
sui.*

S. Bonav.

Quia MARIA est arbor pulcherrima in foliis oris tom. 2. spec.
(quæ est pulchritudo naturæ) pulchrior in floribus cordis c. 14.
(quæ est pulchritudo gratiæ) pulcherrima in pulcherrimo
fructu ventris (quæ est pulchritudo Diuinitatis) ac pro-
piciatrix. *Boauenturam pulchritudinē Mariae Virgi-* *Idem spec.*
nis humili exsistit pulchritudini Lunæ. pulchra ut Lu- *tom. 2. c. II.*
na. scutem pulchritudo Lunæ originem suam dicit
à Sole, ita quoque pulchritudo Mariæ à Sole suum de-
ducit oītum, quia aeternus Sol receptus & conceptus est in
ipsa.

IV.

Simillima pulchritudini Christi.

Etesim ad Divinam spectabat Prudentiam, ut ma- *Galatinus.*
tenam accommodaret fini; cum igitur corpus purissi-
me Virginis formaretur in talem finem, ut ex illo conci-
patur Christus pulcherrimus, Virginis corpus pul-
cherrimum quoq; esset, oportebat, & candem verita-
tem parfecit Christus loquens Matri: *Sicut semen qua-* *S. Brigit-*
le in sales flores germinat; sic membra mea conformia fue- *lib. 1. cap.*
ratum, quia membrum tuum in forma & specie. *15.*

V.

*Eminentissima supra omnem pulchri-
tudinem.*

Talem deprædicant SS. Patres, S Epiphanius: Solo
Dñi excepto cunctis superioribz existit, formosior Cherubim,
Seraphim, & omni exercitu Angelico. Gregorius Ni-
cenes. Opulcherrima pulchritudo omnium pulchritudi-
num, O Deigenitrix, pulchrorum omniū summū ornamen-
tum. Ex Gaud.

f 4 tum

sum. Ratio est, quia quemadmodum in Angeli-
ra proportionatur gratiae: ita quoque in Mer-
itis; ergo sicut in pulchritudine gratiae Virgo
alias superauit gratias; ita quoque in pulchritude-
porali ceteras omnes superauit.

VI.

Pulchritudo cunctis profusa.

S. Tho. 3. d. Quia intuētes ad castitatem excitabat affectus
3. q. 1. a. 2. h. solo vultus aspectu vocisque sono mitigata
Gerson 10. quebatque omnem carnalem affectum, & proprie-
4. super tatum abundantiam, & propter conuersandam
Magn. am, & propter splendorem vultus, & quia suam pul-
tudinem occultabat, quando peccatoribus exponeretur
hunc verò castitatis effectum causabat non tan-
tuem, sed etiam audientibus suauissimam com-
placitatem. Gerson.

VII.

Triumphatrix cordium.

Quia triumphauit de corde Dei, Angelorum
minum; vnde orat S. Antonius: Specie ruris
studinet uā, nempe, pulchritudine corporali &
spirituali animæ (intende) respicendo nostram
prosperè procede ab eis nos eripiendo suis ora-
(& regna, super nos in celo).

VIII.

Condecorat cœlum.

Totam namque gloriæ pulchritudinem, pul-
chram Christi Humanitatem, à sola Virgine pri-
cognoscunt Sancti in celis; vnde eam admittant
quam prodigium gratiarum, tanquam gloriam misericordie
& veluti stuporem Paradisi: & quemadmodum
gratitudinis debitæque recognitionis missum
suas antechronum Agni; ita quoque missum anti-

Apocal.

Marie.

IX.

Pulchrum ac nobile reddit Uniuersum.

Primo propter Christum, quia Christus assumendo naturam humanam, quodammodo assumpsit etiam omnes creatureas, eas quasi in scipio Deificando. Secundum propter scipio, quia Maria creaturis constat omnibus, scipio, quo Deus pulcherrimum, quod est in creatione, in Maria collocavit, ac propterea omnes in Maria populantur, & metiores sunt in Maria, quam in eis.

Damasc.
rat. I. de
Deip.
Aruald.
Carthus.

X.

Perfectissima idea omnis pulchritudinis.

Quia omnia creatura adunatur in Maria, vel formaliter. Gerson subtiliter, velut in hanclu- per Magn. sem, cunctis fuit veluti celeste admirationis prodigi- fol. 82. um, inde eclipsis Dei oculis, veluti ille ipse id manifestans, ut in verbis: O quam pulchra es amica mea, ubi Ru- Cant. 4. penos, Opulchritudo admirabilis, quam sic admiratur Rupertus. Gallandat pulcherrimus Auctor pulchritudinis.

Undecimum Priuilegium.

NOMEN MARIAE.

- I. Altissimum in origine.
- II. Divinissimum in sanctificatione.
- III. Potentissimum in virtute.
- IV. Gloriosissimum Deo.
- V. Nomen dignissimum reverentia.
- VI. Efficacissimum in invocatione.
- VII. Spes peccatorum.

f 5 VII. II.

- VIII. Iubilum iustorum.
IX. Gaudium angelorum.
X. Terror Demonum.

Declaratio.

I.

Altissimum in origine.

S Hieron.
tom. 9.
Epiph. de
Nat. B.V.
ep. 40.
Idiota de
B V.c. 5.
Pet. Da-
mian. Tom
2. serm. II.
de Annun-
ciat.

Qui fuit reuelatum à Deo, & ab Angelo ann
tu in Sancto Ioachimo: Vxor tua pars tu
& vocabis nomene eius MARIAM: vnde de sancte
Virgine, ut notat sapientissimus Idiota, dicitur
cabitur tibi nomen nouum, quod os Domini a
imò secundum Petrum Damianum, cùm in gra
mundi sanctissima Trinitas consilium qua
Angelis circa totius mundi reparatiōem, fū
& mirabantur præ gaudio, ex Thesauro Divin
rie nomē desumptum, & per ipsam & in iſsa, q
cum ipſa totum hoc faciendum decernit, & p
lo nihil factum est; ita sine illa nihil refellit.

Divinissimum in significatiōne.

Qui a iuxta S. Ambrosium idem significat, q
ex genere meo, de quo tametsi alii dicunt, p
men hoc S. Antonius, qui a prima linea m
huius in Theorao idem significat, quod digna
ritas, id est, Deus, qui genitrix est ex visceribus maria
est ac ex genere meo. Et iuxta S. Petrum Da
mian. idem significat hoc nomen, quod Theotocari
ra, idque ab Angelo reuelatum fuit ipſi maria
quando hæc lumenxit: & Virgo generatrix dei
Filiū, qui Iesus vocat.
EMR.

III.

Potentissimum in virtute.

Quia devotè in uocatum maximam habet virtutem & efficaciam à Deo impetrandi id, quod mediante illo popularitur, & quemadmodum de sanctissimo nomine **Arrobina** telo dicitur: IESV nomen auditum fugat noxios spiritus, idem, iuxta suprà dicta, SS Patres affirmant de nomine Mäng: Maria nomen auditum fugat Dæmones; & sicut hoc sanctissimum nomen terrorēm incutit dæmonibus: ita subducat consolatiique corda iustorum, animum & vires ad peccatoribus, totamque cœli curiam gaudio & iubilo resicit & recusat. Quapropter, ut reuelatur hunc fuit S. Brigitæ: Beati illi spiritus nonquam sa. **S. Bern. in psal. B.V.**

stant ut cessante repeteret hoc sanctissimum nomen: & in particulari modo semper virtutis sue ostendit efficaciam eam, ut vult S. Bonaventura, manifestat præcipue in articulo mortis: gloriosum & admirabile est nomen tuum, qui illud retinet, non expauescunt in punto mortis.

IV.

Gloriosissimum Deo.

Quia est nomen portans totius Deitatis gloriam, cum aquæ tribuens honorem sanctissimæ Trinitatis, re. **S. Chrysost.** presentando merita eius, quæ est Mater Dei, & multò Serm. 142. magis magis merita Christi: etenim hoc nomen operatum est, non propter exteriorem vocis sonum, sed propter vocis illius significatum.

V.

Nomen dignissimum reverentia.

Quia est nomen Tetragramaton, veluti nomen Dei & Iela. Quamobie Angelus, annuiciendo Virginis Incarnatione Verbi, non fuit ausus eā proprio appellare nomine, sed illud circumscripsit dicendo: **Gratia plena.** Hoc id est p. 183

propter reverentiam huic nomini debitam Gen^{erum} potius
piscopus obseruari volebat in Hungaria, vt nesciret
Surius 24. Virginem loco *Maria* appellarent *Dominam*, per
Februari. nunquam proprio eam nomine contingeret quis
iunocari, id non nisi detecto capite flexoque be-
plice,

VI.

Efficacissimum in iuvocatione.

S. Anselm. Adeò, ut iuvocatione eius nominis nonnaturam
de B. V. cior sit nostra salus, quām iuvocatione nomina THEO
namque placet Filio propriam honorare Matten.

VII.

Spes peccatorum.

S. August. Tu es spes unica peccatorum, exclamat S. Aug-
alloquendo B. Virginem, quia per te speramus
omnium delitorum, & in te nostrorum est em-
Idiotato, premiorum, cum huius sanctissimi ac dulcissimi
de B. V. tanta sis vis & efficacia, ut mirabiliter emollit
e.s. BB. 95. tres durissimam cordis humani.

VIII.

Iubilum iustorum.

Variæ sanctissimi huius dominis sunt interpre-
tes, & omnes vergunt in consolationem iustorum
mō idem significat, quod illuminata & illumina-
nos in vita virtutis suo illuminat exemplo, & fons
Albertum Magoum, illuminat in dubiis, ducit in
super mis- compungit in illecebris. Secundūdem ipsa quae
fusēt. lamaris, vel stellā poli, quia inter mundi humi-
Tom. 3. de tes ad gloriae portum nos ducit : qui
nosc. Ma- hanc stellam, ait S. Bernardinus, non iudicat
tie serm. 2. gloria vento, nec frangetur scopolis adversorum, ne
habitur scylla voraginā voluptatum; sed proponit

am Genit. potum quietis aeternæ. Tertiō indicat idem, quod Deus ex genere meo, quod idem est ac *Deipara*, *Verbigena*, *generans Verbum*. Quartō hoc idem, quod *imitatrix* Dei, in eadem generatione, denotat. Quintō idem etiam, quod exaltata, *mare amarum*, *Domina spes*, significatur. Ex dictis eruitur, quām falsa & impia sit hæreticorum quorundam etymologia, qui hunc titulum *stella maris*, quem Ecclesia usurpat ad honorandam Virginem Mariam, pervertunt, & ad eandem virginem maiori lusione exponendam legunt *stella maris*.

IX.

Gaudium Angelorum.

Nomen MARIE tanta virtus est, ut ad eius insuocata. Sapientia. tunc celum rideat, Angeli congaudeat; quod idem a. simus Idiomat. S. Brigitta in suis reuelationibus, cūm ait; *Ad ips. 1a.* *Reuelatum nominis MARIE gaudent Angelis in celo.* S. Brig. lib. I. cap. 9.

X.

Terror Daemonum.

Quia sanctissima Virgo est Aurora, Luna, Sol, & exercitus instar armatorum hominum: Quia est ista qua *Cant. 6.* paraditur, quasi Aurora consurgens, pulchra ut Luna, S. Bern 20. dulcior Sol, terribilis ut castrorum acies ordinata, est 3. de nom. Aurora respectu principiantium, Luna respectu profici. Maria ser. totum Sol respectu perfectorum; at instar armata 3. art. 3. exercitus terribilis est respectu Dæmonum.



Duo-

Duodecimum Priuilegium.

COMPASSIO MARIE

- I. Summa ab exordio Conceptionis suæ
- II. Summa per totum vitæ dursum.
- III. Maria speculum patientie.
- IV. Regina Martyrum.
- V. Sine passo cum passu.
- VI. Stabilis in Diuina Voluntate.
- VII. Dolor cum gudio.
- VIII. Redundans a Christo.
- IX. Redundans in Christum.
- X. Redimens cum Christo.

Declaratio.

I.

Summa ab exordio Conceptionis suæ

Quia à primo conceptionis sua instanti usq[ue] futuram Christi Passionem protedemponeris humani, cui & cum qua æterno fel[icitati] obstante dicere possumus Virgini: Tu quoque longe agitationibus suis prescia futura Passionis Filii nostri marryrium. Et hoc vobis fuit inter exemplarum Virgininis priuilegia, iuxta Albertum, quod secundum eundem, duo requiruntur, & futuram Christum Crucifixum, scilicet, Deum & hominem se passio ex compassionē patientis; quod si opponitur, passio non importat commodum, sed tormentum;

Rupert. in
Cant.

Alb. Mag.
de B.V.c.
187..
Carthus.
lib. 3. de B.
V. a. 25.

est priuilegium. Respondebat Albertus, quod importat Alb. l. cit.
omne bonum & gaudium, iuxta Diuinum Oraculum:
Omne gaudium existimat fratres, cum in varias tribu-
tationes incederitis; ergo Pater misericordiae soli Ma-
rinis misericordia opus summa misericordia, id est, passionem
in mode, scilicet excellentissimo communicauit.

II.

Summa per totum vitæ sue decursum.

Quia sicut ab illo conceptionis suæ momento incep-
pit in toto vitæ suæ tempore ad mortem usque conti-
nuavit cognitionem & amorem Christi Crucifixi; ita
quoque compassio, & in particulari hoc mare doloris in
conceptione Christi accreuit pari mensura, quâ creuit
amor; unde dixit S. Bernardinus, quod illo temporis S. Bern. 10.
puncto crucifixum crucifixum concepit. Quapropter sum- 3 serm. 6. a.
mum sapientia Diuina ordinauit Prudentia, ut 2. c. 1.
Cunctus eodem, quo fuit crucifixus, conciperetur die.

III.

Maria speculum patientie.

Quemadmodum virtutum omnium, ita & patientie
exemplar & speculum, veluti ipsamet S. Brigittæ S. Brig. lib.
reducit: ut visu patientia mea & moribus plures con- 6. renel.
venerentur: Apostoli corroborarentur, & Corona mea ma-
gna augereantur.

VI.

Regina Martyrum.

Quia sicut plus omnibus dilexit, ita pro omnibus do-
nit & fecit amor suis infinitus, ita & dolor: insuper ait Sophron.
S. Bernardinus: Si talis dolor diuideretur inter omnes crea- serm de
turae mundi vitales, caderent mortua. Assumpt.
Præterea alia aduersa difficultate dolorem Virginis S. Bern. 10.
interiorumque Martyrum; Virgo patiebatur in ani- 4 serm 45.
ma, ac f. 241.

mā, ac talis passio & tormentum vocatur à S. Beno
no Martyrium cordis. Secundò patiebatur in ^{Vnde S.}
quem plus seipso amabat. Tertiò, Charitas Christi ^{coſſam}
quo patiebatur, augebat dolorem; verum ab hoc idem
res primò patiebantur in corpore & non in anima ^{ob Angel}
cūnclò patiebantur in seipsis, & minus seipſis ^{fuit imm}
Christum, imò potius odio se habebant; ^{vnde C. et qui}
tas Charitas Christi, pro quo patiebantur, dimi
corum dolorem. ^{un. alle quendam effectus}

V.

Sine spasmo cum spasmo.

Quia cum dolore spasmi, at sine spasmo impati
ne, nempè, sine perturbatione & delectatione
batur Virgo, quia gratius erat Deo, quod Deo
Caiet. opus. compareretur ei secundum rationem, quam prouide
de spasmo tem sensitivam, quia illa pars est nobilis, & tri
B.V. vitoria, & per se grata.

VI.

Stabilis in Diuina Voluntate.

Stabat enim iuxta crucem primò fide ultim
S. Antonin. Diuinitatem. Secundò perccato impatiens
p. 4. tit. 15. ta: tertiò Diuina voluntatis conformata. & si
6. 41. §. 1. let, ipsa crucifixisset.

VII.

Dolor cum gaudio.

Sicut Christus Dominus habuit summum pa
Carthus. & summum dolorem simul; ita sanctissima Vir
lib. 3. a. 25. simul dolorem compassionis, & gaudium congre
Alons. 3. p. g. 16. Enim uero considerabat ac contemplabatur Iesu
q. 16. Filii, non ut laetitiam duntaxat eiusdem Fili
Belpar. p. 2. etiam, vt redemptor Mundi, & glorificatus
§. 1.

Vnde S. Epiphanius ita de B. Virginie sermocinatur: Di- S. Epiph.
à S. Bern. Vnde S. Epiphanius ita de B. Virginie sermocinatur: Di- S. Epiph.
tatur in C. cipiam esse cælum & crucem, quia cum summa contem- serm. de B.
maritas Ch. patione summa etiam mortificationem uniebat. Et V.
erum alio idem coeptimat S. Methildis in reuelatione quadam S. Mechilid.
do Angelo recepta: Sanctissima Virgo in morte Filii sui lib. 1. reuel.
s leipsia immobile: Gaudens; Quamvis alii nō desint Autho. 656.
at; vnde
at, qui, vt reficit idem Carthusianus, contrarium senti-
atur, dico
mo.
ato, allicerentes, Virginem in Passione Filii sui purum
quendam elegisse dolorem, nec ullum cogitationi aut
efficiugaudi dedisse locum propter Passionis fructum.

VIII.

Redundans à Christo.

IX.

Redundans in Christum.

Quia totus dolor Virginis Mariae reverberabat in Chri- S. Bern. 10.
st. & contra, Christus & Maria erant duo terribilissima 4. serm. 45.
specula, sive alter alterius totum in se representabat fol. 241,
dolorem ut vult S. Gregorius: erant veluti duæ perfectæ. S. Greg. lib.
time cyphæ idem proportioni cooperatoræ, quarum vna 1. moral. c. 5
sicuti communicat tonum & sonum, imò, vt notat S.
Berendus & S. Bernardinus, quilibet plus de altero, S. Bernar-
dinus de scipio, dolebat; Stabam & ego videns eum, & dus de la-
rime (inquit sanctissima Virgo) & plus dolebat de me, mentat. B.
quam de se, & contra Virgo plus de Christo, quam de se, V. S. Ber-
nardo, vi Christus plus doluerit de Matre, quam de se, & nardin. loc.
Matre plus de Christo, quam de seipso. cit.

X.

Redimens cum Christo.

Quia dolor eius & consensus in Passioem Filii, tan-
quam causa secundaria, concurrerunt ad redemptionem.
dem Filii nostri, vnde S. Chrysostomus ait: In passione Christi S. Chrysost.
pas videbantur altaria; alterum in pictore Maria: alterum fer. de pass.
Para Secunda
2 in cor-

Belp. de B. in corpore Christi, Christus pro nobis carnem, & Mariae
 V. lib. 12. p. nem, MARIA animam immolabat. Neque hic
 1. ar. 2 fol. cum morte Christi sine accepit: etenim ipsa sen
 120. milii lanceâ perforanti Christi pectus, qua patitur emplo gra
 fuit tantum sensibilis in corde Mariae, quantum in corpus, I.
 Christo corporaliter si vixisset; unde per nimio dolorum cum exer
 illico obiisse credendum est, nisi Divino miraculo ducatur
 praeservata, & quia Christus sentire haud potest
 rem vulneris, voluit tali priuilegio honore Mar
 suam.

Decimum tertium Privilegium.

EMINENTIA MARIE

- I. Eminentissima in perfectionibus tristis
- II. Digna forma Dei.
- III. Exemplar Christi.
- IV. Exaltatio persona creaturæ.
- V. Compendium Universi.
- VI. Ultima perfectio mundi.
- VII. Perfecta gloria Dei.
- VIII. Primogenita Christi in redemptione
- IX. Mare omnis creatæ perfectionis ru
dans.
- X. Omnis laus Mariae Virginis silentium ei
dem: &

Declaratio.

I.

Eminentissima in perfectionibus creaturæ.

Gerson tom 3. de Nat. Quia iuxta doctrinam S. Dionysii ordo He
 cius id postulat, ut inferiores perficiantur sicut
 & 4. super risoribus, & cum excellentia, ut igitur brevi tam
 Magnis.

...em, & Maria Beatitudinem tibi notam fieri, omnem perfectionem
leque hic creatam, excepta, qua est unita Diuinatati, ut est huma-
nitas Christi, trahit illi formaliter, vel eminenter; ex-
qua per se ampli gratia, amor Seraphinorum, cogitio Cherubi-
orum, Thronorum potestas Virginis attribuenda est, &
cum excellentia absque comparatione maior, sicque
miraculorum de ceteris perfectionibus creatis.

II.

Digna forma Dei.

Sicut formam Dei appellem, digna existit, quia sanctissima S. Aug. 50.
Vergo fuit quædam velut illæ Dæi, primò in creatio- 10. serm. de
ne, cum eo eram cuncta componens, vbi Deus ab oculi Assumpt.
los sibi postea habuit Virginem, tanquam secundum qui est ser-
post Verbum exemplar. Secundo in sanctificatione, in 83. in ap-
pe omnis filius vita & virtus, quia eius interuentu pendice.
cor uit nobis sanctificationem. Tertio in Incarna. Ezech. 24.
tione, quia Deus sacra Christi humanitatem Virginis
Matri similem formauit.

III.

Exemplar Christi.

Quia Christus & MARIA ubi vicissim fuerunt Guar. Ab-
idea: MARIA fuit idæa Christo, quantum ad humani- bas.
tatem, veluti supra diximus, & Christus Maræ, quan-
tum ad Diuinitatem. Tu mihi communicasti, quod sis
homo: & ego tibi communicabo, quod sis Deus.

IV.

Exaltatio personæ creature.

Quia quemadmodum natura humana eleuata fuit in Carthus.
Carillo; ita persona humana in Maria: Vt totum genus de B.V. lib.
humani, & quantum ad naturam, & quantum ad per- 1 a. 26.
sonam sibi Christus uniret, eleuans, nimirum, personam
Virtutis specialissima ynone affectus & similitudine, ut esset
Mater

Mater Dei ; suam verò Humanitatem ad tu
ad Hypostaticam & personalem.

V.

Compendium Vniuersi.

Andr. *Quia quidquid Creator singulis creaturis*
Carn. *adornanda concessit.*

VI.

Vltima perfectio Mundi.

Bern. to. 1. *Vltima perfectionis consumatio usq; ad partum*
de B.V. jer. *dilata: a est ; quia omnes creature apposentur*
61. fol. 515. *esset optimum , purum creatum , & hoc erat*
Hesich. to. *Virgo, in ratione Verbi Diuini, quod generauit*
7. BB. PP. *tam perfectionem eucxit mundum , ut ma*
hom 2. de *capax ; vnde Virgo merito appellari potest.*
land. B.V. *natura ornamensum, gloria luti nostri.*

VII.

Perfecta gloria Dei.

S. Bern. to. *Eleuata est magnificentia tua supercaluisse*
1. serm. 61. *cuius magnificentia amplius magnificat Deum ,*
cap. 9. *mnes alia creature simul sumpta , ita loquuntur*
S. Bonav. *nardinus & Bonaventura , plena est omnia terra*
in spec. cap. *eius, id est , Mariam relucente in se plenissime Divina*
2. *lumen.*

VIII.

Primogenita Christi in redemptione

S. Bern. to. *Dicitur primogenita Christi , qui plus prece*
2. serm. 51. *in mundum venit , quam pro omni alia creatura*
a. 3. c. 3. *gitur in Canticis : Vulnerasti cor meum , formosus*
Cant. 4. *veritatis glossa , pro amore tuo carnem assumisti . Et*
admodum fuit primogenita Dei in creatione illius
1. p. 11. *supradictum est ; ita est primogenita Christi in redemp-*
tione.

IX.

*Mare omnis perfectionis creatæ non
redundans.*

Nulla enim gracia simplici creaturæ concessa superat & excedit Virginis sanctissimæ dignitatem; sed cā omnes inferiores suæ, nullum est priuilegium, prærogativa nulla, quæ ei non competit & conueniat: *Omnia unitate ipsa sunt confirmata, eo enim ipso, quo ipsi concedunt dignitas Matris, cæteræ connaturaliter prærogativa, rite, inferiores ei denegari nequeunt.*

X.

*Omnis laus Mariae Virgini silentium
est.*

Hoc priuilegium consequitur ex præcedenti: sicut enim Beatissima Virgo à nobis incomprehensibilis est in merito; ita ineffabilis in laude: vnde hoc ipsum, quod de Deo in sensu altiori affirmatur de Deo, de B. Virgine venerari potest: *Coram te reputatur sicut silentium laus Angelorum,* quia cunctæ hominum Angelorumque *Versio* ludes quasi nullæ sunt ad explicandam infinitam di- *Chald.* genitatem, & merita Virginis, multò minus cæteræ om. *in illo Te* descrevare, si ad celebrandam Virginis Mariæ laudem decet by- lingua & eloquentia instructi, aut instrui possent, vix manus *Psal-* tauræ valerent eius prærogatiavas. 64.

Decimum quartum Priuile-
gium.

GLORIA MARIAE
in terra.

*Participat aliquo modo gloriam corporalem Bea-
torum.*

- II. Agilitatem ambulandi
 III. Subtilitatem in aliquo
 IV. Splendorem & adoriam.
 V. Habet propria visibilis specie dominio
 VI. Sanitatem perfectam, o
 nonnunquam ab angelis
 ministratum.
 VII. Grauida sine grauedine.
 VIII. Parturit cum gaudio.
 IX. Nascitur sine dolore Matru.

Declaratio.

I.

*Participavit aliquo modo gloriam o
lem Beatorum.*

Ita assertit Carthusianus: Capit. in hac dicta
Carthus. Inter glorificari. Fr. S. Antoninus: Fuit et
 lib. 4. de B. simpliciter, & secundum quid comprehensor. Eu-
 V. a. 1. Gerson: quamdiu in terris degebat B. Hugo, &
 S. Anton. p. porus glorificati inchoabat ex abundantia virtutum
 4. tit. 15. c. perfecto domino spiritus super animam & carni-
 II. G. S. ius corpus videbatur agile, subtile, clarum. Om-
 Gerson su- idq; conueniens & decenserat, vi, sicut panes
 per Magn. Quid fuit doris essentialis animae in visione clara
 20. 4. quoq; particeps fieret gloriae accidentalis corporis
 liqua dote corporali, non quidem peccata, sed
 quo huiusmodi dotes participari queunt a carni
 buc viaenae in carne passibili & mortali.

III.

Agilitatem ambulandi.

Demonstravit hanc agilitatem in variis occa-
 veluti eundo in montana cum festinatione, & cum
 quando, cum trium esset annorum, sine ham-

erga Beatiss. Virginem.

103

partim manu celerrimè quindecim Templi gradus ascen s. Hieron.
di, & quanto futura esset, huius miraculi indicio Domini serm. de
nue permonstrauit.

Nat. B.V.

III.

Subtilitatem in aliquo gradu.

Certo quodam modo imparsibilem se exhibuit, quen-
do sic interruptione & continuò se occupabat in uno
necum Deo, nec non subtilitate dotaram, quando in va-
rias diversisque locis apparet Apostolis omnia transgit
impedimenta & obstacula.

IV.

Splendorem & odorem.

De splendore ait Albertus, non solum mens R. Virginis; Albert.
sicut corpus luce Diuinitatis resplendebat, & erat sif. Compend.
fieri argumentum, velut notat Carthusianus, veritatis Theol. lib. 3
fidei, quæ sancta Mater esset, imò ipsi S. Dionysio immen- c. 4.
suala & Diuinus splendor erat quasi augmentum, quod Carthus.
statim conditionemq; mulieris excederet. Et de ordore lib. 2. ar. 17
aestragantia idem attestatur Dionysius, quod, quando S. Dionys.
comperit sanctissimam Virginem, ea omnium odora Epist. ad D.
numerum superabundavit fragrantia. Idq; Carthusia- Paul.
rum sanctorum confirmat exemplo: Simulta Carthus.
zogia viva Sanctorum virtute abstinencia, vel castitia, lib. 1 de B.
resuauit redolebat: quanto magis B. Virgo, que ex affi- V. c. 35. 36.
dus Diuina prolixi contactu & deportatione eius in utero
vibimenter extitit Deificata, quia, ut optimè Ambrosius, S. Ambros.
incomprehensibilis filius incomprehensibiliter operabatur v. M. Mater.

V.

*Habet dominium in propriam speciem
visibilem.*

Corporum beatorum proprium est, ut probant The-
ologi, quod, quiescunt; ipsis libet, visibilia aut iouisisti-
bus que efficiant, idq; non necessariò, sed libere, conser-
vando

g. 4

cando

do aliis propriam speciem; & hanc perfectiori fuisse
dammodo ad pta est sacratissima Virgo adhuc res, &
existens, uti nonnulli volunt, quia non omoibus originali
sed diuerso modo se manifestabat, prout eret
cabat, vnde mali & impii propriam occultari
scondebat pulchritudinem, tam vero manifesti
iustis, veluti S. Dionysio. Ethocptiulegium
clic est in B. Virginie, suppedito domino, quod
suum habebat, conformiter supra inuiuimus,

VI.

*Sanitatem habet perfectam, & cibum
nunquam ab Angelis submini-
stratum.*

Caiet. 20.2 Dissonant quidem rationes, Beatam Virginem
opus 2. ir. nem aliquam passam fuisse, quia similius debet
ult. lio per omniam, quantum fas est, ita Caetanos, & in
Galat. lib. firmat Galatinus, nempè, quod corpus B. Virginis
7. c. 10. & è sanum, non subiectum esse debebat infirmis
corporalibus, quia à peccato originali evanescere
German. quia passibilem & mortalē filium parvuram, &
Arch. Con- rīo quoque mortalis fuit. Quantum ad cibum,
fianc. mentum per Angelum accipiebat. Cui aliud que-
Orat. de annexum erat priuilegium, quod eodem medie-
obla. B. V. anima quoque reficiebatur cibo gratia: transi-
Georg. gorus Archiepiscopus, & per ipsum immaculata
Arch. Ni implebatur bonus, q̄ citati Authoris renuntiavit
com. orat.
V. de oblat. B.

VII.

Granida sine grauidine,

VIII.

Serm. de B. Parturit cum gaudio.
V. super il- Duo hæc S. Bernatdus B. Virginis attribuitur
lua ian. comparatione dignitatis Matri Dei, & quae
Signum originali extitit libera, credere nobis licet ac
magistris.

rf. dicitur si fuisse prīilegia; etenim grauedo partus, & dolor par-
o adhuc-
tes, & dolor parturientis irrep̄sere in p̄cānam peccati
o mali-
ut expel-
oculatū
erò mali-
ileguntur
o, quod in-
imas,

cibum
mini-

Tergiūm
s debetū
anos, & d
B. Virgine
oat infam
euasificatio
tura erat
a ad cibum
ui aliud que
em medie
e: ita alle
mmatecula
mitto eis

lio.
atributū p
, & quip
icēbanci
llo.

IX.

Nascitur sine dolore Matri.

Rudolph.
Nullum dolorem attulit parenzibus; fieri enim non pot-
est, si qua erat vox Angeli gaudium universorum, affer-
matum Matri sua in partu.

Et lex ista: In dolore

*per intellēgēndā est de partu in peccato originali con-
cepto, qui est Filius doloris, huiusmodi verò doloris si-
lia haud erat Virgo sanctissima, quia peccato origi-
nali eumquā obnoxia, ac proinde filia gaudii fuit.
Præterea partuuit sancta Anna sine dolore, quia sine
fensuali delectatione conceperat, veluti B. Virgo reuelata
in S. Brig. l. 8. quod, nimirū, S. Anna & S. Ioachim non
ex concupiscentia voluptatis, sed ex Diuina voluntate
creaverunt contra propriam voluntatem conuererunt. Et
si de multis Mætibus legitur, eas per specialem quo-
tuandam Sanctorum intercessionem exiguum valde au-
tem nullum sensisse dolorem in corundem partu, ve
magis probabile & piū credendum est, sanctissimum
Virgiem eandem gratiam & cum maiori perfectione
sua Mari Annæ imperasse, & pro coronide huīns capi-
tū degloria & beatitudine Mariae Virginis in terra,
coheredam cum dicto Gersonis in hac verba prorum-
pens alloquendo Virginem: O terque quaterque Bea-
ta dea primò quia credidisti, clamat Elisabeth. Beata se-
conde, quia gratia plena, secundū Gabriellus salutationē. Be-
ata tertio & Benedicita, quia Benedictus fructus ventris tuis.
Beata quartio, quia fecit tibi magna, qui potens es. Beata
quintā, qui Mater Domini. Beata sexto, quia fecunda
vixit in honore. Beata septimo, quia nec primam
similem vixit, nec habere*

sequentem.

Gerson.

Decimum quintum Primitivum.

GLORIA MARIE
in calo.

- I. *Gloria sufficiens ad statum.*
- II. *Gloria omnem creatura gloriam
& fons gloria.*
- III. *Coronata à Patre.*
- IV. *Honorata summi operè à Filio.*
- V. *Dotata à Spiritu sancto.*
- VI. *Gloriosa in dotibus corporis.*
- VII. *Gloriosa in aureola Sanctorum.*
- VIII. *Gloriosa in proprio throno.*
- IX. *Declaratur Mater Dei.*
- X. *Proclamat Regina totius Uniuersitatis.*

Declaratio.

I.

Gloria ad statum sufficientem.

S. Thomas. **E**tenim gloria correspondet mensura gratiae sufficientem ad statum, videlicet natalem & conuenientem infinitas dignitatis. idem dicendum est de gloria, est in hanc in glorie considerationis sua vela expenderet. Carnotensis prorupit in haec verba: *Filius Matre, non tantum communio habet quam eandem.*

*Arnold.
Egern.*

II.

Gloria omnem creaturae gloriam excedens,
& fons gloriae.

Quia est gloria superioris ordinis; ergo impropositio-
nabilius excedit omnem gloriam aliorum Sanctorum, sic S. Bern. t. 2.
circumferentia centrum; unde aliud sequitur Virginis I. serm. 61.
privilegium, quod & fons & Mater non gratia dun- c. 8.
tata, sed etiam gloria: Sanctissima Virgo habet fonta. Carthus.
lae secedit ad generandos omnes Sanctos, non tan- de B. V. art.
tum gratia, verum etiam in gloria. Præterea ait S. 9.
Bernardus: Hoc gloriose MARIAE privilegium est, quod S. Bern. I.
quidquid post Deum pulchrius, quidquid dulcius, quidquid cit.
incundus in gloria est, hoc MARIA, hoc in MARIA, hoc
per MARIA est. Et concludit S. Bernardus: Summa
gloria nostra est, O MARIA, post Dominum te videre. Apud D.
Vnde in horum duorum privilegiorum confirmat Bona. in
finitudo S. Bernardini, dimitum: quemadmodum Specul. c. 6.
omnes stellæ superantur à Sole, & irradiantur à Sole; Tom. 1. ser.
ita gloria Virginis omnium simul Sanctoium superauit 61. c. 3.
gloria, & illam copiosis augmentis cumulauit; Insuper
Stelle cum Luna ita superantur à Sole, ut in compara. S. Petrus
tunc illam sint, quasi non sint, nec possint, nec debeant ap. Dam. serm.
pani; ad eundem modum ceteræ omnes aliorum de Assump.
Sanctorum gloriae quasi evanescent, quando immensa
Virginis comparet gloria, & ad hanc gloriae eminen-
tiam perueniat sanctissima Virgo per summam suam hu-
militatem. Et bonitas Dei, & profunda B. V. humilitas vi-
deatur concedere, MARIA se humiliante, & DEO Carthus.
hanc exaltante: imo MARIA & non solum se humiliante, lib. 4. de E.
id & in humilitate sub omni creatura se abiiciente, & V.
Donam non solum exaltante, sed & super omnem Angelis.
sanctuarum eam magnificante.

III.

Coronata à Patre.

Qui pesuit diadema Regni super caput eius, quod

*S. Bern. to.
1. serm. 61.*

ar. 3. c. 5.

*S. Brig. in
reuel.*

est diadema & corona dignitatis Regis Matris ita incepit exposuit Angelus S. Brigitte, est Imperium regnum Mundi, cum sit constituta Domina egeni & temnum & Angelorum, qui tantum animi promptu reverentia ei obediant, ut potius Inferni servent, quam aliquibus suis, praecipuis in aliquo uarent.

IV.

Honorata sumum opere à Filio

*Surrexit Rex Salomon in occursum Matrem
3. Reg. 2. rauit eam; ita Christus sanctissimam suam honorat
S. Bern. to. Matrem, & quænam fuerit ista honoris exhibet
3. serm. II. nit Carthusianus: Adorauit eam Filius dilectus
a. 2. per dulia, ut Matrem dignissimam, ex filialitate
Carthus. de usurpans hoc vocabulum adorauit, pro honoris
B. V. lib. 4. quo frequenter in sacris paginis sumitur & videtur
c. 9. & si, iuxta ponderationem S. Anselmi, & S. Bern
S. Anselm. Christus tantum competat mercede beneficiorum
Hom. in Lu cuilibet amoris sui ergo prestitum, quæ non mer
cam. remuneratione dignatus fuit propriam Matrem
S. Bern. to. tanta & tam multa propter personam & amorem
2. serm. 51. fecit & perpessa fuit: Non pauperem, sed sum
a. 3. c. 7. Filium in utero suscepit, nudum carne vel sum
operuit, esurientem pavit, sitiensem lacte peperit, &
per infantiam, & jacentem non solum visitavit, balneando, fouendo, leniendo, gestando frequenter
comprehenso & crucifixo quasi in carcere p
stapido iuxta crucem.*

V.

*Carthus.
de mutua
cogn. SS. in
patr. art.*

14.

S. Ildeph. o.

*erm. de
Assumpt.*

Dotata à Spiritu sancto,

*Ethæcos animæ est premium gloria, illud
tiua, & tres continent partes, quæ sunt: Vigilia, te
tio, correspondentes fiduci, spci, & charitati
Hoc præmium sic mensura fuit in B. Virginis
comparabile fuit, quod gesit, & ineffabile quod
ter quoque*



iz Matris ita incomprehensibile est gloria premium, quod proxime-

erium v.

l & ter-

prompu-

nijanu-

digno u-

VI.

Gloriosa in dotibus corporis.

Est in anima & corpore gloriose est priuilegium B. Vir- Ambr.
gina, scribit Ambrosius Catarinus, idque ex eo, quod in Cat. lib. de
sua reuelationibus habet S. Brigitta, eique reuelauit consumat.
Filiu-
Matri-
suum
: exhibi-
tu Adu-
filialiter
oro bene-
tut & sim-
& S. Ben-
eneficien-
tia nos me-
am Matre
& amico-
, sed immo-
vel mun-
potentia-
nificant-
o frequen-
ter p-

gloriose dotes, quas reliqua Beatorum corpora ab ex-
tremo iudicii die in celo obtinebunt; Sicut gloria es-
sentialis animæ Virginis excedit essentialē aliarum a-
nimarum gloriam, quia dotes istæ resultant meritorie à
gloria animæ; ergo quo maior erit gloria animæ, tan-
to eam maior erit gloria corporis, & quid mirum, in-
quis S. Bonaventura, si dote claritatis clarissima sit in co- S. Bonna. in
lo, que dono sanctitatis tam clarissima fuit in mundo. Spec. cap. 6.
lib. 4. art. 7
lum quid mirum si dono subtilissima sit, que dono humi-
tut tam subtilissima fuit in mundo; item quid mirum,
si dono agilitatis velocissima sit in celo, que dono pictatis
tam velocissima fuit in mundo, ut cum abiit in montana
cavitatione. Denique, quid mirum, si dote impa-
tientiae impossibilissima sit in celo, que dono patientie &
aquantitatis tam impossibilissima sit in mundo.

VII.

Gloriosa in Aureolis Sanctorum.

Idem dicendum est de Aureola Virginis, quod, nimi- Charteuf.
tum, sine comparatione superabat reliquias omnes Au- l. cit. art. 18
reolas aliorum Sanctorum & Virginum, & Doctorum,
& Martyrum, in quarum fuit Virgo Virginum, Doctrix
Apolorum, & Regina Martyrum; siquidem corporali-
ter quoque mortua fuisset, nisi per miraculum fuisset
præserj

praeservata'. & huic quarta adiungitur Aurelia
lissima & propriissima Virgini, & est Auctorita
tatis; quæ est singularis quidam & admirabili
in corpore B Virginis, vel aliquid aliud, quod sit
signe Regia dignitatis & Divina Maternitatis
in omnes Beatos.

VIII.

Gloriosa in proprio Throne.

Nōnulli volunt, sanctissimam Virginem solam
in cœlo secundam quandam Hierarchiam im
iub Hierarchia increata sanctissimam Trium
creatam Hierarchiam Angelorum aetorumque
rum, ac proinde eam proprio suo infidere thon
Dei Sanctorum quem thronum constituto. Aut
serm. de
Assumpt.
S. August.
in Ioan. 17
c. 56.

Gerson. 10.
3 super.

Mag. 10.
Ildephons. 10.

serm. de
Assumpt.

S. August.

in Ioan. 17

c. 56.

S. Bern. 10.
1. serm. 61.

c. 4.

S. Bernardinus, quia ratio naturalis diffat, quia

Regis sit in sede Regia, & uterque dicendimous

tur fundamento: non est sanctissima Virgo

throno Dei aut Christi, quia non est in eadem

est in eodem throno, & adstat à dextrâ filii, id est,

est in posteribus bonis filii, id est, per maximum

in quo sensu humanitas Christi etiam dicuntur

dem throno Dei ad dexteram Patris, nempe in

bonis Patris, & per maximum accessum ad Patrem

lib. 4. a. 6.

Quemadmodum gloria Christi in Resurrec
Ascensione eius fuit in ostensione Diuinitatis

gloria Virginis in mirabilis Assumptione fuit in

Maternitatis, cum declarata, manifestata, signata
ta fuit pro vera Mater Dei; ac primo declara

IX.

Declaratur Mater Dei.

erga Beatiss. Virginem.

¶

Aurelio
Nicola
Nirabilis
Amdeclarauit Filius, dicendo: Hac est genitrix mea ve-
tus, quia quis me conceperit, peperit, & natriuit, ac fidelissime so-
ciatus in natura humana assumpta, & sicut nullus multe
ministravit in humilitate mea, nulli abundanter
prefereret in gloria mea, nec satis gloriose videor,
donec illa glorificatur. Denique eam manifestauit **Carthus.**
¶ prius sanctus, dicendo: eam esse sui amoris fornacem,
in assumptione gloriam in qua, & per quam formatum
est verum undissimilabile Felis Dei, & summa creata est ani-
mam Christi, & in ea, & per eam fabrefecit, quidquid in
gratia misericordie operatur.

X.

Proclamat Regina totius
Uniuersi.

Christo proclamato Regi acclamatur: *Vivat Rex, &*
Mariæ proclamate Reginæ pariter acclamatur: Vi. 3, Reg. i.
¶ *Regina, viua in eternum, & sicut viuit in corde Dei*
¶ *Virgo in Cœli, ita viuat & regnet in cordibus nostris, & per*
¶ *eadem gloriam hic in terris, & per gloriam in cœlis, Amen.*

¶ *Eius etiam gloria Virginis de privilegiis eius in par-*
¶ *diciture, nonnulli sufficiant. Nunc subiiciuntur nonnulla princi-*
¶ *pij in parte rationes, ob quas prefatae prærogatiæ & aliæ*
¶ *quam plurimæ merito attribuantur, & conueniant*
¶ *cideim sanctissimæ Virginis.*



PRIN-

PRINCIPIA

Quibus

Stabiliuntur & probantur prece
sanctissima Virginis.

S. Aug. lib. 3. de lib. ar- **P**rimum est D. Augustini: *Quidquid tibi
ne melius occurrit, id scias fecisse Deum:* **bitrio.** **A**matutum ab Alberto in suo *Martiali*, tum a D.
Marialis. **Q**uod rationabiliter creditur, inquit ille, *E. T. cedendum est.*

S. Tho. 3. p. q. 27. a. 1. **S**ecundum est D. Dionysii: *Secundum sta- rarchicum perfectiones inferiorum habent super-*

Dionys. **a** **pud Alb. b.** **cum excellentia;** ergo cunctæ perfectio- **cit.** **turis concessæ debent conuenire B. Virgini,** **p**eriori ordine vniōnis constituae & cummu- **lentia.** **H**oc idem principium approbat & doc- **s**on: *Quidquid perfectionis est in creaturis, tri- B. Virginis formaliter, vel eminenter.*

S. Aug. 9. serm. de Assumpt. **T**ertium principium ex decentia & con- **G**ersoni. **to. 9. super Mag.** **e**st S. Augustini, Gersonis, S. Anselmi & alio- **S. Ansel.** **Deus & decuit, ut hanc vel illam gratiam e**

serm. de Assumpt. **V**irginis; ergo voluit & fecit. **Q**uartum sumitur ex non repugnante de-

S. Aug. 9. serm. de Assumpt. **g**ustini: *Quod non repugnat, nec ratione, ne-* **Scotus dis. 9. q. 1.** **boritati, ab Ecclesia Maria est tribuendum:** **S.** *cipium tribuitur Scoto: quod auferatur, quod* **S. Bernar-** **Scriptura non repugnat, videtur probabile, quod** **din. Ep. 174.** **s**iūs sit attribuendum Maria. **I**d: m: p: c: **nec authoritas obstat, concedendum est B. Virgi-**

Quintum ab exemplo aliorum Sanctorum **eur, & est S. Bernardini: Quod vel paucis mun-** **S. Bernar-** **bus est collatum, non est fas sacrificari tanta Vir-** **din. Ep. 174.** **negatum. Idem principium approbat S. Al-** **bertus: Vt a nullo in nullo debeat superari,** **P**arts §

Sextum principium ducitur à proportione in edit. S. Tho. 3. p. ad finem, & est D. Thomæ: *Quod Deus eligit ad alii. q. 27. a. 1.* quem finem ita preparat ac disponit, ut inveniantur idonei. *Alb. l. cit.* um ad talium finem.

Septimum fundatum est in maiori aut minori distan- S. Tho. 3. p. tia à principio gratiae, & etiam est D. Thomæ: *Quanto q. 27. a. 4.* magis aiquid appropinquat alicui principio, magis parti- cipio sedum illius principii; ergo cum Virgo sanctissi- maliter omnes creature propinquissima fuerit princi- pium eius, Christo videlicet, præ reliquis etiam partici- patione debet ei gratia & priuilegia.

Octimum principium consistit in proportione, quin- habere debet dispositio ad formam, & est eiusdem An- gelici Doctoris: quemadmodum enim in rebus natu- ralibus *tertia perfectio dispositionis, forma & sinus,* relatio igne est calor disponens ad formam ignis, qui procedit & ducitur ab eadem forma, & conuenit igni in propria sphera; ita in Virgine considerare debent modi perfectionum & gratiarum, prima perfectio est dispositiva, secunda causata est ex presentia Dei in suo uter- ueruari, terra est gratia consummata in gloria.

Nudem principium oritur ex exigentia gratiae habi- tatis sanctificantis animam, & quod haec reperiuntur in gradu eminentiori, eo excellentiora ei debentur dona & priuilegia; ergo si in Virgine fuit gratia sanctificans in grado eminentissimo, quia, ut probat S. Thomas, non opus. 8. quamuis secundum infusionem in animo, sed etiam se- consum reduntantiam in corpus, quia in corde eius amor spiritus sancti singulariter ardebat, ideo in carne eius mi- tibilia siebant, ut ex ea nascetur Deus & homo. Insuper conuictum gratiam eum modo, quo eam habuit Christus, uidelicet, per refusionem in omnes homines, esto non de cognito, sed de conguero. Quà de causa de B. Virgine dicunt: *Mille elypti, id est, remedia contra mala, pendunt ex Cantic. 4.*

Et in me est omnis spes vita & virtus; ergo & Ecclesi. 24. excellentissima ei debentur priuilegia.

Decimum principium referatur à Petro Galatino, est que fundatum in proportione & correspondentia causa materialis cum filiali; quia quod materia ordinatur nobilitorem finem, eo nobiliori ratione & modo dis- Pater Secunda ponit 7. ap. 6.

Petrus Galat. de Ar- can fid. lib.

poni ac præparari debet: ita videmus, inquit, riam ordinatam ad formam sensituum nobiliorum esse dispositam eam, quæ ordinatur duxata velut vegetatiuam, & eodem modo dispositio marcia cipiendam animam rationalem nobilior est ei, et ponit ad formam sensituum; ergo cum corporis simæ Virginis eo sive formatum fuerit, ut ex illo conciperetur, nasceturque Filius Dei. Et illata Virgo concepta fuit non tantum ut benevolentia Mater Dei quoque faret, dicendum est, in buisse disponi ac præparari omni meliori modo cum plenitudine omnium gratiarum ac priuilegiis.

Vnde **decimum principium** sumitur ex comparsitate ad dignitatem Matri: quia omnes generantur ad Maternitatem Dei, ut dispositio prietas ad formam, quem tametsi in infinito per nunquam tamen formæ perfectionem attingunt; ita pariter omnes gratia & priuilegia de Virginea semper inferiora erunt.

Duodecimum privilegium est perfecta in quam cuncti sancti Doctores supponunt inter eiusque Matrem; etesim sicut Christus est in Matri in humanitate: ita ècontra Mater est in Christo in Divinitate, quantum tamen feratur creaturam & Creatorem; vnde affirmatur.

Guerr. Ab. Abbas Christum dixisse Virginem: Communio quod homo sum, & ego communicatorib; quod amabis. Et hoc perfecto competebat amoris inter & talem filium existenti. Porro similiter intelligitur secundum debitam proportionem, nam ea distantia, quæ est inter dignitatem Christi & istius quoque inter gratiam Christi & gratiam Virginis.

S. Bern. hō. dubium, aut S. Bernardus, quia quidam laudes proferimus, ad filium pertinere, & rursum cum filium, a gloria Matris non recessimus.

4. super Mijus est. Vt unum principium, quod & primarium, quorum omnium fundamentum, est dignitas Matri Dei, quæ in suo genere est infinita, quam magis sit filius Dei, dari nequit, & in hoc ordine.

inquit
nobilior
taxat ad
io macta
or est ei,
m corpora
t, et erit
Dei. Quia
us hinc
lunt, et, in
orimodis
ac priuilegi
ex compa
mades gra
tis possum
anum prie
em atque
legiabat
fecta in
at inter
sus et in
later et fa
en ferre
ffimam Co
to manu
obi, que
oritate
similiud
nem, per
Christi
tiam Virg
a, quatuor
Christian
in laudis
em chris
parvum
2ntas Mer
qua mar
lo ordin
est, quia pertinet ad ordinem unionis personalis, cum ad illam necessarij termini erit, sitque in sua virtute immensata, etenim quamvis physice non nisi quandam habeat reationem Matris ad Christum, tanquam ad proprium filium, moraliter ramen considerata est principium & radix omnis gratiae, cum Deus intuitu huius ei donauerit eorum quoddam ius & dominium in omnia bona, & natura, & gratiae & gloria.

Hec & exigentia Maternitatis Virginis explicari ac declarari potest exemplo unionis Hypostaticæ in Christo, quoniammodum enim hæc physice accepta aliud nos est quam formalis quedam communicatio, quæ persona Domini lecommunicat naturæ humanae Christi; ac moraliter considerata secundum id, quod ei ex natura sua conuenit, estradix & principium gratiae: ad eundem modum cum proportione discurrentem est de Materitate Virginis, videlicet, quod physicè aliud non respondet Virginis, videlicet, quod physice aliud non respondet Christum ut filium; at moraliter ad omnes extendat gratias & priuilegia, quæ tali dignitati convenienter possunt. Potest insuper hæc Virginis dignitas declarari eminentioto modo, comparando eam cum dignitate Dei, de qua ait S. Bernardus: In hoc uno Verbo, S. Bern. lib. 5. de conseruacione (esse) in quo consistit natura & essentia Dei, s. de conseruacione (esse) omnia, ideo idem est Deo (esse) quam sic. q. instaurantur omnia, nimirum, esse bonum, omnia esse; unde si hoc dixeris, nimirum, esse bonum, ergam, ut si huic vocabulo (bonum) adiunxeris alia attributa in particulari, nihil addidisti; si non adiunxeris, nihil diminuisti: Simili modo & ratione dici potest de sanctissima Virgine: In hoc uno verbo scilicet, Deiparâ, instaurantur omnia, cuncte continentur perfectiones, vnde idem est Virgo Matri Dei esse, & hanc omnia esse. omnes videbunt, perfectiones consequentes; quapropter hoc exercit, nihil addidisti dignitati Matri Dei, si non acci, nihil diminuisti. Propter eandem dignitatem facili Doctores cædem ducti ratione attribuunt Beatiissimam Virginem hoc idem, quod verificatur solum de Deo, afferentes dignitatem Matri Dei esse talem; nam maxime aliquid nec esse nec cogitari potest, quia maxime cum hoc tamē dictamine, quod dictum hoc absolu-

luit verificetur de Deo , de Virgine vero ; ergo dignitas Matris talis est, ut non possit darinari maius sub Deo . Idem d e cendum est de religiis & priuilegiis , quae modò eam deceant , con Virgini , & in oratione , quae propriè ei conuenientia alia pata creatura haud reperiuntur.

Pro meliori eminentiæ dignitate huic in-

S. Bern. to. 1 ponderat S. Bernardinus sanctissimam Virginem. 61. a 2 duncaxat esse Matrem, sed Matrem naturam ad quam igitur certa quedam à qualitas ieter & filium, quemadmodum , & est exemplum Christus, ut ferrum sic causa naturalis ignis , igni simile & quale fiat , necesse est, concipiendo intra luci ignis naturam ; ita Virgo sanctissima, velle ad Mater Dei , elevari dei usque ad equalitatem cum Deo , & quia hæc à qualitas fieri haud per transformationem in eandem Diuinitatem, sed quandam quasi infinitam gratiarum & participatione attributorum & perfectionum Diuinitatis in quatum consideratione affirmare nondatur . Augustinus, hanc rationem sufficere ad concludendamque in Virgine principatum super omnem quocunque altissimum etiam priuilegium .

S. Aug. ser. 31. de Sanct. turam Reginam Angelorum pro eo , quod Regi Angelorum.

Ex dictis sequitur , qualem de Virgine consideramus estimationem & opinionem , nempe , ac naturam humanæ conditionem excedenter rando & contemplando eam , nos velut in limitata ; sed quodammodo infinitam & immensam non ratione ductaxat infinitatis & immensitatis non formam aliter sed virtualiter ; etsi enim de Sole afferunt , quod si virtualiter calidus est talis formaliter in se ipso ; sed quia habet numerus , dicitur calorem ; ad eundem modum de Virgine dicitur possumus , quod haberet ratione immensi , omnipotentis , non quod habet per-

seipsa formaliter contineat; sed quia habet virtutem
concipendi & pariendi insitum, immensum, omni-
potentem, puta, Verbum Divinum, Filium naturalem
Dei.

Prodeant modò nonnulli erga B. Virginem alias de-
cōnū, animis timidi & scrupulosis incoacēdēs & am-
phodiscius laudibus, & communicandis ei gratiis &
privilegiis illis, quæ tuò Matri dignitate comprehendan-
dūm audiant, quid A. chiepscopus Nicomedensis,
sicut & benigne eos cortipiendō, contra eoldem pro *Georg. Ar-*
duncet: Tu autem, O homo, noli de iis dubitare noli exa- *chieps. Ni-*
mōnētatione cā, quæ sunt incomprehensibilita, vides in. com. orat.
audita annatura innovationem, vides Dei Verbum modo de oblat. B.
ineffabili inhabitat in eius utero, vides Paterno consilio V.

*Spiritus mea adumbrationem, & de hanc dicas: nihil est
dubitum, ex his quæ sunt castissima Virginis ex eius magnati-
tunib[us] est, quod non sit conueniens, omnia à veritate
sua sunt confirmata. Vao verbo: ne dubites Virginis
attribuere priuilegia maiora, vbi ei concessa à Deo con-
spicis priuilegia majora, veluti, Incarnationem Verbi,*
conuagationem Spiritus Sancti, & quod sit vera eius.
demissi Mater, cuius Deus est Pater.

*Verum, vt omnis, si quis adhuc eis inesset, è medio
sollicitus scrupulus, aduertendum est, vt bene etiam notat
Caecitas, duobus modis nos posse assertere & affirmare
aliquam veritatem: uno modo affirmando aliquid tan-
quam certum & de fide, ita, ut contrarium sentiens sit Ha-
bitus: alio modo, affirmando aliquid tanquam probabi-
le p[ro]cedendum, ita, ut contrarium sentiens non sit
B[ea]tus; quando igit[ur] sancti Patres & Doctores B.
Virginis nondulla attribuunt priuilegia, totet quæ illud
quæque est, quod a non unquam in vita intuitu videit
Divinam effectiam, non primo, sed secundo modo id
affirmare & assertere intendunt, quemadmodum etiam
doct[er] Gerfoa, quod, vt B., Virginis tribuantur aliqua per *Gers. to. 1.*
ratio haud sic necessarium, id sit certum, & de fide; sed *de decla-*
sufficit, quod non sit temerari, vel impertinenter dictum; rat.
f[ac]tum & probable, & quod nostras & difficil animas, &
caelicitat, vt crescamus in deuotione, reuerentia &
gloriæ maior erga B. Virginem excedat; vnde ex
h[ab]it. 3. *doctri-**

doctrinā Doctoris huius loco citato erigitur, quod recipiatur
tuncunque aliquid affirmatum de B. Virginē, qui patet di-
strē fidei non aduersatur principiis, neque sanctas Christi
doctrinā, id pīcē probabiliterque credi possit, contem-
dignitatis & excellentiæ Virginis incrementum, contem-
platione & edificationem.

Praeterea aduertendum, tres perfectiones
Deo considerari posse, quasdam proprias Dei, org. q. p.
communicatas, nec communicabiles creature, la, quem;
communicabiles & communicatas; alias deinceps
communicatas, sed communicabiles; quando-
gitor de perfectionibus & priuilegiis sanctissimi
ni communicandis, non intelliguntur perfectio-
piz Dei, non communicatae, incomunicabiles
à se, independens, infinitum, & similes perfectio-
ne que est sermo de perfectionibus aliis sanctis
mūniciatis, etenim has omnes, veluti supra ex-
batum fuit, B. Virginī concedendas esse
omne dubium est. Solum igitur sermo est de per-
nibus non communicatis, ex natura tamen ha-
uicabilibus, & de hisce tota præcedit difficultas
beāt concedi & attribui B. Virginī, & in hisce per-
dum est iuxta principia supra positā, neque
aliquid in particulari definiti potest, sufficiet
sali afferere id, quod afferit Albertus. Sanctissi-
ni communicatas fuisse cunctas perfectiones
suā communicabiles, quarum, secundum con-
modum operandi Dei, pura creatura capax est.

Albert. l.c.

De præsentia Virgi- nis.

VT exercitii & praxis huius preludiorum
dum est, præsentiam Virginis non vincere
simplicem esse præsentiam; sed compositam
nemp̄, ex præsentia Virginis, & ex præsentia
est præsentia Mariæ Matris Dei; ergo conser-
vas præsentias, & Mariæ tanquam Matris, &
quam Filii: sicuti in consideratione Christi
saceratur una sola natura humana, sed in
duabus naturis, humanâ & Divina composta, &

*Albert. in
Marial.*

igitur quod recipiunt sanctissimum Altaris Sacramentum, non recipiunt, qui patet duntaxat Christi corpus, sed cum corpore Divinitatis, que S. Iustas Christi unita corpori: Ad eundem modum quando i polluit contemplatur Virginem Matrem, haud eam separate remittens, postquam a consideratione Uei Filii, vnde habita praesentia Virginis, habebitur quoque presentia Dei ei uniuersitate, adeoque certo quadam modo secundum perseverantem presenciae Dei in Matre, quam praesentia Dei sola, quemadmodum fluctus magis conservatus, si asservetur ueritas & coniunctus plantæ, & gemma secundum possidetur vmboni annuli iacusa, quapropter & Franciscus in uide illa durarum scalarum, quarum una rubra, altera alba erat, vidit, quod, qui albam concendebat scalam, quae figurabat deuotionem erga Matrem Ue, gradatim ad codicem felicitatem & ab, que est calu attingerent scalarum terminum, ubi alii concendentes scalam rubram, quoque figuraerant deuotionem erga Passionem Christi, non perseverabant in ascendendo, sed retrocedebant & cadebant in terram.

Veritatis huius figura exutit Arca, qua non erat separata a propitiatorio Dei: Virga flosc, qua flosc uirga erat, I/ai. ii. videlicet Bonaventura: Si florem habere desideras virg. S. Bona, in genere precibus flecte. Hanc ob causam Sancti semper Spec. c. 10. planici fecisse tanquam rem magni momenti & comodi, ut in seruicio Dei continuam in se conservarent memoriam & præsentiam præcessus genitricis & Matris Ue, quia est præsentia secum ferens aliam præceptiam, videlicet præceptia humana adducens secum Divinam; ideoque præsentia est satans animam, eamque adimplens summo ac infinito bono in præsentia & uirione cum Deo. Quotiescumque, anima mea, gratiam hanc præsentia Marie Virginis adepta fuisti, optimè dicete poteris: Veni autem mihi omnia bona mea pariter cum illa, quia si habuebis presentem Mariam, habebis presentem Christum: si Christum, Denum: si Deum, sanctissimam Trinitatem: si sanctissimam Trinitatem, totam Curiam celestem, Angelos, Sanctos, Paradisum, gloriam: omne bonum, ubique; inservies et nquam secura ariha, qua mendicite per viam fidei attinges aliam præsentiam in æter. S. Petrus agnitus: Felices Angeli, exclamat S. Petrus Damia. Dam. serm. nos, qui B.V. habent præsentiam, nos memoriam, i. de Nat.

S. Petrus
Dam. serm.
I. de Nat.

*Et si dulcis memoria, quid erit praesentia? immo Carthago
natur nos suavitate memoria, donec dulcedine p[ro] microp[ar]
tiemur. Hoc supposita veritate tanquam in quaestione
duas praesenciae Virginis continet partes, una de le[gi]o[n]e atque
dicitur praesentia intellectiva, alteram, que ab aliis summis
citur; quantum ad primam, sanctissimam Virgo
præsentem nobis imaginari debemus eomodo, ubus Be-
candem descripsit S. Ioannes in Apocalypsi, nec
star vestitæ Sole, quæ Lunam habet; sed præde-
ius caput sic coronatum stellis; Sol est Diu-
Luni. Et tota rerum creatarum voluntatis, cur-
rio & imperio subiecta, & corona stellarum, me-
priuilegiorum à sanctissima Triade committita
præterea consueteta, quæ ratione præcessit h[ab]et
Dominana teneat calicem aureum purissi-
mo Filii sui sanguine repletum, quemque
terno Patri in nostræ latutis pretiis; contem-
super, quomodo sanctissimæ Virginis thronus
ibilis assit Angelorum carerua & multitudine,
d[omi]n[is]a pulsa instrumenta musica, sonillante
tent vocibus tum Virginis Matris, cum Chil-
des & encomia, unus chorus præcipiat: Sanc-
Psalt. B.V. tus, Sanctus Dominus, Deus exercituum, u-
nat & respondeat: Sancta, Sancta, Sancta Ma-
ritrix, Mater & Virgo. Denique oculos dñe
terræ circumspice, quomodo cunctæ ceteræ
nua humiliare prouolutæ sanctissimæ Virgi-
cent gratiam, languinique Filius cuius implora-
tionem, dicentes: Famulus tuus subueniu
tu Sanguineredemptus. Et hæc de praesencia
ua & imaginativa Virginis dicta sunt, de aliis
differamus.*

*V. in nobis exercendi sunt affectus erga
Dei Matrem, & in specie actus laudis, qualiter
in celo, iuxta consilium S. Bonaventura: Natura
à landibus eius, & per singula momenta recognoscatur
Et hæc laus varia ac multplex sit, oportet in
benedictionis, per modum attributionis, permissio-
nis per modum directionis & ininationis.
Quo ad primum, benedictio debet esse,*

S. Bonav.

Carthusianus, omnibus membris, sensibusque sanctissimi corporis Matris Virginis, cunctis potentis animæ, in lib. 1. c. 18.
quam omnes ineffabili charitate & amore dedere
tum, ac mancipiare obsequio Christi Domini. Bea-
que illius oculis Matris venerabilem venustumq; Christi
spectantibus, Beatisum verbis & sermo-
bus Beatisimo eius collo, quod puerulus IESUS to-
tes, quos es lac lugebat, amplexatus fuit, & eodem mo-
dum deinceps de aliis partibus & corporis & animæ Virgi-
ni.

Secondus modus laudis est per attributionem, veluti *Gerson* sup.
explcit *Gerson*, & dictum est supra, attribuendo *S. Vir. Magn.*
genitudo & creaturarum perfectiones, aut formaliter, *trad. 4. no-*
tul. 1. 6.

Tertius modus per viam invitationis est, quando in *trad. 3. no-*
tramus & exhortamur omnes creaturas ad laudandam *tul. 1.*
& magnificandam potestissimam Dei Matrem, veluti ea-
rundem Reginam & Dominam: *Benedicite omnia ope. S. Bonav.*
ta Domini gloria, laudate & superexaltate eam in seculu. in Ps. B. V.
la. Benedicite Angelis Domina nostra, laudate & super-
exalte eam in secula. Benedicite cœli Domina nostra,
laudate & superexaltate eam in secula. Et eodem mo-
dum procedes discutendo per alias creaturas.

Quartus modus est, cum omnia, quæcumque faci-
ant, diligimus referimusque ad laudem & gloriam Vir-
ginis Dominae nostræ.

Quintus & ultimus modus est, quando eam cum san-
ctissimo suo nomine semper in omnibus nostris actio-
nibus & operibus inuocamus, & ad ipsam in cunctis no-
stris necessitatibus recurrimus. Et hæc de præsentia
affectione.

Capiti huic coronidem imponam expositione cuius-
dam figure præsentiam Virginie appositè innuentis, ex
quæ melius percipietur, quanæ utilitatis necessitatissimæ
in dicta præsentia.

Populo Hebreo in diserto commoranti, & per de. *Exod. 13. 21.*
serum iter agenti mirabilis Dei Prudentia submini-
stravit quandam columnam, quæ simul erat columnam nu-
bium & igni hæc Populo tria exhibebat, obibatque munia
officia, Dicis videlicet, Oraculi, & Protectionis; pri-
ma

primò etenim præcedebat communis oratio
procedebat, prosequebatur & Populus, cùm venie-
bat, consistebat & Populus: Ad imperium Domini
ficicebantur, & ad imperium Domini fugabantur.

Psal 93.

Secundò Deus ex columna respondebat dubiis
tentibus ac petitionibus ipsius Moysis: In columnam
loquebatur ad eos. Venique nubis instar & unde
de die protegebat populum à calore Solis, quia
in Arabiæ ardentissimus est; & veluti ignis illu-
bat nocte, è contraria veudo obtenebatur obèctus
prioris inimicos, & hanc Deus Populo Hebreos
Prouidentiam; ast longè maiorem Populo Chaldaea
monstrat, dando nobis in Ducem Oraculum.
Eritis, non nubem & ignem, sed ipsammet, hanc
am, cuius formæ istæ materiales & corporis
symbolum & figura, ut igitur Diuina scilicet
Aliissimi cooperemur Prouidentiæ, continuam
tiam Virginis, ut conductricis nostræ, itinerarii
ducis & comitis per invium Mundi huius de-
cœlum usque promissum conseruare debeamus
& quies nostra, cunctæ nostre actiones sien-
dutum, ad voluntatem. ad imperium Domini
Domina & Regina nostre, & id quacunque re
ficiunt ad nos roborandos animo, a quo horum
ciat: est Imperium Domina, ita præcepit Regu-
talis est voluntas Virginis.

Secundò, hæc præsentia tibi inferius posse
quia, ut supra diximus, præsentia Virginis benevolia
est à præsentia Dei: ergo quotiescumque in con-
dubiis tuis consulens Virginem, in ea, & per eam, in
que responsum recipies, & obtinebis.

Denique Diuina hæc præsencia erit protec-
tibus, in te mittigabit calorem concupiscentiæ
instar ignis accendet te in amorem Dei, quantum
era erit te protegendo, tam terribilis erit Damna
infernalibus tuis hostibus, eos in fugam conser-
endo, eorumque conatus detru-
endo.

EXERCITIVM SECUNDUM.

De devotione erga SS. Angelos Custodes nostros.

In mundi huius exordio infinitæ 2. contra
 Dei placuit Bonitati variis sese libera- *Gentes*
 lissimè cōmunicare creaturis, vnam in- *cap. 46.*
 ter omnes eligit, cui perfectam suam ac
 completam imprimet similitudinem;
 & hanc modis fuit natura Angelica, quam creauit in gra-
 du intellectuо completam, adeò, ut tota esset Spiritus,
 ab quo compositione corporis, purus intellectus sine
 dependencia a sensibus; vnde à magno Areopagita An-
 geli appellantur *Divina mentes*, & *cœlestes intellectus*. *3. Dionys.*
 & a S. Thoma vocantur *Creatura intellectuales in summo apud S.*
vera veritate constituta, *creaturarum*, quæ vaquam ab *Thom. o-*
mnipotente Dei manu prodiēt, perfectissimæ, & ratio- *pusc. de 15.*
nam hanc reddidit S. Doctor, quia perfectio creatu-
re constituit in imitatione & similitudine Creatoris sui, *2. contra*
de quo maior est hæc similitudo, & d maior est creaturæ *Gent. c. 46.*
perfectio, & Angeli assimilantur Deo in gradu totali in- *Opusc. 3.*
tellectuо, vnde in hoc gradu creatura creari nequit cap. 75.
 perfectior Angelis: Quam ob causam per Antonomasi-
 am Angelus dicitur *Signaculum similitudinis, perfectissi-*
mum, scilicet exemplar imaginis Dei, quod ad gradum, *Ezech. 23.*
vidimus, non quoad speciem, enim uero species An-
gelorum in perfectionibus semper in infinitum crescere
possunt; & iuxta perfectionem naturæ Angelorum no-
bilis.

hjllissimum eis iam eis as signatur officium, ut & Diuin
præsent cæteris omnibus cætoris iæfendi
toto & purè corporeæ sint, sive mixta & co-
spiri tu & co/pore, quæles lenti homines, hinc
quem Diuina requiri & Sapientia, vi natura asse-
gubernet per superiores, & superiores per
quæ est Deus, & in hac disp/sitione, inquit.

S. Aug.lib. gatur per spiritum rationalem. Et spiritus ration-
3.de Trinit. ferior & peccator per spiritum rationalem punc-
¶.4.Tom.3. tum. Et ille per Deum, nimil raro, ut brevi regi-
bernentur ab homine, homo ab Angelo & de-
p.1.q.113.a. pem huius ad fert S. Thomas, quia variabilis
per inuariabile & immobile debet gubernari, qui
qui est variabilis ac mobilis in bono, regu-
rigendus est ab Angelo, qui in eodem bono
& immobili exsistit.

Et quernadmodum in parvo mundo, quæ pars inferior, nempē, sensus superior, scilicet subordinari, & ab ea gubernari debet, ut pars principalior & superior, ominus, auge-

lib.11.de gustino dictus magna pars co/lestis ciuitatis. Offi-
Ciuit. Dei. quo nunquam peregrinata, regere ac goben-
cap.9.to.5. partem inferiorem, quæ est homo.
Tho.2.cot. Verum inspiciamus, quam nobile ac emi-
Gent.c.46. Angelorum regimen: excellens officium, & opusc.7. & est ex fine, qui in eo consiluit, ut homines ad-
perturbant imitationem & similitudinem Dei; can-
te ad imitationem & similitudinem Dei; can-
Angelicū, perfectio effectus cōsilio iurebus
per sonne ad suum principiū, quod sit per summam
similitudinem: & sic unius dantur principiū
nostram concordat salutem & perfectiōnem
principale, & est Deus, secundum est manus
Angelus est, Custos noster (siquidem Pro-
duas habet partes, prima est duplo & on-
sum, & hæc immediaç concordat ipsum Deum
est executio, & hæc committit arca his leonis
Angelis) ita meditari debemus viuimusque pro
Angelicum est tanquam suis & medium in-

& Diuinum, vepotè, primum principium est finis ultimus, vnde considerari potest, Angelum ducem nos trahere ad hanc nobis inculcare Apostoli sententiam: *Imita- Ad Hebr. 13. tuis meis fratribus, sicut & ego Christi, q.d. estote solliciti, ut Beda 10. 8. mea fideatis imitationi, etenim me imitando, Deum in Psal. 33. & Christum Dominum nostrum imitabimini.*

Quapropter Sancti summoperè nobis commendant Angelorum imitationem, veluti rem non minus necessarium quoniam sit salus nostra, hanc enim Deus exequitur suffragante Angelorum ministerio. Ciuitas Dei, quæ est Civitas Iudepeina regni cœlestis, Angelorum ciuitas est, auctoritate naturam atque per gratiam, & ideo Deus factus est Deus, si homo fieret Angelus, & si ad beatam illam Patriam admitti, & in eadem recipi exoptemus, vnicum supermedium, vi nos transformemus in Angelos: *S. Amb. in psal. 118. lit. Esto Angelus, consulit S. Ambrosius, sequendo mandata Dei;* 8. v. 2. tom. *Cum fuerit Angelus, videbis faciem Dei.* Neque difficultate operis huius deterret, & animum despoudere 8. *desperemus: Nos desperemus nos futuros esse & quales Ange- S Aug. in lis, hortatur nos D. Augustinus, maior enim Angelis de- psal. 137. to 8. fodiis ad homines, & creator Angelorum suscepit hominem.* *Et Dominus Angelorum mortuus est pro homine,* quod dicerei. *S. Augustinus;* longè plus est & maius, quod Deus faciat hominem, & moriatur pro homine, quam quod homo se faciat Angelum; ergo si Deus fecit primum, per merita Passioinis sanguinisque sui effusio- nis herare debemus, quod in nobis efficiet secundum, ac proinde non desperandum, sed sperandum nobis est, quod Diuina patrocinante gratiâ similes nos reddemus ipsi Angelis, ac tanquam Angeli recipiendi & admitta- tendi sumus ad cœlestem Angelorum ciuitatem.

Ex his usque dictis edocemur, quo oculo contem- plare debeamus Angelos custodes nostros: eos namque considerare non tantum veluti Magistros nostros, qui ac illi minent, tanquam protectores nostros, qui nos protegant, sicuti defensores nostros, qui nos tueantur & detedant, ut advoçarios nostros, qui causam salutis no- itragant & promoveant, & ut Dei cultores & agricola- Orig. tom. la nostri cori, conformiter ait Origenes; verum etiam 1. Hom. II. tanquam exemplaria nostra ad imitandum nobis pro- supernum, posita,

posita, tanquam prototypon, è quo viuam lucis
figiem delineemus, tanquam specula, in quibus
plemur imitemurque perfectiones Diuinae.

Nazianz. ipsum est, quod mouit Sanctos, ut beatos Ang. De ex-
orat. 40. in Pellatint prima exemplaria post Deum, secunda
S. Bape. Crivulum primi luminis, secundaria luminaria
Damasc. maris ac sempiterno lumine splendore in huius
eo. 2. fid. c. 3. culum purum immacularum fuscipiens totam san-
Dionys. de ens est dicere, pulchritudinem boniformis Difinitio
Dini. Nom. Et haec dicta sufficiant de natura & officio de-
rum Custodum nostrorum. Ut igitur proponimus
ad praxim seu exercitium, nonnulla pente-
s. 4. puncta.

Primo de perfectione Angelorum, & quae
eosdem imitari debeamus.

Secundo de aliis quibusdam perfectionibus
& admiratione dignis in Angelis.

Tertio de Custodia Angelorum, quam extre-
mum homines.

Quarto de proprietatibus & conditionibus
Custodiarum.

Quinto de devotione nouem Angelorum Con-
hibendâ.

Sexto de deuotione septem Angelis exhiben-
tibet.

Septimò de deuotione S. Michaëli Archangeli
Rendâ.



CAPUT I.

De excellentiis & perfectionibus Ange-
lorum, Custodum nostrorum.

&

Quaratione in iis finit imitandi.

Prima Excellentia

Angelorum,

Quod sint puri Spiritus.

Angeli in natura sua sunt formæ simplicissimæ, spiritus purissimi omnino omnia materiæ compositionem excludentes, sunt veluti lux purissima ab omni corpore imperfectione, quæcum obumbrare posset, libera & segregata, tantæque existunt perfectionis, ut qualiter infinitum totam excedant naturam corpoream, cum comparatione huius sint in ordine superiori: vnde in perfectione excedunt quoque naturam humanam, que non est purus spiritus, veluti Angelus; sed compositi ex corpore & spiritu; & hanc perfectionem in Angelis imitari debemus, curando, ut totaliter perfecti simus spiritus, conformiter consulebat Apostolus: *In spiritu vester interger complectus & perfectus, 1. Thess. 4.* quia, iuxta Angelicum, non tantum anima nostra corporis forma est, sed etiam spiritus per se subsistens, adeo. *Gent. 6. 55.* spiritu corporis, ut motor mobilis; vnde Plato dicebat, quod *57.* non esset ipsa anima utens corpore, non quia corpus non est quoque pars hominis; sed quia anima est pars principis in buens denominationem, quemadmodum Princeps dicitur esse Regnum, in quantum est illius pars principiorum; & hic spiritus tunc integer & perfectus est quando perfectè dominabitur carni, & in nullo eidem subicietur. *Quapropter corpus nostrum hanc quoque parti-*

Psal. 58.

participet perfectionem spiritus, necesse est, subordi-
do se, & obediendo spiritui & rationi, ut non habam
nostrum, sed etiam caro nostra exultet in Deum.
Verum haec participatio perfecta erit in aeternum
quando resurget corpus, noui iam animale, sed spir-
quia habebit proprietatem spiritus punitus, p.
& subtilitate, omnia penetrando instar spiritus
perioritate ad omnes passiones hujus vita*s*, &
independentiam ab omnibus corporis accessoriis
concernentibus victura, vestitum &c.

1. Cor. 15.

Secunda Excellentia Angelorum.

*Quod habeant purum esse
intellectuum.*

Quemadmodum Angelus in esse est indepen-
denter corpore, ita quoque in operari: volun-
tus duntaxat, & planus spiritualis sine dependen-
tia corpore, verum etiam purus est, & proflus intellectus
que dependentia a potentia sensitiva, & humana
nisi ergo natura Angelorum dicitur natura ani-
malis, & natura humana rationalis, id est, indepen-
denter dependentiam in intelligendo a potentia

Quod ad hanc perfectionem imitabimur An-
gelos, non tollendo potentiam sensituum, sed
ordinando ac subordinando intellectui, ita, virtus
moueat aut petrahat os sensus ad obedientiam
obiectum honestum &
rationabile.

35 (5) 35

Tertia Excellentia Angelorum.

Quod sint semper mobiles.

Angelus, secundum D. Damascenum, est *substantia i. p. q. 38, n. i*
impermobilia, idq; intelligitur circa propriam co-
gnitionem; quia continuo ac necessario cognoscendo
se ipsum cum dependentia & relatione trahit a deo et aliis
ad Deum, indirecte quoque cognoscit ipsum Deum, &
hac cognitione in Angelo potest esse perpetua & intensa,
quia angelum habet obuium, seu corporis, seu passionum
impedimentum vel obstatum: Et *natura intellectua* q. 57, art. 6.
non impedita toto conatu, & quantum potest fertur in
summa supremum appetibile. Et hanc perfectionem ve-
re Angelicam imitari debemus, nunquam cessando a
propria cognitione, & sane tunc imitamus, quotiescum-
que cognoscimus id, quod sumus ex nobis, hoc est, nihil,
aliquo fine, ut nos ipsos annihilemus, humiliemusque;
quod habemus ex nobis, videlicet peccatum, idque
propter eum, ut postulemus humillimè veniam & remis-
sionem; & quod habemus a Deo, quod est natura &
gratia, eadem, neque fine, ut ei referamus gratias.

Quarta Excellentia Angelorum.

*Quod perfectam cum Deo sortiantur
similitudinem.*

Angeli sancti non imaginem duntaxat; verum et-
iam similitudinem Dei retinent, imago fundata est s. *Cyrill.*
in natura, similitudo in gratia; quapropter Lucifer su Alex. lib. 6.
proibito restringit imaginem, sicut naturam; amissa in Iean c 6.
non similitudinem, sicut & gratiam, & non solum reti- s. Greg. 32:
ta: Dei similitudinem, sed etiam magnam illam p. fe- moral. 6. 34
Pars Secunda

Ezech. c. 28 cōtionem: quapropter, vt ait S. Gregorius, *Angelo, ad similitudinem Dei conditum, sicut ipsū signaculum similitudinis Dei.* unde Angelus maius tributum est.

Rupert. lib.

1. de Victo-
ria Mund.
c. 3.

Et hæc perfecta similitudo, secundum Rup-
ert. lib. tribus consistit, in assimilatio se se sanctissi-
mi in potentia, in sapientia, in pulchritudine. In
in prima perfectione se reddunt similes Patri &
Filio, in tertia Spiritui sancto, & quod ad haec per-
similitudinem imitari debemus sanctissime
crescendo semper in gratia, quæ est lope nationis
dam participatio & similitudo Dei, & cuius ha-
sanctissimæ Triadi similem se quoque efficien-
tia, sapientia & pulchritudine, quia per gratiam
vires animaliæ, & amplius proficit & augen-
tia & pulchritudo.

Quinta Excellentia Angelorum.

Continuam habent Dei presentiam

S. Greg. Hō. *E*st Angelorum sanctorum propria condicione. *quit D. Gregorius, vt nunquam defissa a 34. in Evi-* platione Dei, *Sicutum mirentur etiam afflant, &* reddit ratione: *quia, ersi circumscriptus ipse agnoscit, summus tamen spiritus, qui Deus est, circumscriptus est.* Vnde Angeli sancti non quām sunt pure malos & non assistentes, *qui semper vident faciem tuam* & non dicetur. *Hac est altissima Angelorum p-* imitatione dignissima: *debet Dei seruos, rati-*

S. Bonav. *à Bonaventura, id omnibus suis verbis, cognoscit in* Stim 2. p. e. *& actionibus ira se habere & gerere, ac si Domini regnum Angelorum more, facie ad faciem videtur.* *Qui regnum glori- tio est, quia Filius timet Patrem, non quis videtur a Parre, dummodo hoc certescat, & Deum videtur a minùs nos videt in terra, quām si essemus in locis ante ipsum;* ergo ad imitationem sanctorum Angeli pervenire

...um ambulemus semper intra Deum, Diuinæ assistamus
et diligamus coetemplando perfectiones, præser-
vam illa ternaria attributorum Diuinorum; primam
dum Roperem sapientiam, bonitatem Dei: secundum infinitatis,
conscientiam, & æternitatis Dei altissimæ: tertium ma-
tutinodinis, pulchritudinis & dulcedinis Diuinæ.

Angeli non tantum non deserunt contemplationem
operationem; sed, quod plius est, non impeditur, ne-
que diminuitur, veluti in nobis contingit, contemplatio
operationes, & rationem huius adserit S. Thomas, S. Thom. p.
quahomodo regulat ordinatus exteras suas actiones 1. q. 112. a. 1.
participatio intellectum & sensuum simul, & quan-
do per se intellectua intenditur, intellectua minuiuntur; at An-
gelus actiones suas exteras regulat dicitq; iuxta solam
partem intellectuam, ac pro parte actionis extera haud
minori intentam contemplationis operationem: *Quia*
exteriorum actionum, quarum una est regula, & ratio altera
non impedit, sed inuenit aliam. Unde pro nostra
ministratio colligitur, quod operatur actionem aliquam
carenam, si non possimus esse toti intellectui, veluti
carenam, si non possimus esse magis intellectui,
ut Angelis, ad minus curemus esse magis intellectui,
quam leviter, & non adeo vegetemus sensus opera-
tibus, ut impedit remittantque operationes intellectus.

Sexta Excellentia Angelorum.

Virtutum perfectionibus prædicti sunt.

Ratio honestia distinguunt Theologii in Angelis, pri-
mum creationis, in quo tam boni, quam mali creati-
bus, ratiocina cogitare exerceverunt Opera, mali mala, & peccarunt:
ac s. Iacobus 1. q. 11. a. 5. secundum viæ, in quo boni bona ac
bonam gloriæ ipsi Angelis, pœna æternoæ Dæmoni-
iem videtur. Tertiæ exercitiorum ab Angelis sanctis exercitos;
quæ videtur, & secundum actus virtutum ab Angelis sanctis exercitos;
iat, & secundum fieriunt in via, duo adsumi modi dicendi.
Genius 1. q. 11. a. 5. D. Thomæ afferentis Angelos viatores bo-
norum, & servorum actum meritiorum charitatis acquisivisse glori- 9. 62. a. 3.
quo probat, quia gratia perficit naturam per
me.

modum nature; ergo sicut Angelus subiit & natus. V discursum obtinuit Beatitudinem naturalem, malorum modo obtiuit Beatitudinem supernaturalem eam per vnum actum charitatis, & non per successus modi, & rium actuum: & idem confirmatur, quia h[oc] Afferre conatus & intentione operabantur, ditando deuentient, cando ad æquat, & secundum omnes gradus eximie tissimum, quod receperant, gratiae capitulo, ex quo peruererunt ad terminum.

Secundus modus dicendi est Sciri eximium gelos per plures variosque virtutum actus in citos acquisivisse sibi gloriam, puta, per actus Fidei, Charitatis, Religionis, Obedientiae, Humilitatis, & petitionis auxilii a Divina Bonitate, & a

Apoc. c. 22.

* modus ex eo probatur, quia haud poterat fieri la pugna & concertatio: Praedium magnum fidei in celo, absque pluribus actibus & meritorio, & de rins virtusque partis. Ex utraque hac opinione bili imitationem elicimus pro nostro profectu, ma quidem intentionem operandi, siquidem in geli propter unicum solum actum, quia fuit in se ipsum intensissimo, toram illam, quam modo gaudemus in re sibi gloriam. Ex secunda vero opinione, actuum meritoriorum repetitionem & multitudinem, ita, ut non contenti simus perficere unum solum, & unius virtutis; sed plures & variis, utrum virtutum, iuxta occasiones & gratiam nobis tu sancto communicatam, & quamvis in omnibus sanctis Angelis nos praecedant exemplo, acbus eosdem imitemur, oporteat: nihilominus per quodam modo illos secundum Cassianum, imbecimus in puritate: In merito & gratia Cassianum secundum Bedam, in humilitate, ut sis ut Angelus factus est diabolus; ita homo per factus Angelus. Et hec humilitas in eo maxime consistit in prosperis, quam in aduersis Deum laudare et si casera auferantur, ipse tamen non auctor actus virtutum ab Angelis bonis exercitio, recte

Cass. lib. 6.

cap. 1.

Beda in

Psal. 31.

com. 8.

subiecto minor. Videamus etiam prauos ac demeritarios actus
naturalis, angelorum Angelorum, ut eisdem fugiamus: circa pec-
cata naturale, scilicet Luciféri eiusque sequacium variis extant dicendi
successus modi, & omnes reducuatur ad hos quinque.

qua hys. Alterunt primò Luciferum peccasse peccato inobe- *S. Aug.*
rando debeat, e quod à mandatis & præceptis Diuinis sele-
gradus exiret studuerit.

tertio, peccato superbiae contra Christum, eò *Catar.*
quod ipsum vt Deum recusaret adorare.

tertio, peccato inuidiae comparatione hominum, eò *S. Bern.*
quod illos noluerit habere comites & socios in gratia
& gloria.

Quarto, nimio affectu & amore erga seipsum, eò *S. Thom.*
quod propriam amauerit Beatitudinem naturalem, tan-
quam ultimum finem.

Quinto, inordinato appetitu in Beatitudinem super. *Albertus.*
naturalem eò quod iliam appetierit tanquam propriis
meritis & donis.

Si hec viva tibi fugienda sunt, actusque virtutum
contrarium eliciendi.

Septima Excellentia Angelorum.

Zelo gloriae Dei sunt instructissimi.

Cum Lucifer animo superbo se erigeret contra De- *Ezech. 28.*
um, dicendo in corde suo: Deus ego sum, aut per se-
miliudinem, desiderando vt Deus omnis us præesse &
nulli absit: aut per unitatem, affecctando unum hy-
politicum cum per sona Diuinâ, & Christo cam inui-
tando: aut per effentiam, ut alii volent, at non per actum
numeratum, id eam impossibile est, sed per actum com-
patiente, complacendo sibi in eo, ac si possibile esset:
cum ergo Lucifer hisce aut similibus obrutus c. gitat
nobilis honoris ac gloriae Dei iusidias strueret, eamque
sibi arrogare pertentaret, gloriolus S. Michaël, veluti
angelus celestis Princeps & Autesignanus, cui, ut post
zelo

zelo honoris Deo præcellentí cæteri omnes
 bedientiam præstare debeant, ei se se oppoluit.
 Quis ut Deus, & vt notat Gerlon. haec subiungit
Gerson. Quid habes, quod non acceperisti? & si accipi
 pár. 4. serm. gloriari, quasi non acceperis? quasi dixit nos
 de S. Mich. cicer, tuum, quod habes, te accepisse a Deo
 de eo, quod possides tibi ipsi, & non Deo am
 rian? & cum hoc, inquit Gerlon, sui judic
 morale, & quasi scholasticum inter S. Michaelis
 que sequaces ex una parte, & inter Luciferum
 & angelos ex altera parte; verum aduentus
 eum suis, se iurdo canere, & hisce veluti patens
 & docens eotis nullum efficere fructum, deinceps
 manus, & ad secundum bellum Agoniuum, &
 turbarunt Luciferum cum angelis suis, eumque
 pitem dederunt in imum inferni barathrum, ibi
 adhuc perdurat in terra in ordine ad animarum
 enim uero ubi S. Michael Regnum Christi clausum
 amplificare satagit animas peruahendo & do
 Deum, ubi Lucifer affectu contrario Regni
 sti destruere nititur, persuadendo animabili
 inobedientes & rebelles Deo; quando igitur
 huiusmodi intersunt prælio, in tali confitum
 tamine, imitari debent sanctum zelum beato
 rum spirituum S. Michaelis & sociorum suorum
 quando Daemon nos tentat nobis suadendo,
 nullam præstemus obedientiam, eiusque sanctam
 versemur, promptio fortique animo ei resul
 spondere debemus eisdem Duci nostri verbis
 Deus, cui quis possit resistere, & in omnibus
 beat obedire. Neque dunicatur donazatio
 modi certamine pro gloria Dei; verum etiam
Ad Ephes. Apostolum, (in cœlestibus) id est pro celo, sum
 dem Sathanas noster fatalis hostis ex odio, qui
 sequitur, ratione imaginis Dei, quam in robore
 rimus, cœlesti nos prætendit priuare gloriæ, non
 ei sufficit, neque hic satis, sed omni conatu adfert, nisi
 etiam nos pertrahere satagit. Considera igitur Jacob, &
 Virgeamus necessitate, vt strenue viriliterque

omnes, & ex hoc prælio reportemus victoriam; agitur
gloria Dei, sumus in procinto obtinendi aut per-
dendi æternum Regnum cœlorum, sumus in periculo
ante damnationis, ergo estote fortes in bello, ut
nos exhortatur S. M. Ecclesia, mentis nostræ oculis
e à Deo, temper obuersetur finis certaminis, qui est, conformi-
tate dicitur S. Franciscus: *Paradisi apertus, Infernus
apertus, in medio Corpus Crucifixus. Inuocate semper
ecliti militis Principem. Capitaneum & Ducem
nostrum: Sancte Michael Archangеле defendentes in pra-
lia, virorū penamus in tremendo iudicio.*

Octava Excellentia Angelorum.

*Zelo salutis Animarum dotati
sunt.*

IN omnibus strategematisbus magni valoris estimationis-
tum ab aliis, que egregium invictumq; se præbuit ducem S. Arch-
angeli Michael.

Primum contigit in Cælo, cum suo exemplo, instru-
tione & exhortatione Angelos bonos ad fidelitatem
corrum eis, Deo pietandam seruandamq; & ne fallacibus Luciferi
adendo, persuasib; aures præberent, animare & confortaret.
Secundum in terra accidit, dum vna cum sociis suis
procurat animatum salutem, eas ab insidius & potentia
Iustitiae protegendo.

Magus Aroepagita modum tradit, quo exerceantur S. Dionys.
S. Bern. de cœl Hie-
sophicum: primo constanter Diuinam dignitatem in-
de secundo, quantum fieri potest, illam in se expri-
rari. c. 3.
mundi: tertio alii inferioribus acceptam lucem insun-
dido. quatuor Beatae illæ mentes perfectiones Diuinæ alii haud
communicant, nisi eas in se primò extinxiant contem-
plando & imitando eas, & hoc, opinione D. Bernar-
dianæ adhuc, rationum illarum, quas habuit Patriarcha serm. 15.
era ignis ardore, significatum erat, quando vidit Angelos
rutilaque pectus solum ascendentes, neque solum descendentes

per scalam ; sed ascendentes simul & defun-
tum ascendeant per contemplationem in Deum resu-
bant per actionem ad proximum ; & Seraphim de mu-
Isaiah non cantabant duntaxat, neque solus
sed cantabant pariter & volabant : cantabant
iubilo, ad nos per custodiam volabant. Hunc
zelum Angelorum imitari debemus, & con-
ipsum exercere : intuendo , exprimendo, in-
contemplando Diuinis perfectiones, per inter-
in nobismetipsis eas exprimendo , ac deinde
cando illas nostris proximis. Praeterea hanc

*S. Thom. q.
61. art. 4.*

aliam quadam proprietate sunt praediti : Quia in
nissima participatione Diuina Bonitatis, Dux
subjectis impertit, quantum Angelus no-
riori recipit, tantumdem impertitur inferiori-
ritate sanctos Angelos custodes nostros immunit
prompto habent : que animo communica-
nostris gratiam a Deo receptam, iuxta consi-
stutrum illam administrantes, sicut boni diffor-
tiformis gratia Dei. Et haec communicatio
propria est, ut , ut sicut notat S. Bozencus
faret communicatio exhibenda interioribus
quoque illuminatio praestanda à Superioribus

§. Pet. I. 4.

Nona Excellentia Ang- lorum.

Immobiles persistant in bono.

¶ 64. # 2.

Naturæ Angelicæ, secundum S. Thomam
num est, ut in eo, quod resoluti, delibera-
ret immobilitas, nec voquam ab ea discedat rela-
Et huius inflexibilitatis duas principales attribu-
tiones, prima quia operatur eunctas præuidē-
vndē noua ei occurrere nequit ratio, ob quam
& ab ea deflectat sententia : secunda quia spe-
cissimè, & ex omni conatu, et que cimoratur

l & deservit, immo impossibile, vt, quod intensè estimat & amat,
n Deum refutet: & hanc immobilitatem in Angelis imitari stu-
Seraphim demus, simus immobiles in Amore Christi, quem ad-
que solus modum constitutus erat Apostolus, quando dicebat,
antabat: non habil esse in Mondo, quod ipsum à dicto amore retardar-
et. Hoc autem separare posset, immobilis quippe erat in excusis, & con-
mendo, impo-
s, per inan-
c deinde
terea sed a
i: Quia ju-
tu, à Deo per
elus occi-
inferior in
os imitan-
incardo p
xtra confusio
us gratia
iū dispergat
iniciatio de
bona venientia
erioribus
petionibus
bono.
Thom
deliberat
scendat re
ales adiun
rūm dēlōm
ob quād
qua opere
ei monit
bono.
Universitäts-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Media, quibus hanc attingamus immobilitatem, sunt
eadem ipsa supra recensita. Primum est, considerare
omnes rationes, quæ tibi persuadent seruitum & obse-
quium Dei. Secundum, amare intensè Deum, quia a
mores vinculum quoddam & ligamen, quo anima alli-
giata Deo: ergo quid intensior fortiorq; erit hæc unio,
eo magis Deo unita erit anima, sique difficilis admo-
dum separatio à Deo, quod euidenter ostenditur ex-
periencia, quia sanctiores in amore Dei suarum simiores &
collastiores, vbi negligentes & tepidi facile à cœpto
recedunt & amouentur bono.

Decima & ultima Excellentia Angelorum.

Sunt impeccables.

Natura creata per se ipsam & ex se ipsa deflectibilis & S. Thom. q.
peccabilis est; sed ex coniunctione perfecta ad bo. 62. ar. 8. ad
incrementum, quæ contingit & fit mediante Beatiu. 1. in corp.
dæ, redditur indefectibilis & impeccabilis. Ratio est,
qui cum in Deo conspiciat omne bonum, extra Deum
aliud bonum amare inequit, ac proinde peccare non
potest. Talis est natura Angelica ex se peccabilis; at
impeccabilis in Deo propter perfectam, quam habet
cum Deo mediante gloria rationem.

Ecce medium Anima mea, quo quotiescere
fueris, nec peccabis, nec à Deo te separare posse
quamvis hoc secundum in hac vita obtinere posse
primum tamen aliquā ex parte quis conseqūatur
Psal. 24. Oculi mei semper ad Dominum, & ipse sursum est
pedes meos, caue, commoretis & perlustate in im-
torum, quod creatum est, transcende, & soldimine
to bono persita & commorare, ab eoque redem-
nullā ratione sine, ibidem solum reperies omnia
amabile, & extra illud nullum aliud assequendum
amabile; vnde cū nullum aliud reperies hoc
quod sit extra Deum, quodque te ad offentur
Dei allicit, quasi impeccabilis euadas.

CAPUT II.

*De ceteris Angelorum sanctorum perfec-
tibus, non imitabilibus, sed admirau-
libus.*

*S. Aug. de
Ciuit. lib.
11. c. 9. 10. 5.* **P**rimò, mirabilis est Angelorum perfectio
creationis lux, quia, vt docet S. Augustinus
Thoma, creati fuerunt in loco sublimiori ac com-
S. Tho. q. 61 titotius Mundi, puta, in Cælo empyreo.

a. 4. Rationem huius adfer Alensis, quia non solum
Mag. in 2. turas intellectuales nobilissimas alibi, quām in formo
lo creari. Ad illud verò, quod oculi obicitur
a. 2. ferentes, Moy en oullan fecisse mentionem crea-
Angelorū: respondetur cum D. Augustino, Moy
explicitam quidèm, at impliciter fecisse mentem
quando, omnium, descripsit Cæli creationem, et
simul significantur & intelliguntur illus incola-
bitatores, nempè, Angeli, qui, vt afferunt
Beda. da, mox ut creatum est cælum, sicut Angelus
tum, de quibus ait Dominus: ubi eras, cū me la-
Job. 38. astra matutina, & iubilarent omnis filii Di-

Secundò, mirabiles sunt Angeli in eminentia
gloriarum, quia habent potestatem & dominium, id
est lux, quia sunt imperatores, & regnantes in

metum localem, in totam naturam corpoream, & possunt
tum id, quod possunt causæ secundæ naturales, applicando actus passiuis.

Ratio est, quia potentia motiva Angeli, quā, existens
spiritualis, mouet seipsum, continet in se virtutem mo-
viam corporalem; ergo alia corpora mouere poterit,
ad deserendo vi patetio Haba. ut; aut impulsu*m*
principio. & hoc modo transferre potest montes de-
vagalo in aliud, commouere elementa, causare in-
cendia, trahendo etiam ignem è propria sphera, causare
temperatus, terræ motus, varios morbos, infirmitates
& dolores in corporibus humanis, turbando humores
sanguinis corporis levigando, & easdem sanando, ap-
plicando actus passiuis.

Bicandem potestatem habent Angeli supra Dæmo-
nes, tanquam ministri Dei, tametsi nonnulli illorum su-
periorum sint in natura.

S.Th. q.54.

Tertio, admirabilis quoque est Angelorum sapientia;
sicut enim per species fibi à Deo infusas habent cognitionem
omnium rerum naturalium, quæ fuerunt, sunt &
erunt, vnde cognoscunt & comprehendunt totum Mun-
dum, et cùm totum hoc vniuersum ad eorum spe-
cificum, conueniens quoque est, si præsens eo S.Thom.
siquidem cognitionis; vnde colligit S. Thomas cum D. dñsp. 9. de
Augustino, quod priusquam Mundus esset creatus sensu. antif. ar. 8.
autem sensu, intelligibiliter medianis speciebus
ineligibilibus extiterit in mente Angelorum: sive o-
mni creaturae primò habet suum esse idæale in Verbo:
secundò esse intentionale in Angelis: tertio esse reale in
ipsis; ac propterea esse rerum creaturarum tribus mo-
dum, expostum in sacra Scriptura: Primò enim dixit Deus:
firmitamentum, secundò fecit Deus firmamentum, tertius
modus dicendi significat mo-
dum esse, quem habent creaturæ in mente Dei: se-
cundus illum, quem habent in mente Angelica: tertius
modum, quem habent in scipis.

sistit

Est in exercitio actuum fidei, spei & Charitatis non in Beatitudine supernaturali Paritia, quae in tribus actibus Beatiſcis, in visione, amore & in Tertiō, creat etiam ſuētē in Beatitudine natura cognitione abstractiua Dei, ut authoris natura rumque attributorum; tametsi hæc beatitudine ſic perpetua in natura Angelica ipſorum aetate tempore, quia non fuit in eis priuatio omnis malitiae peccabilitas, veluti ad perfectam requiritur hanc naturalem. Quem vero gradum augeri a lorum gloria, ex tripli capite conicidat, ex gratia habituali, quæ fuit in gradu valde ex parte conformi excellentiæ & nobilitati naturæ: Secundum intentione & efficacia gratiæ actualis, eis impetrata proportionem gratiæ habitualis: Tertius, quibus Angelici cooperati fuerunt Diuinitas, quæ quidem cooperatio, secundum S. Thomam, tenillima secundum totum posse & tuncemur.

Quintus, Modus, quo Angelii inter loquaciam manā luperat scientiā, & quodammodo ydæm cabilis. Loquitur ſibi invicem per manifestos conceptus. & hæc manifestatio non fit, velut in modo ſensibili, & per voces ſensibili, tedyemperat intelligibiles, per directionem ſcilicet conceptus ad audientem; quando igitur unus Angelus alteri, luſſicit, quod conceptum ſuum vult ei alteri, positā hac voluntate, tanquam conditio Angelus, qui audit, cognolet conceptum apparetis. Ratio est, quia Angelus audientibus est conceptum & affectum Angelii loquacitatem non competit ei illos cognolet, immo alter non vult, quod propria ſcrita corda ab eo ſcantur; ergo quamprimum alter vult, circello subiō per ablationem impedimenti cognoscere gelo audiente, qui alter loquitur, vnde aquila Angelum posse loqui alteri in quacunq; ordinatio, quia illa ordinatio conceptum abstractum quamvis plurimi ſint praesentes, voitamēt Angelus loqui potest, quia ad illum videntur alios conceptum ſuum potest dirigere.

S. Tho. q.
106. ar. 1.

S. Thom,
gr. 4.

Etiam D. Thomae doctrinam explicat S. Antoninus S. Anton. 3.
 hoc modo intelligere tribus modis contingere potest p. tit. 21. c. 6.
 intellectu; primò secundum habitum; secundo se-
 condum esse consideratum; tertio secundum esse rela-
 tum & ordinatum ad aliud: primo modo Angelus nec
 sibi nec alteri loquitur: secundo modo loquitur sibi:
 tertio modo loquitur alteri; & eodem modo Angelus S. Thom. us
 loquitur Deo, dirigendo suum conceptum ad Deum, sup.
 & votato, quod Deus cognoscatur & intelligatur conce-
 ptem suum; Nec refert, quod Deus per aliam viam
 eadem possit cognoscere conceptum Angelii loquen-
 tius, quam locutio Angelii respectu Dei, ut bene aduer-
 tis Antoninus, adhuc duobus modis contingere pot-
 est: primò per modum laudationis & admirationis, &
 breviter continua, quia semper Angelii laudant Deum,
 veluti Seraphim, qui cantabant semper: Sanctus, San-
 ctus, Sanctus. Secundò, per modum consultationis, &
 hæc non est continua, sed ut sese offert occasio. Ve-
 rum modus, quo Deus loquitur Angelis, non fit per di-
 rectum conceptus, sed per productionem specierum, vel
 conceptus, quibus mediatis Deus manifestat volun-
 tatem suam, & ratio est, quia Angelus non est dotatus
 hecibus decretorum Dei. Ex doctrina iam tradita
 vixit quoque modus loquendi alius, quo Angelus lo-
 quitur animæ corpori viri, & hoc præstat aut per vo-
 ces sensibiles in aere formatas, aut per phantasiam; ast
 animæ separata loquitur, aut per directionem conceptus,
 anima habeat species, vel si non habeat species, per pro-
 prium specierum in anima.
 Tertio, non minus adiuandi sunt Angelii in illuminati-
 onibus suis, tam actiis, quam passiis, quibus Angelii
 superiores illuminant inferiores, & inferiores illumi-
 nant superioribus; & hæc illuminationes inter se
 proportionatae sunt & æquales, quia quoniam Angelii
 proprium sunt illuminatio à Deo, tantum hi illuminant
 & hi infimos, & hæc illuminatio contingit me-
 diatione; immo nullius est, quam ipsa locutio, in
 quoniam est ab Angelo superiori ad Angelum inferio-
 rum, manifestando ei aliquam veritatem spectantem ad
 mysteria gratiae, aut ad regnum Ecclesie, iuxta captum
 illius

illius, nititum, iuxta capacitatem speciem, vniuersalium, quibus inferior praeditus est, vident Theologi, omnis illuminatio est locuta, contraria, quia Angelus inferior loquitur superiori, dicitur illuminate superiore. Et cum hoc auctorarchico, qui est illuminatio, sunt connecti eius etiam Hierarchici, qui sunt purgatae, & enim uero cum unus Angelus illuminat alium, per eum, & ab ignorantia liberat, ei que consentaneum veritatis cogitat, & eodem modo Angelis illuminant animas nostras, loquendo & mediendo Diuinam voluntatem, non immediate intellectu mediante phantasia; unde docet S. Bonaventura, talis illuminatio non est per modum luminis immaterialis, nec per modum speculi representantis, sed per medium uinaciter exprimitur & excitatur, ut Dicitur.

S. Bonaventura.

q. 51. a. 2. Septimò, mirabilis quoque iste demonstrat simi Angelii corporibus assumptis, eò quod huius corpora forment ex materia aëris condensata, tiam suam motuum: quamuis eam aëre ex leprocer S. Thomas, nec formari nec colorari possit, nubes, quando est condensatus, & figurari & colorari est: ut pareat in nubibus; & finis harum apparet corporibus assumptis non est propter se, sed prout familiariiter nobiscum conuersando demonstrat ligibilem societatem, quam homines expectant, et bendarum in futura vita. Verum non desunt, qui dicunt, eum, qui comparuit in corpore assumptis, formam igitur, nubis, rubi, non fuisse Angelum, id enim significari isto modo loquendi, non sum. Sed cum communis Theologorum opinio cenditur est, non Deum ipsummet, sed Angelum, qui in praefatis corporibus apparuit, fuisse, qui in praefatis corporibus apparuit, et deinde omnia operatur mediis causis secundis, neque illis ab Angelo sic prolatis comprehenditur, neque mendacium seu falsitas, nam ibi aderat Angelus praesentans personam Dei.

S. Tho. in 2

dist. 2. Octauo, huic quoque considerationi subiecto, ordo firmus & stabilis, qui est inter Angelos, p. 1. q. 212. aliis Diuinis iussa & mandata immediate exequitur, p. 2.

exterioris ministeriis circa nostram salutem , alii impe-
trant, dirigunt & illuminant eos , qui exequuntur ; Ar-
changelos & immediatè ministrantes, iuxta S. Thom-
am, sunt ex media & infima Hierarchia, quia secundū
costritam D. Dionysii Angeli ministrantes sunt ii , qui S. Dion. de
mediae à Deo sunt illuminati , & assistentes , qui im-
mediate illuminati sunt ; & quia prima Hierarchia im- arch. c. 8.
meat solum illuminatur à Deo , media & infima
illuminatur mediatae, mediante scilicet primā, idèò, qui
sunt ex prima Hierarchia , dicuntur Angeli assisten-
tes , & qui aliis inferioribus comprehenduntur Hier-
archias , vocantur Angeloi ministrantes . Præterea ,
uxtra Sanct. Dionysium , proprietas & officia Ange-
lorum deflunda sunt ex eorum nominibus , & nomina S. Thom. q.
media & infimæ Hierarchiæ important aliquam execu 12. ar. 4.
tum circa creaturas corporales ex Imperio Divino ; er S. Dion. de
gängeli harum duarum Hierarchiarum sunt mini- cæl. Hier. c.
strantes & exequentes .
7.

Sic nomina Angelorum, Archangelorum, Principa-
rum, Potestatum, Virtutum significant aliquam ope-
rationem externam circa creaturas , & vnam alterâ no-
biocem, solum ad vertendum est, secundū S. Thomam,
quod Dominationes propriè non exequuntur, sed im-
perio ac dirigant Angelos inferiores exequentes; nihil
nomini Angelorum ministrantium inseruntur nume-
ro, in quantum haud illuminantur immediatè à Deo, sed
ex parte Hierarchia; at non ut exquentes ministerium,
sed ut agentes & mandantes ; vndè Dominationes
sunt possunt Angeloi assistentes, in quantum non mittun-
tus ad ministeria externa circa creaturas , & mini-
strantes, in quantum non recipiunt immediatam illu-
minationem à Deo , sed à superiori Hierarchia, S. Tho. l. 6.
fundati mouent & dirigunt ministrantes & exequentes ;
Fundamentū huius sententie est authoritas D. Dionysii,
quoniam tantum D. Pauli discipulus fuit, verum etiam vi-
cuum ordinem Diuinæ Prudentiæ Superiora non
immediatè debent agere, sed per sua inferiora . Verum
ad copiacioni adversari videtur S. Paulus: Omnes suos
ministratores spiritus in ministerium missi pro-
fer eos , qui hereditatem capiunt salutem , & sic , qui Hebr. 12.
vene-

venerat purgatum labia Isaiae prophete fuit Seraphinis, neque inconveniens est, quod de legi ordinaria, & in quibusdam casibus mitantes superiores Angeli supremæ Hierarchia; sed si spondet S. Thomas, omnes mitiuntur; at diverso superiores missione invisibili, inferiores missione exequendo, & Angelus ille Isaiae non fuit Seraphicus; id est, ignitus, quantum ad actum, eorum ad ordinem, vcluti respondet idem S. Iohannes, Ad aliam obiectionem respondet, quod unus ordo subest alteri, mutari possit, quemadmodum ordinem naturæ immutari conspicimus per propter ordinem gratiæ & propter confirmationem dei; ast quando unus ordo non agnoscit alios nem creatum superiorum, mutari non potest, in het ordo Angelorum, quia est in ordine gratiarum superiorum sortitur ordinem creatum, et ordinatus, id est Angeli superiores immutabiles eminentiam suam in imperando, & in non capi iubent & non iubentur. Ex quibus doctrinæ net aliud dubium; an omnes Angeli ministrant, etiam assistentes; Et respondeatur, omnes illi ministrant, assistere etiam quod ad visionem beatam non assistere quod ad immediatam illuminationem, quia Angeli, qui ministrant, ut sunt omnes ultimiæ Hierarchiæ ascripti & annumerati, non immediate, sed ab Angelis superioribus recipiunt: ex quo tamen aliud subditetur, nomen Angelorum, iuxta doctrinam S. Dionysii & Beigelici, sint inter se inæquales, & ordinati, ut comedetur, secundum sub & supra, annon etham quod unus Angelus solus sit assistens, videlicet unus, & unus Angelus solus ministrans, videlicet unus; quia secundus Angelus illuminatus, non quiritur, ut Angeli sint assistentes; ergo solus assistens; ad eundem modum probatur de ultimæ Hierarchiæ, quia penultimus, cum sit superior ultimus, hoc

ut ultimum, & cum illuminat, ergo non est ministrans &
exequacis, sed solus ultimus, qui sub se alium non habet
Angulum, cui imperiet, erit ministrans & exequens. Hic s. Th. p. I. q.
dico responderet s. Thomas omnes Angelos primae Hierarchie esse
assistentes, quia omnes immediatam ali-

quam a Deo capiunt illuminationem; esto praeceps hanc
omnes Angelus nonnullas recipiat revelationes, qui-
bus illuminat secundum, & secundos tertium;

Eodem modo omnes secundum & ultimae Hierarchie
sunt ministrantes, quia omnes immediate exequuntur,
nam Dominatus exequantur solum dirigendo &
imperando; & ex illis, qui exequuntur, unus illuminat
alios, videlicet superior inferiorem: sique solum ultimus
Angelus est pure exequens, & non imperans, & alii sunt
exequentes & imperantes simul, & solum primus est purus as-
sistens & illuminans simul, idque sufficiat quod ad doctrinam
concentram s. Dionysii & s. Thomae; Verum qui hanc
opinionem cum contraria conciliare velleret, duo genera ex-
ternum missorum per veram mutationem localem
distinguere posset: unum sine signis visibilibus propter
solum finem illuminandi, custodiendi, assistendi: aliud
consignis visibilibus, quemadmodum missio facta fuit
Vita prophetarum; unde quando negat s. Thomas, quod
sentientes Angeli mittuntur, loquitur de missione visibili
a figura visibili, & quando altera aduersa sententia affe-
cta quod omnes mittuntur; id intelligendum aut per effe-
ctum invisibilem, aut visibilem,

Nono, non minus stupendus est Angelorum numerus
sine numero, & omnes sunt distincti specie: unde
quotlibet individua, totidem etiam, ut vult s. Thomas,
est Angelorum species. Circa Angelorum multitudinem
adsum modi dicendi: primus vult numerum s. Bern. 16.

Secundus modus seu sententia est, ex in 2. dist. 3.
odice omnes corporeas totius Mundi species. Tertius q. 4.
modus dicendi vult, quod numerus Angelorum supereret
numerum omnium individuorum materialium in terris
presentium, quae communiter numerari solent, ut sunt
omnia hominum brutorumque individua, cum quo di-
k cendi

S. Tho 1.p. cendi modo concordat S. Thomas assertus quod
q. 40. art. 4 dūm eam proportionem, quā magnitudo eadē
terræ magnitudinem Angelorum numeros ex-
diuiduorum numerum materialium; enim
cœli in nobilitate & perfectione superant contra-
feriora corpora; ita multò magis cœlestes Spiritus
perant omnia corpora: iam si ob rationem illarum
est instar puncti comparatione cœli, totus numerus
materialium valde exigui numeri insuffi-
ciens ad immensum & quasi innumerabilemen-
tum spirituum numerum. Præterea, venotac-
in 2. dist. 3. nus ex revelationibus S. Brigittæ numerus Ang-
q. 3. elorum superat in decupla proportione omnes hominum
ex Dion. B. sunt, sunt & erunt, adeo, ut cuiuslibet hominis adhuc
Bern. tom. sent decem Angelii custodes, & iuxta eandem
4. ferm. 49. proportionem unus chorus superior superat
ergo si primus chorus constaret solum milie-
tum, secundus chorus comprehendet decem milia,
& tertius centum millia; & quartus mil-
lia, & quintus decem milia milionis
centum milia millium, septimus milie-
lia milium inxta dictum Prophetæ: Milia milie-
nistrabant ei. Et decies centena milia afflentur
per his excessus non intelligitur duotrigesimalia
numerum, verum etiam secundum mentitur
habet Angelus superior superet inferiorem suam
eandem proportionem, in sanctitate, merita, de-
tudine, & secundum illam proportionem, fer-
quam unus superat alium in natura, superate
gratia.

Quod vero inæqualitas, quæ intercedit
loc, sit secundum decuplam proportionem, P.
Benedictus, quia iuxta regulam Apostoli ad
Invisibilia Deipara, que facta sunt, intellatur
tur; ergo si conspiciamus in rebus materiali-
bus ordinem & proportionem, quod unum
mentum superius sit decies maius alio inten-
tum, enim decies maior & amplior ipsa terra, & aer
& ignis aere, & celum Lunæ decies maior
ignis, & sic consequenter ad celum Empyreum
idem propositus dicendum est de creaturis finitimi.

S. Bern.
tom. I ser.
60.

angelicis, vnum, videlicet, chorum decies maiorem esse,
atque quod ad uititudinem, & qualiter Angelum su-
periorum secundum eandem perfectionem excedere
ant certe. Sunt tamen in perfectione. Et haec de perfectione
Angelorum, progrederiamur ad custodiam.

Caput III.

De Custodia Angelorum circa
homines.

Quam necessaria sit hac custodia.

Nulla humana lingua facienda exprimi & declarari
potest, quanta sit necessitas Angelicæ huius custo-
dei. Tanta est, quanta est necessitas gratiarum, quia, ut do-
ct. Angelicus, auxilium Diuum exhibetur homini
mediante ministerio Angelorum. Quare Angelicæ cu-
stodiarum aliud est, quod executio Diuina Providentiaz
trahendomines: at diverso modo concurrunt Deus &
Angelus, ut nota Sancti Bernardus, Angelus concur-
rit usfuggerens hortando ad bona, Deus ut ingerens in-
fundendo bona, quia concursus Angelicus terminatur
tolum adphantasiā usque, quæ per naturalem sym-
pathiam mota mouet intellectum, & intellectus voluntati
concurrit, at concursus Dei ipsam etiam penetras voluntatem, potentiamque eleuat ad eliciendum primum
conditionis, amoris Dei, vel alterius cuiusdam virtutis, ad quam ministerium Angelicum excitat & disponit.
Ex qua necessitate auxiliū & illuminationis Ange-
licæ sequitur, ut docet idem S. Doctor, quod ad omnia
huiusmodi cooperantur Angeli; non tamen omnia nostra
possunt procedunt ex diaboli suggestione, cuius ratio
est, quia à nobis multi peccare, at non bene operari
possimus absque concilio & principali Dei, &
instrumentali Angelorum.

In quo

k. 2

In quo consistat hæc Custodia.

TRes continet actus, quemadmodum colliguntur libro Exodi: *Ecce ego mitti Angelum meum, qui cedat te, & custodiat in via, & introducat in hunc, preparauit.*

Primo, præcedit nos, monstrando nobis viam, in magna ignis & nubis, tanquam ignis nos illuminat, & tanquam nubes moderatur, ac temperat tempestem concupiscentem.

Secundo, custodis in via, ab omni nos posse periculo, quod nobis nocte reponset, & defendens ab iniunctis nostris omnibus, qui nos invaderent.

Tertio, introducit in locum, quem parauit, introducto ac conducendo nos ipsam mortis nostræ horam aetiæ celestem.

Hæc est Angelorū custodia, videamus modis, ratione ei correspondere debeamus. Idque id est Spiritus educet, & ostendit loco citato, cum Observa eum, & audi vocem eius, debemus ei reverenter & obedientiam: reverentiam propter persecutionem: obedientiam propter officiū dignitatis, & debet esse filialis, & ex amore procedens, filius exhibet Patri, & non servilis, ac procere, quamē seruus exhibet Domino suo, & satis faciat huic debito & obligationi, impunitus ireret, ac propter ea iubungit Diuinū Oraculum, non nendum putas, quia non dimittet, cum percaveris nomen meum in illo. Ac si diceret: case, ex qua imbecas rationem & curam, quia, si quen in hoc loco detegimus, impunitum haud transire permittit, qui est nomen meum in illo, ergo rices manusque representat personam, inquit Deus, Angelus meus. Quapropter eadem, quæ Angelus celastro infestatur iniuria, infestor & Deo, etiam pars saecon Angelis solius, sed Dicitur castigatur & puniatur.

*Quæ hucusq; dicitur sunt, declarantur
exemplum angelii Tobie.*

Angelitæ huius custodie circa homines fugientes & sedentibus, & sedentibus ingressu defensio facit.

egit eum Tobia, inuisibiliter nobiscum agit Angelus
Cultus noster. Primo, subito ac Tobias egressus fuit do-
mo paternâ, Angelus Raphaël sepe obtulit ei in ducent &
comitem, precedebat eum, indigitando ei viam, optimisq;
ac hilaribus monitis cum illuminando & instruendo.

Eius specie eum instruebat, ut omnium opera iorū
susceptimatis libaret Deo, & priusquam cum exo e-
sueretur, tres continuas noctes præuias preci-
bus tenueruntur Deo se commendaret vixitque, ac in
cedu, antequam in paternos rueret amplexus, Deum
adorat, eique pro acceptis beneficiis referat gratias,
& hoc idem ei faciendum esset in ceteris omoibus
actionibus.

Abiit dedit ei documentum de modo expellendi Da-
morum, scilicet ei accesso, illius namque fumus hunc
causabat effectum, sicut & fel eiusdem pisces illumina-
balculos, & secundum S. Augustinum, verumque in
testis spirituali intelligitur de Passione Christi, quia cor-
de Christi in cruce affatto fugatus est diabolus, & per ama-
titudinem fellis illuminatus est mundus.

S. Aug. ser.
4. de SS.
Pet. &
Paulo.

la super instruit eum, quinam essent veri animæ the-
sauri, tempe, oratio cum ieiunio & eleemosyna.

Denique docuit eum modum gratias agendi Deo pro
meipsum beneficiis: Benedicite Deum cœli, & coram om-
nibus iumentibus confitemini illi, quia fecit vobis cum mi-
sericordiam suam.

Secundum Archangelis Raphaels officium fuit custo. *Tob. c. 6.*

sue sum in via. Primo, cipiendo eum à multis pericu-
lis, ut ab immani deuotaretur pisces, & à Dæmoni Asto-
do interficeretur, veluti hic omnes præcedentes Saræ
mantos, quorum sepius fuere, inter fecerat, quia Ange-
lus Raphaël apprehendit Dæmonium, & religavit illud in *Tob. c. 8.*

debet superioris Aegypti. Secundo, varia ei exhibendo
benicia corporalia præter spiritualia, dum procurauit
pro eo uxorem dote amplissimâ prædiuitem, & recepi-
tum decem talentorum, quæ ei debebat Gabellus.

Tertium beneficium & officium fuit introducere in

dæmonum Patri Tobiam signum, talum, ditatum, sanctum

et cœdere coniugi copulatum; idque nobis significat

admittit adhuc ingressum in paradisum, quem comicus Angelo annuna no-

nata faciet. In hac historia considera obsequium, quod

Sancus Adolescens Tobias præstítit S. Angelu[m] R[ati]o[n]i, esto cum vt tale non agnouerit & quia ranocas las supra recensias exercuerunt virtutes.

Tob. c. 6. Primo exhibuit sancto Angelo Raphaeli elemen[n]tum nuncupando eum Domini[u]m: Domine inuictu[m]

Cap. 9. Secundo benevolentiam ei exhibuit & amon[do]pellando eum fratrem, Azaria frater, & eadem fideitate vici[m] ei loquebatur Angelus, dicendo: I

I. c. 6. frater.

Terriò præstítit ei obedienciam, & in omnibus pliciter absque discussione paruit.

Tu dem præstabis, quod escunque Draco in te cantate ac deuorate allib[et] rauerit: vocans gelum custodem tuum, dicendo ei: Domine, inua-

Sande azaria, azara frater, adiuuame, & ho-

azariæ fuit ei manifestatum ab eodem Angelu-

gacus namque a Tobia, quod ei esset nomen, i.e.

Ego sum Azarias Ananis magnifilus, & totum in-

minum illorum interpretacio[n]em, veritatis p[re]f-

orme fuit, Azarias enim significat auxilium Da-

nias gratiam Dei, & Angelus est filius gra-

confert Diuinum auxilium; ergo inuocare ac im-

uinum auxilium, idque in cunctis nostris nebulis

vires & animum nobis adducere debet. Verum

aliud Angelo custodi nostro attribuit nomen a-

Vriel, id est, ignis Dei, veluti appellator in hib[er]na-

quia officium eius est accendere omnes in via

amoris ig[ne]m; at lecurus est non usurpare lucis,

quia à Coocilio q[uod]am prohibimur, ut ini-

de septem Angelis differemus, ostendens p[ro]p[ter]a

quoque fiduciā, quam debemus Angelo cu-

sto, conductis, ut nullam omnino reu[er]se, nequa-

cordis nostri arcana cōfemos cu[s]toden & conser-

strum Angelum. Communis Theologum no-

stra est in telectum Angeli seu boni, seu malitiae co-

ereta cordis nostri, puta, actus liberos vo[n]du-

re est scrutari, nisi nobis volentibus & conser-

hac supposita doctrina ē re nostra est, nobisque

Gerson p. 3.

sup ma-

gnis. b. 2.

erga SS. Angelos Custodes.

151

proficuum, si cor nostrum teneamus apetum Angelo
custodi nostro, oclsum vero & obseruatum Angelo
meo; vnde in haec priorum pens verba; mi sanctissime
Angeli, cōtentissimus sum, ut omnes cogitationes meæ,
actus, & euocati actus liberi voluntatis meæ semper
liberante & mōtificati sint, etinim volo, ut totum in
me habeas dominum, quatenus in eō melius me dirige
tekniam salutis deducere valcas; econtra verō prote-
stabis, te nuquam huiusmodi licentiam & facultatem
eorum Dæmoni capitali hosti tuo, in quem finem cum
spongas; Surge Aquilo, & veni Auster, perfla in hor-
num, & fluent aromata viriutum; apage, & recede
inde me Dæmon infernalis, vente aquilonaris, &
venimi sanctissime Angele, tu australis instar venti ani-
mam meam Diuinis secundabis cœlestium virtutum
aromaticis.

Cant. c. 4.

Propositum confirmatur exemplo alterius An-
geli S. Petrum Apostolum educens & libe-
ratis ē carcere. Act.

cap. 12.

Eisdem Angelicæ custodiæ aliam quandam habemus
figaram in novo testamento, & est ereptio S. Petri ē
cæcere facta consilio & auxilio Angelis, & ex eo, quod
Angelus visibiliter egit cum S. Apostolo Petro, colligit
Gerson sr. Genio septem actus & officia, quæ Angelus custos no-
stræ circa nos exercet invisibiliter, & sunt sequentia astat,
figa, pulsas, iubet, solvit, educit, liberat.
Apostolus Deo, instanter pro nobis S. D. M. deprecando,
& cursando, ut & nos Astemus Deo. Astat in particulari,
iognicidem, ut fidei aperiamus oculos, cognoscentes
solum finem, qui est Deus.

S. Bern l. b.
5 de cons. d.

Fulget, nostrum illuminando intellectum, & illumi-
nat S. Bernardus, ut suggestens bona, quia hortatur ad
bona, & Deus ut ingens, quia infusdit bona; vnde An-
gelus concurrens solum dispositus, in uendo phantasiam
per potentiam, quam obtinet per motum localem, in ro-
tam naturam corpoream, & phantasia mota mouet, in-
tellectum, & intellectus voluntatem, veluti dictum est
supra,

k 4

Pul-

Pulsat, & ubi non sufficiunt inspirationes
superaddit alias efficaciores & extraordinariae
et aperiatur ostium, & fons, quem praetendit
gloria Dei.

Iubat, proponens id, quod ab anima postulatur
præcipiens in nomine Dei, tanquam ministerum.

Soluit à peccatorum passionumque laqueis
Educit, liberando nos ex hoc corporis ergaletu-

Liberat à miseriis & vita huius presentis & anga-
ducend nos ad libertatem gloriae. Considera
quā ratione anima varia in mortis articulo recipit
beneficia ab Angelo custode suo ei collata, cetera
seret verba dicta à S. Petro iam è carcere educta
scio verè, quia misit Deus Angelum suum, & emis-
de manu Herodis, id est, Diaboli, & de omnibus
plebis Iudaorum, id est, sociorum.

Et hæc de custodia & officiis, quæ Angelus
noster circa nos exercet, & de modo, quo cetera
spondere debeamus, sufficientem; superest nunc
perstringamus compendio, quoniam in nobis
præsentia efformanda sit, ut semper & in omnibus
nibus & operibus nostris Angelum custodem
habeamus præsentem.

Caput IV.

De præsentia Angeli custodis nostri

Tob. c. 5. Quia spiritum ad modum spiritus concepi-
possumus, sed eum per modum, scilicet
formam corporis concipiamus, necesse est, id est,
lum custodem nostrum nobis in agiozati debemus
admodum eum vidit Tobias: Inuenit iuuenem
splendidum, præcinctum, & quasi paratum ad mun-
dum, qui in super variis induit oculis vestimentis,
docet S. Dionysius, significant varias perfectiones
tutes Angeli.

S. Dionys. de eccl. 15. Ac primò depingi ac formari solent pedibus didicimus tuip-
Hieray. c. 40. tis. Secundò, amictus lumine sicut vestimento. Tertio, alarum
indutus chlamyde quadam ignis inflata robè. Quarto, præcinctus cingulo. Quinto, cum aliis humeris sp

is, serio, coronam gestans capitum vertici impositam.
Sextimo sceptrum tenens manu dexterā, & sinistrā nor-
mam quibus figuris & symbolis variæ indigantur virtu-
tes, que reperiuntur in Angelis, & nobis in itardæ sunt;
naturæ pedum significat puritatem affectuum, lumen
cognitionem, flamma amorem Dei cum perpetua
indebet edictiose infinita bonitatis, cingulum fi-
guratum proptium, quia non amat seipsum Ange-
lis, sicut quantum hic amor ordinatur ad Deum, & est
proprius Deum, corona in capite beatitudinem in visione
Dei, sceptrum iustitiam dominum in omnes creaturem,
notum fabricatoris demonstrat zelum animarum in æ-
ducanda & propaganda Ecclesia, cum conuersione pec-
catorum.

hinc notanda est apposita coniunctio sceptri &
coronæ; et enim conuersantibus nobis cum proximo se-
cundum insigilandum est, ne ob mores incompositos ac fa-
midam nimis colloquia vilipendio ac ludibrio nos ex-
ponamus; sed reginam filiorum Dei consequemus di-
gnitione, necesse est.

Priterea depingitur custos noster Angelus brachio
in talum extenso & eleuato, quia tanquam cœlestis
Magister nobis indigitat communis & tamen finem nostrum
medium, finis est gloria cœlestis patriæ, medium est
genio; Conformatas cum Diuino beneplacito, ut, ni-
minum, perficiamus & exequamur voluntatem Dei, sem-
per eum laudando & glorificando, quemadmodum in
calificiung vibis beatæ incola. In hunc modum ante-
meritis oculos Angelum custodem tuum tibi repræsen-
tare, & in eodem veluti in purissimo speculo te contem-
pseris, id est, ut
i debemus, curam simul adhibendo, ut virtutes eius per
quandam participationem in te reflectantur; vnde quo-
conque te seaseris impuris agitatum afflictum que-
cavatibus, purifica te in eius puritate & mundicie,
obtenebratum in intellectu, luminis eius assumere
scadorem; si frigidum in amore Dei, in ignem Diuini
consensu te accende; odium sanctum mitiget amo-
ribus dilectionis tui plus acediam, quam in bene operando experi-
mento. Temporalum corrige velocitas; coronam, qua eioldem
gloriz; & cum obtutum fixeris in sceptrum & in-
strumen-

strumentum fabricatoris, generosa reddetur mis
sio & abiectio, ac zelus animarum evadet f
Cum hoc studio contemplationis imitatione
mor quoque esto, & cura, ut semper voces
custodem tuum, & ad eum recurras in qua
stitutus necessitate, usi diximus supra.

Possimus in superfluum Angelum cultu
sentem nobis reddere presentia imaginatu
etiuam in eadem forma, in qua comparuit, ac qu
Sanctæ Franciscæ Romanæ, cuius semper &
tempore assistebat in forma pulcherrimi en
nis alati, candidis amicti vestimentis, faciem
splendidiorum praeseferentis, adeo, ut sancta
tronu nonnisi certis quibusdam temporibus in
tutum suum figere potuerit; & ordinarie solo
lumine, quod ex ea prouocabat. Præterea
lus cancellata ante pectus gestabat brachia, or
cecum elevatos, & coronam in capite, ad lat
sanctam illam Matronam, quod mediante
num & crucis perspectione, sicut & desiderio
tria consecutura esset coronam æternae gloriæ.

Gerson p. 3. hoc concludam egregiam illam Cancellarii Par
sup. magnis tentiâ: Certe esto, si bene vixeris sub legi mag
& custodia suorum Angelorum, quorum De
MARIA, saluus eris, socius eorum facias.

CAP. V.

De Proprietate & Conditione Ang
custodiarum.

Primò, custodia Angelica circa homini
nua, cum semper nobis assistant, videntur
tur nostri assistentes, comites, accessores. No
n. Tho. q. 113. ar. 6.
S. Bern. ser. 12. in ps. Qui habi
tali.

S. Bern. ser.

12. in ps.

Qui habi

tali.

S. Aug. lib.
Soliloq. c.
27
Antiocaf-
siod. hom.
61.

os idem nostram deferunt custodiam, & quando con-
siderantur de cœlo in nostrum auxilium,
ut eos descendere de cœlo in nostrum auxilium,
ziam velocissimè, & ut vult Sanctus Doctor, sine
tempore. Et quemadmodum nonnullos custo-
diantur effectus erit existentes in cœlo,

exequuntur pro nobis, nostras offerunt orationes, &

bona opera, excusant opera mala, aut de iis nomine no-
stris peccata remissionem & veniam; ita alios exequuntur
cœdus, qui localem ipsorum reuirunt præsentiam &
assistentiam circa homines, ut cum illis illam suam, & de-
fendent ab assalto Dæmonis, similes namque haud ope-
ratur effectus, nisi quando existuant in terris. Neq; An-
gelus delicens cœlum deperdit aliquid, quia non accipit

aliqua dignitas à cœlo Empyreo, & quounque tendit, S. Thom. q.
temper secum defere propriam beatitudinem visionis

112. art. 1.

deus: Sic ut quando Rex actu non sedet in regali solio,

sed in dignitate subirabitur.

Secundò est custodia supernaturalis, quia omnis an-
geli est à Deo, & in Deum, à Deo, ut à primo prin-

cipiō in Deum, ut ultimum finem; unde est Minister

Dei instrumentum Dei intelligens.

Hinc respondet illi dubio, quomodo Angelus supe-
rior posset ministerare homini, cùm ministrare
in inferiori; enīmvero esto Angelus quo ad naturam
homine sit superior, attamen hoc non est ministerium
aliquod propriæ seruitus & inferioritatis, sed custodiae
proprietate, & eò magis, quod Angeli considerent
hunc, ut creatum ad imaginem Dei, hanc eis impo-
nunt custodiā, & tanquam vnum cum Deo factum
sit. Neque ad gloriam Dei duntaxat sunt An-
gelorum operationes, verum etiam propter gloriam
Christi, in quantum homo est, ac propter ea considerant
homines, ut Christi morte redemptos & pretiosos eius
regnū mādidos.

Quapropter tempore officii Diuini, quod celebratur
in ecclesia, Angeli sancti procedunt ad altare vene-
num & adoratum Christum in Sanctissimo Sacra-
mento, & cum his simul descendunt, sacrificii prä-
dicti tempore, innumerū ex omnibus choris Angelis
Angeli superiores etiam mitti possunt, quando
esse.

effectus est inuisibilis , & quemadmodum non adem a
immutari potest , vt ait S. Thomas , propero non huc
gratia & in fidei confirmationem ; ita mutari per famili
do gratiae propter ordinem uinios , & cetera .
cunctos Angelos tam inferiores , quam superiores
uenisse ad adorandum Christum in eius uincula .
cum sanctissima Matre , & aliis etiam , qui misericordia
ei in deserto .

Ad hæc Angeli deputari sunt ad custodiam l-combat,
rum & Altarium : Angelorum Choris Altaria
inquit D. Chrysostomus , & adiungit Beda : quod
reponeretur in ipsa immolationis horâ ad Saterdatis
esperiri , & in illo Iesu Christi mysterio Angelorum
adesse .

Refert S. Nilo de S. Chrysostomo , quod
Barra. to. lebrationis Missæ copiosam consperxerit Ang
4.lib.3.c.17 cateriam , summâ cum modestiâ , devotione
assistentem tremendo Sacrificio .

Frater Ioannes de Parma Ordinis S. Fran
cise que sanctitatis Religiosus , cum vice qua
stolaretur socium , qui horâ solitâ venire &
seruire debebat , hic verò somno correptus acci
daret , vedit Angelum formam Ministrantis
Missæ sacrificio alterius loco ministrantem .

Flos exempl.

6.3.

De quodam sancto Seni legitur , quod supra
altare viderit pulcherrimum Angelum , & ce
terrogaret , quid isto in loco ageret , respon
santificata sunt Altaria ista , à Deo ipso instituta .

Tertiò est custodia perseverans ad mortem
in mortis articulo Angelus custos oster suum
ga nos gerit , affectum & amorem piaque
monstrat , ac curat , vt prospere noster succederemus
ad æternam gloriam , idque præstat modo corporis
Primò , quando insinuitate correpti , de
constituti sumus . Sanctus noster Angelus val
stum D. N. Divinam exorans Majestatem , quae
quosdam ablegat Angelos in auxilium . Am
stus , præcepit ac mandat S. Michaeli , ut aliquæ
rum myriades expediat in hunc finem , idem
officium agit Angelus apud sanctissimam Virg

S. Vincent.
Sab post A-
fcons.

odum ad eam ab ea impetrar prouisionem, ac s̄p enumerid, si
s, proprius non hucus singularis Virginis extitit cultor deuotus-
a matre, qui famulus ipsam in persona descendit, cumque cō-
& cetero aui. Priores Sancti Patroni, aut parentes ipsius mo-
in superius bundi supplicant, ut cum Angelis descendant, & con-
eius amicorum amicum suum, nec suā frustrantur petitione.

Scindō, vt Angeli cum aliis Sanctis conclave seu lo-
comitem argere, omni, quo possunt, conatu in id in-
usiodam combati, ut orationibus aliisque mediis adiuvent, con-
siderique intimum in agone positum, expellentes

Beda: *qui multo*
Tempo postquam animam n. i grauitate corpore, dis-
Angeli posuimus se Angeli ad modum & formam quasi currus
trumpbus, h̄cque in agro cum aplausu ac triumpho
quidem comitantur & conducunt animam ad patriam cœlestem
exercent Angeli casientes Deo & seruo eius, quod de mundo, car-
euotione

ne de domine triumphavit, dicentesque: *Hic vir despiciens*
mundum, & terrena triumphans, diu trā cœlo con-
ditum in manu. Euge serue bone & fidelis, quia in pauca
*vice quaesumus, intra in gaudium Domini tui. Ac no[n]un-
venirete. M. I. C. P. A. V. I. C. P. A. V. I. C. P. A. V. I. C. P. A. V.*

Contra, animam sanctam cum iubilo cœlesti condu-
cet ad thronum Christi & MARIAE Virginis, à quibus
adspicitur locus tua gloria.

Quod denique salutatur, deprædicatur & laudatur
Curia, vbique in arcubus & pyramidibus e-
stigia sua lux facta dei tripla conspicit, in annalibus
et memoriam exarata deprehendit, legique omnia sua bona opera in hoc mundo pro-
ducit. Et haec de natura & proprietate cu-
tis Angelicæ.

Cap. VI.

De deuotione nonem Angelorum Choris exhibenda.

Ntequām progrediamur ad praxim deuotionis hu-
mus, primò lapponendum est, totam cœlestium spi-
cum universitatem distributam esse in tres Hierarchi-
as, &c

as, & quamlibet Hierarchiam in tres Cen-
unumque que horum ionumer. bili confor-
rum multitudine, quo ut quilibet tribus
potentis, memoria, intellectu & voluntate, ha-
ci similitudo Trinitatis in eis, veluti in pia-
tria con-
salo sicutur
entia:
dantibar-
atu, & ha-
lorum in-
toria om-
de Seraphi-
ticienitie
tio dic-
fatur fu-
quadrin-
tales lum-
nam nro-
Parabol-
apertura
componen-
tur Seraphi-
tice copa-
bata
dictio
gratia, tan-
quanti p-
ne con-
fessiones
vo, qua-
rum ac pe-
cipit
Spiritu cit-
aspiratio
polosaby-
tione, am-
mifari ce-
pietur eti-
pam Aug-
ordines sa-
pientia ca-
in quantu-
mo dec-
couer in G-
lexoper
fum
quod lu-

S. Thom. Diuinæ omnia potentiæ, insinuetur impressa, ut
cart. q. 108 quia multitudo perfecta; id est, bene ordinata &
nr. 2. fusa ex primo cœlo reducitur ad Trinarius,
principium, medium & finem; sic ad supernam
& finem; Quapropter omnes Angeli collecti
in tres dividuntur Hierarchias, & Angelis
rarchiæ sunt supremi, qui assistunt coemp-
Angeli secundæ Hierarchiæ sunt medi, qui
Mundi regiminis curam habent: & Angelis
rarchiæ sunt vltimi, qui attendunt regimini.
Insuper, ut bene aduertit Durandus, Hierar-
chicæ fundata est in distinctione illuminati
tribus modis illuminatur Angeli, ali immo-
& sunt supremi Angeli prima Hierarchia, qui
à supream, & sunt medi, ali mediate a me-
sime: quamvis enim omnes sancti Angeli
Diuinâ fruantur essentiâ, nihil omnibus id, cu-
lute hominum præstare debent, efficien-
tionem & euuationem, aut immediate, cu-
Deo; vnde hicordo Diuinari, in illuminati
uno originaliter, & ad unum finaliter, et quo-
dus, qui est à Deo. & ut reducamur in Dan-
significat nomen græcum Hierarchia, id est
cipatus, seu orao Beatorum Spirituum sub
Diuinis illuminationes, modo iam dicto.

Secundò considerandum est, qua ratione he-
S. Dionys. id est Diuinus ordo est scientia actu & affi-
de cœl. Hie-
rarch. c. 3. trado triuorū S. Dionysii, quia sicut facti
bent naturam suam creatam & ordinatam à E-
pte Deo, ut vltimum hoc; ita omnes fer-
cognitioni, amori & operationi propter Deum
quantum in ipsis est, se se assimilent Dio-

**Mag. sen-
tent.** Tertiò, chorus & ordo Angelorum
gistro sententiæ definiuntur in huic modu-
titudo cœlestium Spirituum in aliquo manu-
mentum, sic Seraphini unum constituantur.

qui conueniunt in excessu Charitatis, & Cherubini in
 tres Clas-
 es sive ordo, quia sunt similes in eminentia sci-
 entiae: Seraphim dicuntur, quia pro aliis ar-
 tribus patet charitatis; Cherubim, quia pro aliis in scientia emi-
 nent, & hec dicitur pro aliis intellegitur respectu Ange-
 lorum inferiorum, non superiorum, quia Angelus supe-
 rior in omnibus perfectionibus excedit inferiorem: vn-
 de Seraphim non in Charitate duntaxat, verum etiam in
 lucem superant ipsos Cherubim, & hoc ipsum erat S. Greg.
 quod dicitur: S. Gregorius: In sanctis Angelis nihil pos- Hom. in
 flos singulariter, scilicet non equaliter. Unde sequitur. & Evang. a.
 quendam modum in Personis Divinis perfectiones esse: p. D. Tho-
 mas sum omnibus communes nihilominus per quan- q. de spec.
 tam accommodationem, una perfectio attribuitur huic creat. a. 8.
 Perde, alia alteri: veluti potentia attribuitur Patri,
 sapientia Filio: ita charitas scientia &c. sunt perfectiones
 comunes omnibus Angelis, atamen charitas attribui-
 tur Seraphim, scientia Cherubim, & perfectio dignior,
 tamen comparatione nostri, appropriatur Angelo superiori.
 hanc pro intelligentia d. cendorum sufficiat. Igitur
 deuotio eius huius vacatus exercitio, Divina assistente
 gratia, antequamque Angelorum patrocinante auxilio,
 quamvis potero, procurabo semper ambulare in praesen-
 tie corona Angelorum, & celestes eorum contemplando, per-
 fectiones simulq; considerando, quanta sit eorum puri-
 tatis, quanta sapientia, quanta potentia, quanta intima co-
 rum ac perfectissima cum Deo uno: unde à D. Dionysio
 supra citato nuncupatur scientia, id est affectua. & actio
 spiratio, ut nobis significaretur & innoteaseret, totos
 nos ab illo Diuine pulchritudinis esse immensos cogni-
 tione, amore, actione, nihil sibi retinentes, & in hos eos
 unitari conabor, verum ut expressior menti meæ inscul-
 parur effigies præsentia Angelicæ, imaginabor mihi no-
 nem Angelorum chorus esse veluti nouem Ministrorum
 ordinis ad seruirium ob'equiumque Deiter O. M. in su-
 perma coelesti curia depuratos, intuper & Christi D. N.
 in quantum homo est, ac sanctissimæ Matris eius mihi
 seruo dedicatos; imaginabor mihi etiā, quod sicut veluti
 nouem Chori musici, qui in coelesti aula die noctuq; ac
 Diuinæ decantent laudes: Populum Isaia.
 quod formam mihi!, laudem meam narrabit:
 quod huc tanquam nouem exercitus nolum

ad

ad custodiam & defensionem superius supremorum
li Monarchiae destinati. Et sanctum Michael
angelum considerabo ut supremum omnium ca-
elestis corae Praefectum; ut Magistrum ac
musicae celestis; ut supremum & generalem con-
litiae ducem.

Secundò, considera Angelorum conditionem
in genere: Ficit Deus Angelos suos spiritus
stros eius ignem urentem; creavit Deus Angelos
venti velocissimos, & instar ignis efficacissimos;
na exequantur pracepta: ad Angelorum igitur
dinem debet esse ventus seu spiritus & ignis
ventus, ratione velocitatis ac promptitudinis
endo, exequendoque voluntatem Dei: ignis
Divini amoris continuo in cordi tuo con-
vrens, mediante charitate proximi, inflammans
cendendo omnes in eundem Divini amoris gen-
secundum Dionysium, assimilantur Angeli.

¶. I. 8. 4. 4. gaudent proprietatis, & sunt iste: Prima
actuum. Secundò esse calidum, acutum & seruum
esse illuminatum: & Angeli inclinabilitate
Deum purgant inferiores, & ad perfectionem
illuminant.

Ad hæc considera eosdem Angelos in par-
cipiendo à primò comparatione nostris ad vi-
deos vicinum. Considera primum cho-
rum custodum terum & hominum particula-
rum: secundum Archangelorum custodum
cum: tertium chorum Principatum custodum
rum: quartum chorum Potestatum Demone-
scientium & refrangentium: quintum chorum
miracula patrum: sextum chorum Domini
alii Angelis imperantium: septimum chor-
um Cherubinorum, qui eminent in scientia
chorum Seraphinorum, qui eminent in charitate.

In hisce chorus Angelicis mediaberis vittoriorum
portionatas eorum officia, r. Causas
mis Choris postulabis zelum animare: à Pe-
nitentiis, vt diabolitentationibus resistere, sa-
pientiam in g

S. Bern. lib.
de confid.

supremum
Michælē
in uniuersitate
um acerbi
alem cuncti
ditiones.
peritum
as Angelis
cissimis
migatu
us & igne
studina
i: igne,
ruo conve
flammam
norsigni
Angeli, qu
Primo e
& seru
sister me
dionem
in part
rid vici
chorem
ticularia
lum con
cistica
Demonis
biorum V
n Domini
a choru
tes & o
scientia
e charact
ris vittor
r. Caius
m. & Pote
ies, capi
Secunda Pars,

trahere possis: à Virtutibus potestatem & facultatem
parandi miracula, non in alio, sed in seipso, quā, nimi
sum, naturam: uam, veluti beltiam, conuicta in spi
ritualem, Angelicam & Diuinam: à Dominationibus
petet Dominum in omnes passiones tuas: à Thronis
pacem & gaudium: à Cherubinis cogitationem: à Seraphi
bus amorem Dei. Quapropter, iuxta S. Thomam, 108. art. 2.
diffinio horum trium chororum primæ Hierarchiæ
deliniciūtrā tribus actibus beatificis, & sunt: Visio, Amor
Gaudium: siue tentio, & easdem postulabis gratias à
Sanctissima Matre, ut potè Reginâ & Domina omnium
bonum chororum Angelorum.

Item considera, quæ qualiter sit nobilitas & excel
lentia animarum nostrarum, quæ sunt dignæ, ut assu
matur ad ordines Angelorum; unde docet S. Augusti
nus, quod non erunt in celo duæ sociates hominum & apud D.
unigenitus, sed una. O Angelis sanctissimi assumite me ad Tho.

tur ad vestram habitacionem, ad vestram societatem &
coelorum, ad vestram gloriam. Verum quomodo
animæ eternæ potest ad tantam gloriam, cum Angeli
gloriam obtinerent proportionatam gratiæ & gratiam
condonem naturæ: ergo si: ut quilibet Angelus in na
tura etatis superat animas, ita quoque in gratiæ & glo
ria, respondet S. Thomas, pro operatione illam interna
tum & gratiam solum obsecravam fuisse in Angelis,
non obsecrari in hominibus; ac propterea posse ho
minem in ordine gratiæ non æquiparari duntaxat An
geli, sed etiam ab iisdem posse superari Angelos, quia
mentum animæ potest esse maius merito Angeli. Et S. Thom. in
propria difficultatem in operando, Et propter diuitiinita
tem via. Namque merendi hominibus concessa lon
ge doctissimor est via Angelorum, Et per merita Christi,
quoniam Angelos, sed semen Abrahæ apprehendit. Ex dictis
sequitur, ut optimè etiam notat S. Bonaventura, quod:
S. Bona. in
timi Angelii non peccassent, attamen homines ad eo
rum ordines fuisse assumpsi, Et talis assumptio fuisse sola
statuatio, & non reparatio. An vero numerus homi
num salvandorum conformabatur numero Angelorum
bonorum aut prauorum? Respondet S. Gregorius futu
rum conformem numero Angelorum, qui perseverat Hom. 39:
donec in gratia, idque probat ex eo, quod scriptum est in
Deit.

Deut. 34: Deuteronomio: Posuit terminos populum suum
rum filiorum Israel, & secundum aliam litteram, rū Dei, & amplius probari potest, quia homines de
li immediatē ordinati sunt ad gloriam, & non p
iuicem, ergo probabile est, quod ex quo, & omni
li numero concurrant ad formandam viam cœ
lestem, & vnam Ecclesiam triumphantem, in
ruat, numerum prædestinatus, ut reiparatur
numero Angelorum, qui ceciderunt; at D. Thom
spondet id esse incertum, quia numerum elec
tus, cui soli cognitus est, numerus electorum, p
licitate locandus, centum igitur est, quod annu
Angelorum inferentur numero & societati, &
homines decimum chorus haud constituentur
Angelorum chorus distinctus; sed in istud cont
tur chorus Angelicus, aut superioribus, ratione
iuxta maiora aut minoria eorum merita; rati
onibus assumentur ad Chorum Angelorum, aliud
Archangelorum, & sic de aliis ad supremum ve
raphinorum chorum; Quamobrem optimus
mentum & consilium est, ut p̄a aliis intendamus
Imemus ita chorum Seraphinorum, idque num
Gregorium præstamus exercitio ardenti com
dentiique desiderio unionis cum Deo, subinde
fontem aquæ viuæ aspergenter; huc enim ali
secundum similitudinem, & ad eum Angelicum
assumetur anima, cui similis reperiatur gen
qui ardenter amat Deum in seipso, transi
ordinem primæ Hierarchiæ, quemadmodum
mant Deum in proximo amore benevolentie
buntur in ordine secundæ Hierarchiæ, & illi
qui amant Deum in proximo amore beneficentie
nebuntur sedem suam inter ordines ultimæ Hier
& ratio huius est, quia prima Hierarchia oce
vione immediate cum Deo, secunda Hierar
chiam mediante proximo, attendendo voluntate
tertiæ etiam mediante proximo, impetrante
ac custodiz particuliari hominum, communi
gnorum, conformiter docet S. Thomas, & in his
ius capit̄ considera, quam elegans à nouem inde

**S. Tho. in 2
dist. 9.**

**S. Gregor.
Hom. 34.**

orūm iām
litteras,
homines &
& non p
quo, &
n vnam co
nvenient
cietati ,
s, autim
ca s, ydru
n, alid C
eum uia
n optim
neadim
idque am
entis chanc
s, scibent
eum alia
ngelicu
tur in gaudi
, transfor
admoniti
euolentia
x, & illa
beneficē
lūm H
erchia occ
da Hiero
uolubili
pendet
ommerci
nouemur
UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tur concutus, & quām suauis vocum, instrumentorum-
que musicorum componatur melodia à cœlestibus illis
in virtutibus, quotiescumque anima aliqua præcessam cor-
sibinet in aulam, & præsestit ab illo choro, in quo ani-
miz beata sedes sua consignabitur in proprio throno
gloria. Hucigitur, anima mea, diriges tuas cogitatio-
nes, affectus, desideria, lingua & manum, aliud haud-
quovam cogitabis, amabis, desiderabis, neque propter
aliquid petaberis, creata es propter vitam aeternam, ordi-
nata ad celum gloriam, deputata ad societatem An-
gelorum, intrabis in Sancta Sanctorum cœlestibus an-
nomiebibus Cantoribus, ut Agno laudes decantes in
eternam, videbis per pulchram illam Cœli curiam, Re-
gänglorum Christum Iesum, Reginam cœli & terræ,
pascuum Dei Matrem, sanctissimam Trinitatem Pa-
tronum filium, & Spiritum sanctum. O visionem beatam!
O stutum felicem! O gloriam sempiternam! videre
audire, esse cum sanctis, & sanctum esse. Denique, ut ma-
jor mea nouem Angelorum Chorus excites devo-
tione & affectum, eosque efficacius exores, quatenus
adsumus Iesu, ipere dignentur societatem, valde condu-
cti, honoraquam de die recitaueris quasdam oratio-
nem aculatorias in istum finem ordinatas, quarum una
est, quam subiici.

Angeli, Archangeli, Principatus,
Potes, Virtutes, Dominationes,
Tunc, Cherubim, & Seraphim.

Asumite me ad vos.

Orate pro me, illuminate & inflamate me.

Abrenuncio Mondo & Carni, Diabolo & mihiipſi.

Omittantur vobis, & unior in tempore & eternitate.

Vel dices cum S. Sophronio, Archiepiloco: O vos S. Sophr.

Amisimus superni Regi administrari, qui Creatoris voluntatem Arch. 7.

ad ipsa perficit, conservate vitam meam, inoffensam, to. BB PP.

infractam, dilectionem erga Deum & proximum in- orat. 6 de

teram, & ab omni offensione liberam, manu me, quæso, Angel. ex-

clite, & deducite, & ad omnem salutarem, cell.

Dioque acceptam, semitam
dirigite.

C A P. VII.

De devotione septem Angelorum exhibenda.

Ceterum est, eiusque expressum Scripturam habet testimonium, supra omnes Angelos septem ad supremum Saraphinorum chorum, qui semper assistunt ante Deum, Diuinorum plantur pulchritudinem, Diuinaque excipiunt beneplacita, quae inferioribus commuocata sunt. Hic septenarius Angelorum numerus legitur.

*Tob. c. 12.**Apost. c. 4.**Apost. c. 5.**c. 6.**S. Aug. in Psal. 146.**Concil. Romani sub Zacharia Pontif.**S. Ambros. lib. 3 de fid.**S. Bona.*

Tobiae: Ego sum Angelus Raphael, unius ex angelis assistenti ante Deum. Et in Apocalypsi: Gratus pax ab eo, qui est, qui erat, & qui futurus est, spiritibus, qui in conspectu Throni eius sunt. Quod Agnum sanctum tanquam occisum habentem corporalem, & oculos septem, qui sunt septem spiritus in omnem terram.

Et quamvis hi Angeli, veluti etiam religiosi propriis gaudent nominibus, quibus numerantur Deo, ut ostendit S. Augustinus ex illo psalme 146. Qui numerat multitudinem stellarum, & immensorum nomina vocat, ubi S. Doctor per stellas intelligit sanctos, qui sunt veluti stellae spirituales, & hancdam in Ecclesia consolantia vocem nostram. Nihil laetare nos haec nomina, nostramque beatitudinem, & sonans propria trium primorum nomen hisce Angelis nostra sunt nobis nomina, nam enim Angelis attribuitur, tanquam apocrypha testimonia S. Scripturæ stabilita, prohibitus est concilio Romano. Et tametsi nonnulli Sancti names mentionem nominis huius *Viel*, securius calamus doc non usurpare, cum quia Concilium, praefatis exceptis, prohibet omnia, cum etiam quia liberus Esdræ, in quo si mentio huius nominis *Viel*, canonicus. Officium horum sanctorum Angelorum, ve stentante thronum Sanctissima Trinitatis, inter collaterales Assistentes, ac Divini Confidantes.

Bini, ideoque vocantur in sacra Scriptura *septem oculi*, Apoc. c. 5.
septem lampades, quia per eos Deus sanctae S. 6. & c. 4.
omnipotens Ecclesie, eamque tutam ut & illuminat. Consi-
deratur, quâ ratione ante sedem Dei, Sanctissimæ
Trinitatis, aut sacratissimæ Humanitatis Christi, &
deinde ne Virginis assistant hi septem Angeli tanquam
Angelorum custodes ardentes; & post eos sequuntur omnes
chorum Angelorum Chori.

Dioecatione prefatis sanctis Angelis debitâ tres
actus exerceti possunt. Primus est gratiatum actionis,
agendo, ministrando, gratias Deo ter Opt. Max. quod
us legimus, sapientesque produxerit Spiritus, colique
verba nunc nostras protectores instituerit.

Secundus est actus petitionis, exorando eosdem An-
geli, quatenus orent pro nobis, ut digni efficiamur pro-
missionis Christi.

Tertius est actus oblationis, offerendo & recitando
debetem vobis: *Gloria Patri &c.* ad eorum Sanctissi-
mum Trinitatis honorem.

CAP. VIII. & ultimum.

De Devotione Sancto Archangelo Michaeli exhibenda.

Venadmodum communis docet Sanctorum opî-
tio Luciferum inter omnes Angelos extitisse pri-
mum, idque confirmat S. Thomas dicens: *Angelus su-*
us inter peccantes fuit supremus inter omnes, & suade-
vit exilio Iob: Tu es principium visarum Dei, id est, crea-
tus, ubi loquitur de Lucifero; quo simul rite capi-
ter, videm sanctus Doctor obseruat, quâ ratione pri-
mum peccatum Luciferi fuerit superbia, quia sicut in na-
ture eius omnibus se considerabat superiorum; ita
quoniam in praeminentia & imperio volebat esse primus
supremus,

Ad eundem modum communis etiam tradit sen-
tientia, Sanctum Michælem inter omnes Angelos bonos
in Angelorum habere primatum, iuxta illud Danielis dictum: *Etee Mi-*
chael, unus de Principib⁹ primus, id est, primus de primis, Dan. c. 10,
expōnit S. Hieronymus; vnde inter omnes Seraphinos

Bellar. tom primus est; idque ostendit & probat Cardinale
I. contr. 3. c. minus primò ex illo Apoc. & Iypls, vbi dicitur, quod
chael & Angeli eius prælatabantur cum Dræm.

2. *Apoc. 6. II.* dicere: Michael & exercitus eiusfibi subiungit
chael, veluti Prim. eps & caput Angelorum,
supremus est.

3. *Secundò,* quia regimen Monarchicum sacerdotum
cipo est optimum, veluti etiam Regnum malorum
eleisiæ, ad similitudinem Triumphantis, sed & &
co; *Quare* opter Sanctus Michael à S.M. Ecclesiæ
coratur titulo Principis cœlestis militie. *Sicut*

Eccles. in
commend. *adimam in*
missa de-
func. *Sanctus Michael Archangelus, qui milium regis*
Principatum; attribuitur quoque ei nomen
quia in die iudicii lignum Crucis, quasi cohors
stianæ vexillum, gestabit: Signifer sanctum res
presentet eam in lucem sanctam, quam alii
prosternunt semini eius, ad cundem denotandum
quem habet S. Michael supra omnes Angelos. *Ecclesia*
solet eum primum nominare & invocare
sanctissimam Virginem. *Officium nobilis ab eo*
natus Spiritus est, ut in Iuusalem agat sedile
protectorem defensoremque, veluti antiquus
gæ Hebraorum tutor erat & defensor.

Praeterea, vi supra insinuatum fuit, est velut
Iesu Christus Pæfectus, missus Paradisi in novem
stantia supremus Magister & dux Cor. Dux
Imperior cœlestis militie, cuius nuc, et sp
celeritate ac promptitu tunc obtemperat omni
geli. Immitet Angelus Domini in circuui tempore
est, immittet se Angelus, ipso fulgur cœlestis
monstrans ad quodecumque imperium & mili
minimum S. Michaelis, & in exercito suo militi
am gerit interpretationem suu nomine: Quo

Officio insuper S. Michaelis Archangeli
morti nostræ præsideat, & ea omnia, que
um aut pœnam animarum nostrarum ex
ordiner ac disponat: Sancte Michael Archangelus
te Principem super omnes animas suscipit
causa depingitur cum gladio & balance, ad legi
potestatem, quam habet super animas nostras.

In Officio
S. Mich.

Cardinalis potandam exigitatem & restitudinem in ponderandis
dicitur, quod iudicis de nosris meritis ac demeritis. Supposciā
igitur excellētia naturæ huius Angeli, officii eius præ-
emotio, mōltitudine beneficiorum, quæ sanctæ Ec-
clésie ac cuiilibet animæ in particulati confert, omnino
conveniens, ac rationi planè conforme erit, ut speciali
devotionis gratitudiniisque titulo tam liberali Benefa-
ciorum nos exhibeamus: ac primò Excellētia
sancti Michaëlis tam quod ad naturam, quam quod ad gra-
tiam magna apud nos sit existimatione, oportet, &
supposita S. Dionysii, sancti Thomæ sententia, asse-
tante, non Hierarchias duntaxat & chotos, verum etiam
peccatorum Angelorum inter se differre, esseque inæqua.
S. Dion. de
S. Tho. q.
S. Bern. 100.
1. serm. 60.

10.

qui est sanctus Michaël, pertingentem, in qua superior
imperfectione semper excedat inferiorem, ita, ut, iuxta
secundum decuplo sit perfectior primo, &
tertius secundo, & quartus tertio, & sic consequenter
ascendendo ad summaturam scalæ usque, in qua est con-
filius S. Michael, & si primo non nisi decem assignares,
magis gradus gratiæ, ascendendo ad secundum, hic habe-
bit centum gradus gratiæ, & tertius milie, & quartus de-
comillia, & quinque centum millia, & sextus milia
million, & in aliis superioribus maior & maior depre-
henderet, in modo ad supremum usque erit numerus quasi
numenabilis graduum gratiæ, & tota haec gratia adeo
summa inuenitur in supremo Angelo, qui est S. Micha-
el, de qua cum ipso latari & gaudere debeo, quod sic
transa Deo in tanta donorum, tam naturalium, quam
hierarcalium eminentia.

Secundò necesse est, subsequatur actus petitionis, de-
petando honiūlē S. Michaēlē, ut te tanquam mi-
lum & subditum admittere dignetur ad suam cohors-
tem, quatenus cum eo gloriam Dei enarrare, ac Vomia-
num Deum in æternum laudare & deprædicare valeas.
Subsequenter deinde actus imitationis, quo studebis
imitari ipsius zelum circa honorem Dei, animatumque
salutem, expugnando strenuè Luciferum eiusque sequa-
ces,

tes, quia bellum, quod in cœlo incepit inter nos & S. Michaëlem, finem suum nondum obtinuit. Mundus siquem usque durabit. Quare eadem temptatoris cui aripes arma, semper, usq[ue] supra insp[ect]io[n]em spondendo Dæmoni temptatori: Quis u[er]o Deum tantum diuinitarum cupiditer responde: Quia non. Quis Deo diuissimo ditor, qui opuleat oratione opibusque splendidioribus me ditate potest? voluptatum itecebris? responde: Quis u[er]o Deo dulcissimo & ipsa dulcedine dulcior, qui a presentia me consolari poterit? eodem modo temptatori respondebis in ceteris temptationibus. Plurimum quoque conduced & prodet, interdum aspires ad S. Michaelem, variis orationibus iaculatoriis, veluti essent sequentes:

In eius officio. Princeps gloriissime Michael Archangelus nostri, hic & ubique precare pro nobis Filium Domini.

Sancte Michael Archangele deferre ne impetrare non pereamus in tremendo iudicio.

S. Sor. Oter sanctissime summeque amande & venerande Arch. Hie. Etia militia Princeps, & administrator Michaelis prof. de An Coriphæ, omni cultu omniq[ue] laudes celebrantur gel. excell. Teoro, & quantum possum, obiector, ut etiam To. 7. BB. curriculo exituro letus pacatus apparet mea statio alarum tuarum velamine abscondas, & audi ad domum Deo in voce exultationis & confitientie festum celebrantium.

Et hæc de devotione erga sanctos Angelos specie erga Angelos custodes nostros, alioquin Regis Regneque Angelorum felicitatem MARIAE.

Deo laus, honor & gloria;

• 8 (0) 30



INDEX

Capitum 9 materiarum, quæ hac secunda parte Itineris Cœlestis comprehenduntur.

Esercium primum de Devotione erga sanctissimam Dei matrem.	pag. 1
Cap. 1. Maria Virgo in se sanctissima.	ibid.
cap. 2. Maria Virgo causa nostræ salutis	4
cap. 3. De modo exercendi devotionem erga sanctissimam Virginem.	6
Notitario ad eandem.	8
cap. 4. De Mediis, pro acquirenda hac devotione.	ibid.
Quoddecim sanctissimæ Virginis exponuntur privilegia.	9
Predicatio.	ibid.
Maternitas Dei.	11
Sanctitas.	13
Puritas.	15
Virginitas.	17
Meritum.	19
Scientia.	21
Dominum.	23
Mediatrix.	25
Mater misericordiae.	26
Crux.	28
Gloria.	30

fm

De

I N D E X.

Detributis B. Virgini singulis diebus per se
madam persolvendis.
Sequuntur quindecim privilegia ejusdem, hoc pro
simæ Virginis, singula per decem annos exal
plificata & declarata.

1. Prædestinatio Mariæ.
2. Maternitas Dei.
3. Puritas Mariæ.
4. Gratia Mariæ.
5. Virtutes Mariæ.
6. Meritum Mariæ.
7. Cognitio Mariæ.
8. Amor Mariæ.
9. Dominium Mariæ.
10. Pulchritudo Mariæ.
11. Nomen Mariæ.
12. Compassio Mariæ.
13. Eminentia Mariæ.
14. Gloria Mariæ in terra.
15. Gloria Mariæ in cœlo.

Principia quibus probantur & stabilis
li & prærogativæ sanctissimæ Virginis

Admonitio ad Lectorem.

Ex his principiis Benignus Lector hinc
intelligere posset, quo sensu nominis & similes
prærogativæ Beatissimæ Virginis a SS. Petri & Ro
mæ accipiendæ sint: nimisrum quo dicitur
ter gratiæ, Causa nostra salutis &c. ut p

I N D E X.

ebus patet huius quo undam scrupulis , & aliorum
334 suorum insultis grunnitibus, placuit (quod & in
eisdem sic prologi promisi me praestitorum) legitimi-
tatem quarundam prærogativarum expositio-
nem subjicere ex Nomenclatore seu Glossario
R.P. Theophili Raynaudi observat. 4. ubi circa
hunc modum.

Non paucos esse titulos ex iis quos ex Patri-
bus Nomenclatore retulimus, qui videantur
proprius Deo aut Christo , lectori vel osci-
lanti perspicuum fuerit. Ejusmodi est , quod
Vugo dicatur *Mater gratia, causa salutis, radix*
gloriae. An non haec propria Deo , de quo
David disertissimè pronunciarit , *gratiam &*
*genua dabit Dominus & Illi verò tituli viden-
tur esse Christo proprii , spes nostra , reconcilia-
to nra , mediator noster*. Nam mediator, u-
nos est Christus , teste Apostolo. Ipseque
Iesus est propitiatio & reconciliatio nostra , ut i-
cero Apostolus frequentissimè iterat. In eum
stabiliter & Virginem defigimus , juxta illud tantò antè à pro-
pria prenunciatum & de Christo expositum
ab Apostolo , qui exurget regere gentes , in
viam gentes sperabunt. Quomodo igitur haec vel-
ler Characteristicæ Christi notæ , & incom-
unicabilia nomina , transferuntur ad Dei-
nam ; nec hoc à rudibus , sed ab ipsis Pa-
pistis , quibus frequentissimas esse prædictas &
notiones R. Virginis appellaciones , notum est ex
Nomenclatore?

pp. 2

Rin.

I N D E X.

Ringuntur ad has voces Heretici. Non modi triam ueram hanc esse, & abjecto Chaldeo Drund ge centem confungi, expostulant. Lutherandi in or Monachos libenter mordere, hunc ait. Sicut us naisticum Gnatoni sum perditissimum a Deo, au merendas mulieres. Vah scelus! Num non nisi bas filiabus Israel; & illæ aggauidentes loco poli, q tur tibi? Melanchthon in locum Chaldeorum priuatum, v se Mariam, flebiliter deplorat. Calvarius gora, luti sissimè de more & malignissimè, non deinde, & i gio tantum, quo Christus de solio deiectus cipriani subsellium redigitur, sed etiam de atrocitate illa Virginem injuryia, per hostiulos irrogantibus pertinet movet. Atrocem enim (inquit) injuriam faciunt, quando ut mentitur eam laudib[us] deo Christi eripiunt, quod suum est. Ex scriptis sectariorum, multos hujusmodi gru[n]di ferunt Canisius l. 5. Marial. c. 11. & Jodocius t. 1. Thesauri lib. 3. art. 5. initio. sed quod scruratur; cù spelæa & hara illiusmodi missariorū, nullis aliis frequentius relata ribus, quā quos emenitus zelus in hanc tendunt, impietatem & idolomaniam ac per

Cæterū Veneratio, quam SS. Petrus & Paulus Dei paræ exhibit, tanum ad eam latitudine & idololatria, quantum se Etatia sancta. Falsum quippe, immo fallissimum est, meum trum fuisse, Dei aut Christi jugibus quod do derogare, eorum delatione titulus unius falsum ac explodendum est, B. Virginem a trum sensu pro Dea haberi, aut supra portatur gradum extollsi, vel deformari mendicibus. Quia potius universus horror mundus ne

INDEX.

retic. illi modi titulus B. Virginis per Patres exhibitus, in
Chihal Dundenique ac Christum refunditu: cum non
ut hec in ordine ad Deum & Christum exhibatur.
ne ac S. Iosephus enim ferè est, B. Virginem impetrando à
Si mon. Deo, aut ratione producti Christi, atque adeò
Numen nostrum mediare & per Christum, hoc aut illud
intendit. quod est alioquin Deo aut Christo pro-
ficitur. v. g. tituli illi *fons gratiae, causa salutis, radix*
saluatoris, lumen prærogativæ Deo propriæ, si forma-
non dicitur, & immediatè ac independenter ab alio, ac-
dejecti, cipantur: & hoc modo non attribuuntur Virgi-
nus, at accipiuntur a nullo Patrum. Sitamen habeatur ratio im-
perationis, qua B. Virgo exorat nobis gratiam,
*in puni-
tutionem ac gloriam; aut si attendatur, quod per*
Christum, que n. produxit, eadem cœlestia mu-
nera sequuntur, recte illi titulus insignitur; nimí-
grando, nonmediatè, atque causaliter remotè, quo pacto
& Jodoc. non sunt Deo proprii. Similiter Christus jure
pecuniaris & incomunicabili, dicitur propitiatio
reconciliationis nostre; nempe per seipsum, & in
lingue suo. Hi ipsi tituli aptantur aliquid
in hanc Virgini à Patribus, ad significandum eam media-
te, ac per Christum, quem edidit, esse nostram
am erat, in SS. Præsum Deo reconciliationem: quod est reverà
bonum illius boni immediatum & proximum sta-
re Christum, et que totum decus, quo Virgo
constatur, adscribere; Virginem autem non nisi
Christi radiis collucentem exhibere. Ex quo
queretur, omnem erga Deum ac Christum injuriam
extirpare ab hoc negotio, de quo accuratius tra-
ndendo titulum Christi Redemptoris. De no-
mine mediaticus, in quo heretici magnam vim fa-
ceperunt, minor reverè est difficultas, quam de præ-
cidis nominibus. Neque enim sensus est, B.

m 3

Virgi-

INDEX.

Virginem esse mediaticem nostram, podo manum suam in ambobus, quod Christus satisfaciendo Patri pro humancere, mediator in eo genere singulariter sed sensus est, Beatam Virginem esse mediaticem ad ipsummet mediatorem, precia & sua merita allegando pro nobis. In tem plura, tractando titulum Christi mortis, ubi nihil Christi iuribus decederetur tributo Virgini per aliquos Patres nominis diatricū, liquido monstratur, post C. libro quinto Marial, capite duodecimo libri viii. de Concept. capite vigesimo. Quinimò ut recte dixit S. Hildebertus de Assumptione Beatæ Virginis honoraria; laus & gratiarum actio est redemptio. Et de hoc nulli esse dubium, contestans sermonis de Assumpt. ad Paulum & Eusebium. t. 9. Hieron.

Apparebit longè iniquissimare sectariorum de aliquibus Dei & Christi nibus ad Beatissimam Virginem in fendo riore accommodatis expostulationem, nimadyertamus prævisse nobis exemplum sanctum, qui per scriptores Canonicos dixit Deus ad quos sermo Domini & Christi nomen, ad quoscumque Christianitate vitam exigentes, dicitur, ravit hoc optimè Nazianzenus oratione prima exornans S. Athanasium, inservi accommodatis, quæ de Christo dicitur Apostolo. Quid autem (inquit) vobis non describere attinet; quem Paulus an-

INDEX.

am , po
hum
igulan
esse no
preca
is. In
Christi m
ecedere
es nom
poli Cate
ecimo d
geheimor
tonsan
honor &
redem
restatio
& Euhod
am esse
Chrifti
in sensu
onem ,
xempli
s. Contra
Osi fad
que Ca
Studie
atione
dificie
) vobu
autus aut
hens depinxit , cum Pontificem illum magnum ,
qui celos penetravit , deprædicat ? Huc enim
usque progredi nos dubitavit oratio , cum scrip
tura eos , qui secundum Christum vivunt ,
pro Christis agnoscat . Excusat , ut vides , Na
zianzenus , tuam illam [ut videri poterat ,]
audaciorem aptationem verborum Pauli de
Christo , ad Athanasium ; quod scriptura ipsa ,
vocis Christo propterea nobiscum communiceat
abique scrupulo , per aliquam accommoda
tionem , cum supremo & inabdicabili ad eas
Christi iuste cohaerentem . Id si erga alios va
lere potest , multò sanè magis valere debet er
ga Deiparam , quæ propius Christum contin
gt , & ei quam vicinissime , carnis & motu
necessitudine jungitur . Ob quam etiam car
num , non deest , qui loca pleraque scripturæ
de Christo aperte exarata in sensu primario ,
contendat ad Beatissimam Virginem pertinere in
sensu secundario , intentio à Spiritu sancto , ita
ut non sicut tantum sensus accommodetur ex ar
bitrio & applicatione voluntaria Ecclesiaz , hu
milius modis loca de Christo prolata , Virgini aptan
ta in præcipuis celebritatibus ejusdem Virginis ;
ut quæ ex cap. 8. proverb. & ex cap. 24. Ecclesi. de
cretaria sapientia seu Christo dicta , B. Virgini tri
quantur in Festis Conceptionis & Nativitatis e
iusdem , aliisque nonnullis . Ita Ale. 2. in cap. 12.
Apocal. V. 1. notat. 2. sed nobis ea sensus accom
modantii profligatio , & transformatio in litera
lem tametsi minus præcipuum , necessaria non
est : videturque everti exemplo applicatio
nis verborum Christi de Magdalena , optimam
partem elegit sibi Maria , ad Beatissimam Virginem .

Nemini

I N D E X.

Nemini quippe periuadendum puto, ut
qui prout accommodatius, est opus.
autem verbis illis tali Chrifti orationi impo-
subiectus est planè distortus, & extra ten-
esse à Spíitu sancto intentum plus quam
commodationem.

Index Exercitii secundi.

- De Devotione erga SS. Angelos Custodi-
stros pag. 111
- Cap. 1. De excellentiis & perfectionibus
rum, & qua ratione in iis sint imitatio-
Custodes nostri. 127
- cap. 2. De aliis Angelorum perfectionib-
imitationibus, sed admirabilibus 133
- cap. 3. De custodia Angelorum circa homi-
bi declaratur necelitas hujus custodie.
- cap. 4. De præsentia Angeli Custodis nostri.
- cap. 5. Exponuntur proprietates & con-
cūtodiæ Angelicæ. 141
- cap. 6. De Devotione novem Choris Ang-
elorum exhibenda. 151
- cap. 7. De Devotione septem Angelis cur-
da. 157
- cap. 8. De Devotione erga S. Archangeli
chaelim. 161

F I N I S.

